

**T.C.
İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
SİYASET BİLİMİ VE KAMU YÖNETİMİ ANABİLİM DALI**

**TÜRKİYE’DEKİ SURİYELİ SIĞINMACILARIN
SEÇMENLERİN SİYASAL TERCİHLERİNE ETKİSİ:
SULTANBEYLİ İLÇE ÖRNEĞİNDE BİR DEĞERLENDİRME**

Yüksek Lisans Tezi

YAĞMUR DURDAĞI

EYLÜL,2020

**T.C.
İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
SİYASET BİLİMİ VE KAMU YÖNETİMİ ANABİLİM DALI**

**TÜRKİYE’DEKİ SURİYELİ SIĞINMACILARIN
SEÇMENLERİN SİYASAL TERCİHLERİNE ETKİSİ:
SULTANBEYLİ İLÇE ÖRNEĞİNDE BİR DEĞERLENDİRME**

Yüksek Lisans Tezi

YAĞMUR DURDAĞI

**DANIŞMAN
DOÇ. DR. VEYSEL KURT**

EYLÜL,2020

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu, akademik ve etik kuralları gözeterek çalıştığımı ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt ederim.

Yağmur DURDAĞI

Danışmanlığını yaptığım işbu tezin tamamen öğrencinin çalışması olduğunu, akademik ve etik kuralları gözeterek çalıştığını taahhüt ederim.

Doç. Dr. Veysel KURT

İMZA SAYFASI

Yağmur DURDAĞI tarafından hazırlanan “Türkiye’deki Suriyeli Sığınmacıların Seçmenlerin Siyasal Tercihlerine Etkisi: Sultanbeyli İlçe Örneğinde Bir Değerlendirme” başlıklı bu Yüksek Lisans Tezi Siyasal Bilimler Anabilim Dalında hazırlanmış ve jürimiz tarafından kabul edilmiştir.

JÜRİ ÜYELERİ

İMZA

Tez Danışmanı

Doç. Dr. Veysel KURT
İstanbul Medeniyet Üniversitesi

.....

Üye
Prof. Dr. Hamza ATEŞ
İstanbul Medeniyet Üniversitesi

.....

Üye
Dr. Öğr. Üy. Hüseyin ALPTEKİN
İstanbul Şehir Üniversitesi

.....

Tez Savunma Tarihi:....../...../2020

ÖZET

TÜRKİYE’DEKİ SURİYELİ SİĞINMACILARIN SEÇMENLERİN SİYASAL TERCİHLERİNE ETKİSİ: SULTANBEYLİ İLÇE ÖRNEĞİNDE BİR DEĞERLENDİRME

Durdağı, Yağmur

Yüksek Lisans Tezi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı

Danışman: Doç. Dr. Veysel KURT

Bu araştırmanın amacını İstanbul’un Sultanbeyli ilçesinde yaşayan seçmenlerin Suriyeli sığınmacılara yönelik sosyal ve kültürel algısı, ekonomik algısı, siyasi algısı ve güvenlik algısının; gruplar arası tehdit üzerindeki etkisi ile katılımcıların siyasi tercihlerinde Suriyeli sığınmacıların etkisinin araştırılması oluşturmaktadır.

Araştırmada ilişkisel tarama modeli ve nicel araştırma yöntemi kullanılmış olup, değişkenlerin kendi aralarındaki birlikte değişim varlığı veya derecesi incelenmeye çalışılmıştır. Çalışma İstanbul ili Sultanbeyli ilçesinde yürütülmüş, katılımcıların demografik ve siyasi özelliklerinin yanında sosyal ve kültürel algı düzeyi, ekonomik algı düzeyi, siyasi algı düzeyi, güvenlik algı düzeyi ve gruplar arası tehdit düzeylerinin ölçülerek, gruplar arası tehdit düzeyi üzerinde nasıl bir etki bıraktığı sorularına yanıt aranmıştır. Çalışmada 18 yaşını doldurmuş toplam 100 katılımcıya 14 tanesi demografik 49 soru yöneltilmiştir. Elde edilen veriler SPSS programı aracılığı ile tanımlayıcı istatistikleri (frekans değerleri, standart sapmaları, ortalama değer ve yüzdelik değerler), çapraz tablo, Independent t-Testi ve One Way Anova testi ile seçmenlerin sosyal ve kültürel, ekonomik, siyasi ve güvenlik algısının, gruplar arası tehdit düzeyine olan etkisinin araştırılması için regresyon analizi yapılmıştır.

Elde edilen veriler katılımcıların kendilerini siyasi tanımlamalarına göre Suriyeli sığınmacıların Türkiye’de bulunması konusunda fikir ayrılığının bulunduğunu ve Suriyeli sığınmacıların siyasi parti tercihlerini etkilediğini göstermektedir. Diğer taraftan seçmenlerin Suriyeli sığınmacılar konusunda sosyal ve kültürel algısı ile ekonomik algısı, siyasi algısı ve güvenlik algısının gruplar arası tehdit düzeyi üzerinde etkisinin bulunduğu sonucu elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Zorunlu göç, Suriyeli mülteci, Siyasal tercih

ABSTRACT

EFFECTS OF TURKEY SYRIAN IMMIGRANTS VOTERS IN THE POLICY PREFERENCES AND EVALUATION: SULTANBEYLI SAMPLE

Durdagi, Yagmur

Master Thesis, Political Science and Public Administration

Advisor: Doç. Dr. Veysel KURT

The purpose of this research is the social and cultural perception, economic perception, political perception and security perception of the voters living in Sultanbeyli district of Istanbul towards Syrian refugees; The impact of the Syrian refugees on the political preferences of the participants and its impact on the threat between groups.

In the study, relational screening model and quantitative research method were used, and the existence or degree of co-variation among variables was tried to be examined. The study was conducted in the district of Sultanbeyli in Istanbul, and the participants were asked to answer the questions of the participants' demographic and political characteristics, as well as their social and cultural perception level, economic perception level, political perception level, security perception level and inter-group threat levels, and the impact on inter-group threat level. In the study, a total of 49 participants, 14 of whom were over the age of 18, were asked demographic 49 questions. The data obtained through the SPSS program descriptive statistics (frequency values, standard deviations, average value and percentage values), cross-table, Independent t-Test and OneWayAnova test, the social and cultural, economic, political and security perception of the voters between groups. Regression analysis was conducted to investigate the effect on threat level.

The obtained data shows that the participants in accordance with their political identification Syrian refugees in finding that there were differences of opinion Syrian refugees in Turkey and preferences influence of political parties. On the otherhand, the result of voters' social and cultural perception, economic perception, political perception and security perception on Syrian refugees has an effect on the level of inter-group threat.

Keywords: Forced migration, Syrian refugee, Political preference

İÇİNDEKİLER

BİLDİRİM.....	ii
İMZA SAYFASI.....	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
TABLolar.....	viii
ŞEKİLLER.....	ix

BÖLÜM I GİRİŞ

1.1 YÖNTEM.....	4
1.1.1 Araştırmanın Sorunu.....	4
1.1.2 Araştırmanın Amacı ve Önemi.....	5
1.1.3 Araştırmanın Modeli.....	5
1.1.4 Araştırmanın Evreni ve Örneklem Büyüklüğü.....	6
1.1.5 Veri Toplama Aracı.....	7
1.1.6 Çalışmada Kullanılan İstatistiksel Yöntemler.....	7
1.1.7 Araştırma Soruları.....	9

BÖLÜM II GÖÇ KAVRAMI, NEDENLERİ ve SONUÇLARI

2.1 Göç Kavramı.....	10
2.2 Zorunlu Göç.....	12
2.2 Göçün Nedenleri.....	15
2.3 Göçün Sonuçları.....	16

BÖLÜM III TÜRKİYE’DEKİ SURİYELİ SİĞINMACILAR ve MÜLTECİLİĞİN HUKUKSAL YÖNÜ

3.1 Suriyeli Sığınmacılar.....	20
3.2 Türkiye’nin Zorunlu Sığınmacı Politikası: Genel Durum.....	24
3.2.1 İstanbul’da Suriyeli Sığınmacıların Durumu.....	25
3.2.2 Sultanbeyli İlçesi ve Suriyeli Sığınmacılar.....	29
3.3 Mülteciliğin Hukuksal Boyutu ve Suriyeli Sığınmacılar.....	32
3.3.1 Uluslararası Cenevre Sözleşmesi.....	34
3.3.2 Mültecilerin Hukuki Statülerine İlişkin Protokol.....	35

3.3.3 Pasaport Kanunu (5682)	35
3.3.4 Yabancıların Türkiye’de İkamet ve Seyahatleri Hakkındaki Kanun (5683).....	36
3.3.5 Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu	36
3.3.6 Türkiye’ye İrtica Eden veya Başka Bir Ülkeye İrtica Etmek Üzere Türkiye’ye Gelen Yabancılar ile İlgili Yönetmelik.....	37

BÖLÜM IV SİĞİNMACILAR VE SİYASAL KATILIM

4.1 Siyaset Kavramı	39
4.2 Siyasal Katılım	42
4.3 Siyasal Katılımın Aktörleri	44
4.3.1Devlet	46
4.3.2 Siyasi İktidar	46
4.3.3 Siyasi Partiler	47
4.3.4 Kamuoyu	48
4.3.5 Kitle İletişim Araçları	49
4.3.6 Sivil Toplum Örgütleri	50
4.4 Siyasi Davranış	50

BÖLÜM V KATILIMCILARIN SİYASAL KATILIMA ETKİSİNE DAİR ARAŞTIRMA BULGULARI

5.1 Demografik Verilere Yönelik Bulgular	53
5.2 Seçmenlerin Siyasal Tercihlerine Yönelik Bulgular	55
5.3 Siyasal Parti Temsilcileri Görüşmelerinden Elde Edilen Bulgular	75

SONUÇ ve ÖNERİLER	82
-------------------------	----

KAYNAKLAR	87
-----------------	----

EKLER	95
-------------	----

TABLÖLAR

Sayfa No

Tablo: 3.1 Suriyeli sığınmacıların İstanbul İlçelerine göre oransal dağılımları	28
Tablo: 3.2 Sultanbeyli ilçesinin mahalle bazında 31.12.2019 itibarıyla kira bedelleri	31
Tablo: 5.1 Katılımcıların demografik özellikleri	54
Tablo: 5.2 Katılımcıların siyasi özellikleri	55
Tablo: 5.3 Sosyal ve Kültürel Algı Ölçeği frekans değerleri	57
Tablo: 5.4 Ekonomik Algı Ölçeği frekans değerleri	58
Tablo: 5.5 Siyasi Algı Ölçeği frekans değerleri	59
Tablo: 5.6 Güvenlik Algı Ölçeği frekans değerleri	60
Tablo: 5.7 Gruplar Arası Tehdit Ölçeği frekans değerleri	62
Tablo: 5.8 Sosyal ve Kültürel Algı Ölçeği tanımlayıcı istatistikler	64
Tablo: 5.9 Ekonomik Algı Ölçeği tanımlayıcı istatistikler	65
Tablo: 5.10 Siyasi Algı Ölçeği tanımlayıcı istatistikler	65
Tablo: 5.11 Güvenlik Algı Ölçeği tanımlayıcı istatistikler	66
Tablo: 5.12 Gruplar Arası Tehdit Ölçeği tanımlayıcı istatistikleri	67
Tablo: 5.13 Siyasi tanımlamaya göre sığınmacıların parti tercihlerini etkileyip etkilememesine yönelik bulgular	68
Tablo: 5.14 Siyasi tanımlamaya göre sığınmacıların Türkiye’de bulunmasının nasıl karşılandığına yönelik bulgular	68
Tablo: 5.15 Varyansların homojenliği testi	69
Tablo: 5.16 One Way Anova testi sonuçları	71
Tablo: 5.17 Independent Samples t-Testi sonuçları	73
Tablo: 5.18 Regresyon analizi model özeti	74
Tablo: 5.19 Regresyon analizi Anova testi sonuçları	74

ŞEKİLLER

	Sayfa No
Şekil: 1.1 Araştırma modeli.....	6
Şekil: 2.1 2018 yılı zorunlu göçlerle ilgili küresel eğilimler.....	14
Şekil: 3.1 Avrupa Birliği göç yolları.....	21
Şekil: 3.2 Ükelere göre Suriyeli sığınmacıların iş bulma zorlukları.....	23
Şekil: 3.3 Yıllar İtibariyle Türkiye’deki Mülteciler.....	24
Şekil: 3.4 Türkiye’deki Suriyeli göçmenlerin yıllar itibariyle dağılımı.....	25
Şekil: 3.5 İstanbul’a yerleşen Suriyeli sığınmacıların yıllara göre dağılımı.....	27

BÖLÜM I

GİRİŞ

İnsanlar gerek topluluk halinde, gerekse bireysel olarak bazı durumlarda yaşadıkları çevreyi değiştirerek, bir başka mekana göç etmek durumunda kalabilmektedir. Göç olgusu olarak nitelendirilen böyle bir durumda çoğu zaman insanların değer duygusunda bir dönüşüm ve değişim yaşadığı gözlemlenir (Ekici ve Tuncel, 2015: 10). Göç kavramı insanlık tarihi kadar eski bir kavram olup, sosyal, siyasi ve ekonomik nedenler gibi çok farklı nedenlere bağlı olarak insanlar göç etmek durumunda kalmaktadır. Buradan yola çıkılarak göç kavramını coğrafi bakımdan yer değişikliği sürecinin sosyal, siyasi ve ekonomik nedenlere bağlı olarak toplum yapısında değişikliğe sebep olan nüfus hareketleri olarak tanımlamak mümkündür (Özer, 2011: 11). Birleşmiş Milletler Uluslararası Göç Örgütü (2019) göç ile ilgili kavram açıklamasını göçmen üzerinden yapmaktadır. Buna göre göçmen ulusal sınırlar içerisinde veya uluslararası düzeyde çeşitli nedenlere bağlı olarak kalıcı ve geçici olarak ikamet edilen yerlerden mekansal olarak uzaklaşan kişi olarak tanımlanmaktadır.

Bugün 2019 yılı verilerine göre toplam 7,5 milyar olan dünya nüfusunun, yaklaşık olarak 271,6 milyonu uluslararası göçmen statüsünde yer almaktadır. Elde edilen verilere göre dünya üzerindeki göçmenlerin toplam nüfusa oranı %3,5 civarındadır (Migration Data Portal, 2020). Özellikle günümüzde dünya üzerindeki göçmenlerin önemli bir bölümü zorunlu göçe maruz kalmış durumdadır. Zorunlu göç hem sosyal bilimciler, hem de göçlerle ilgilenen diğer bilim alanları açısından, istemsiz bir eylemi ifade edilmektedir. Bu eylem ülke sınırları içerisinde veya ülke sınırlarını aşan bir durum olmakla birlikte açık uçlu bir kavramdır. Bu kavram genel olarak da kıtlık, çatışma, doğal felaketler gibi durumlar çerçevesinde meydana gelebilmektedir (Birleşmiş Milletler Mülteci Ajansı, 2020).

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği verilerine göre şiddet, çatışma ve zulüm nedeniyle gerek ülke içerisinde, gerekse ülkeler arası düzeyde zorla yerinden edilen insan sayısı son on yıl içerisinde %50'den daha fazla artmıştır. 2009 yılı içerisinde zorla yerinden edilen insan sayısı 43,3 milyon civarında iken bu rakam

2018 yılsonu itibariyle 70,8 milyona ulaşmıştır. Şiddet, çatışma ve zulüm nedeniyle yerinden edilen toplam 70,8 milyon insanın 41,3(%58) milyonu aynı sınırlar içerisinde göç yaşamış, 25,9 (%42)'lik diğer kesim ise sınır dışına göç eden mülteci durumunda kalmıştır. Zorla yerinden edilen mülteci sayısı 2009 ile 2018 yılları arasında ciddi oranda artmış olup, 2012 yılından sonra mülteci artışının ana nedeni olarak Suriye iç savaşı, Afrika'daki çatışmalar ve Bangladeş'in diğer ülkelerden kabul ettiği mülteciler olarak gösterilmiştir (Migration Data Portal, 2020).

Zorunlu göç olgusu Suriye Krizi bağlamında değerlendirildiğinde 2011 yılından bu yana geçen süreç açısından bugün için en karmaşık, en büyük krizler arasında yer aldığı görülmektedir. Suriye'de bugüne kadar yerinden edilen ve çoğu çeşitli ülkelerde mülteci durumunda bulunan 5,7 milyon insanın yanında 11 milyonun üzerinde insan, insani yardıma muhtaç durumdadır. Suriyeli sığınmacıların 2.6 milyonu çocuk olup, Suriye'de kalanlar da dahil olmak üzere çoğu ekonomik ve sosyal açıdan çökmüş bulunmaktadır. Suriye'de zor şartlarda yaşamaya çalışan insanlara ise yardım ulaştırmakta zorluk yaşanmakta olup, Birleşmiş Milletlerin tespitlerine göre 1.1 milyon insan zor bölgelerde bulunmaktadır (Birleşmiş Milletler Göç İdaresi, 2020). Birleşmiş Milletler verilerine göre 2018 yılı içerisinde 1.3 milyon Suriyeli evine dönmüş, 4 milyon Suriyeli yeniden yerinden edilmiştir. Uluslararası Göç Örgütü yerinden edilen Suriyelilere destek sağlamaya devam etmektedir (Birleşmiş Milletler Göç İdaresi, 2020).

Suriye'deki göçmenlerin önemli bir bölümü yakın olması nedeniyle Türkiye ve Ürdün'e gitmeyi tercih etmiştir. Suriyeli sığınmacıların büyük çoğunluğunu ise Türkiye kabul etmiş olup, en fazla Suriyeli sığınmacı Türkiye'de bulunmaktadır. Suriye krizinin başladığı tarih olan 2011 yılından 2019 yılına kadar Türkiye'ye geçen sığınmacı sayısı 5,9 milyondur. Bu rakam aynı zamanda toplam ülke nüfusu olan 82,3 milyonun yaklaşık olarak %7'sine tekabül etmektedir. Aynı zamanda Türkiye'deki sığınmacıların %19,7'sini 19 yaş altındaki bireyler oluştururken, %6,2'sini 65 yaş ve üzerindeki bireyler oluşturmaktadır (Migration Data Portal, 2020). İstanbul, Suriye savaşının başladığı 2011 yılından bu yana en fazla sığınmacı akınının uğradığı illerin başında gelmektedir. 2019 yılı verilerine göre İstanbul'da bulunan Suriyeli sığınmacı sayısı 555 951 olarak tespit edilmiştir (Tokyay, 2019).

Suriyeli sığınmacılar gerek bir arada yaşamaları gerekse ekonomik ve yerli halk ile iletişim sorunu yaşamaları nedeniyle yaşadıkları bölgelerde sosyal, kültürel ve ekonomik değişimlere yol açmakta, aynı zamanda toplumda güvenlik ve tehdit açısından endişelere yol açmaktadır. Suriyeli sığınmacıların yoğun yaşadıkları yerlerden birisi de İstanbul ili Sultanbeyli ilçesi olup, bu çalışmanın amacını Sultanbeyli ilçesinde yaşayan insanların Suriyeli sığınmacılara yönelik sosyal ve kültürel algı, ekonomik algı, siyasi algı ve güvenlik algısının; gruplar arası tehdit üzerindeki etkisinin araştırılması oluşturmaktadır.

Bu amaç çerçevesinde çalışmanın ilk bölümünde çalışmanın temel problemi, amaç ve önemi, araştırmanın modeli ile çalışmada yer verilen istatistiksel yöntemler açıklanmaya çalışılmıştır. Çalışmanın ikinci bölümünde göç kavramı, göçün neden ve sonuçlarına değinilmiştir. Üçüncü bölümde Suriyeli sığınmacılar konusu ele alınmış, Suriyeli sığınmacıların durumu, İstanbul ve Sultanbeyli’de yaşayan Suriyeli sığınmacıların durumları ile yasal boyutlar açısından mülteciler değerlendirilmeye çalışılmıştır. Dördüncü bölümde siyaset kavramı, siyasal katılım ve siyasal katılımın aktörleri değerlendirildikten sonra beşinci bölümde araştırmadan elde edilen bulgulara yer verilmiş, son bölümde ise araştırmadan elde edilen sonuçlar ile önerilere yer verilmiştir.

1.1 YÖNTEM

1.1.1 Araştırmanın Sorunu

Arap Baharı'nın etkisi ile daha fazla özgürlük istemi ile Suriye'de 2011 yılında başlayan ayaklanmalar, Esad yönetiminin sert tutumu ile daha da büyümüş, ülkede başlayan iç savaştan birçok Suriye vatandaşı etkilenmiştir. Aradan geçen zaman içerisinde savaşın şiddetlenmesi ile milyonlarca insan yerinden edilmiş, bunların önemli bir bölümü komşu devletler olmak üzere diğer ülkelere göç etmek durumunda kalmıştır. Türkiye, Suriye İç Savaşı nedeniyle en fazla mülteci kabul eden ülkelerin başında gelmekte olup, yine bu savaştan en çok etkilenen ülkelerin ilk sırasında yer almaktadır. Türkiye'nin Açık Kapı Politikası sayesinde, bugün dört milyon civarında olduğu ifade edilen Suriyeli sığınmacı geçici koruma statüsünde Türkiye'de bulunmakta olup, bu sığınmacıların önemli bir bölümü İstanbul'da yaşamaktadır. İstanbul'da yaşayan Suriyeli sığınmacı sayısı 547 716 kişi (Hamsici, 2019) olup, İstanbul'da yaşayan Suriyelilerin, İstanbul nüfusuna oranı %3,27 (Mülteciler Derneği, 2020) civarındadır. Diğer yandan İstanbul'u tercih eden Suriyeli sığınmacıların önemli bir bölümü ise Sultanbeyli ilçesine gelirken, Sultanbeyli nüfusunun yaklaşık olarak %6,83'ünü Suriyeli sığınmacılar oluşturmaktadır. Bu oran ile Sultanbeyli ilçesi, İstanbul ilçeleri arasında en fazla Suriyeli mülteciye sahip üçüncü ilçe olma özelliği taşıırken, Sultanbeyli İstanbul ilçeleri içerisinde gelişmişlik yönünden 39'ncu sırada yer almaktadır (Kavas vd. 2019).

Diğer taraftan kamplar dışında yaşayan Suriyeli sığınmacıların suça bulaşma eğilimi, zor koşullarda hayatlarını idame ettirmeleri ve dilencilik yaptıkları yönündeki toplumda oluşan algı, insanlarda endişeye yol açmaktadır. Toplumda oluşan olumlu/olumsuz kanaatin (sosyal ve kültürel algı, ekonomik algı, güvenlik algısı ve gruplar arası tehdit) Sultanbeyli'de yaşayan insanların siyasal seçim tercihlerine etkisinin olup olmadığı bu çalışmanın temel problemini oluşturmaktadır.

1.1.2 Araştırmanın Amacı ve Önemi

Türkiye’de ikamet eden sığınmacıların büyüklüğüne bakıldığında son yıllarda bu rakamların çok ciddi boyutlara ulaştığı görülmektedir. Türkiye’de bulunan sığınmacıların büyük çoğunluğunu da Suriyeli sığınmacıların oluşturduğu görülmektedir. Bugün Türkiye’de bulunan Suriyeli sığınmacıların sayısal büyüklüğü dört milyon gibi hiç de azımsanamayacak bir rakama ulaşmış olup, bu rakam Türkiye’nin genel nüfusu ile orantılandığında %7 - 8 gibi bir orana tekabül etmektedir. Bunun yanında Türkiye’deki mültecilerin dili, yaşam tarzı ve kültürünün farklı olması ekonomik, sosyal ve kültürel dışlanmalara yol açmaktadır. Diğer yandan iktidar partileri sığınmacıları siyasi söylemlerinde din, medeniyet ve insani yönden ele almakta, ırkçılık ve ayrımcılık benzeri ötekileştirmelerin önüne geçmeye çalışmaktadır.

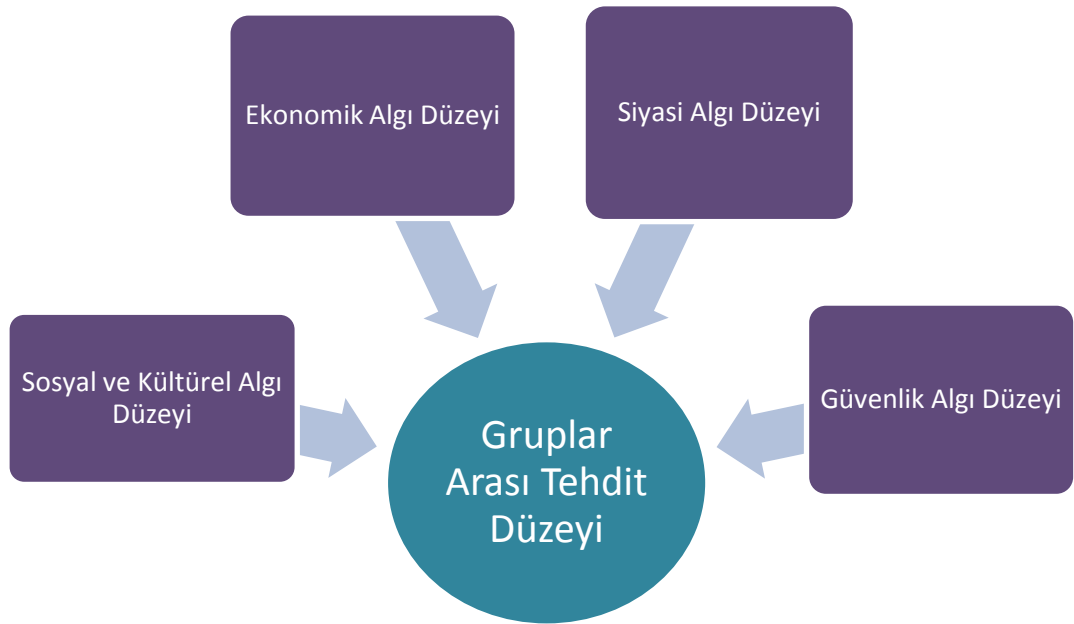
Benzer şekilde Sultanbeyli ilçesi Suriyeli sığınmacıların yoğun olarak yaşadığı yerlerden biridir. Sultanbeyli ilçesinden yaşayan her 100 nüfusun neredeyse 7-8 kişisi Suriyeli sığınmacılardan oluşmaktadır. Diğer taraftan sığınmacıların Türkiye’ye gelmeye başlamasından itibaren yoğun sığınmacı akını nedeniyle Sultanbeyli ilçesinde ortaya çıkan ihtiyaçlardaki belirsizlik, sorunlarla ilgili organize bir yapının ortaya çıkmaması, sığınmacı kaydında ortaya çıkan sıkıntılar, sığınmacılar konusunda karışıklığın doğmasına yol açmıştır. Sultanbeyli ilçesinin demografik yapısında ciddi değişikliklere neden olan sığınmacı sorunu nedeniyle kamu kurum ve kuruluşlarının yanında sivil toplum kuruluşları tarafından önemli adımlar atılmıştır. Bu çerçevede ele alındığında Sultanbeyli ilçesinde yaşayan Suriyeli sığınmacılar ve yerel halkın Suriyeli sığınmacılara yönelik algılarının ölçülmesinin önemli olduğu kanaati uyanmıştır.

Bu araştırmanın amacını da İstanbul’un Sultanbeyli ilçesinde yaşayan insanların Suriyeli sığınmacılara yönelik sosyal ve kültürel algı, ekonomik algı, siyasi algı ve güvenlik algısının; gruplar arası tehdit üzerindeki etkisinin araştırılması oluşturmaktadır. Türkiye’de yaşayan Suriyeli sığınmacıların sayısal büyüklüğü azımsanmayacak kadar büyüktür. Bu büyüklükte sığınmacının varlığı bir arada yaşamaları nedeniyle yaşadıkları bölgelerde sosyal, kültürel ve ekonomik değişimlere neden olmakta, aynı zamanda toplumda güvenlik ve tehdit açısından

endişelere yol açmaktadır. Söz konusu mültecilerin Sultanbeyli ilçesi gibi kentsel alanlarda yoğun yaşamaları zaman içerisinde demografik dönüşüm ve akrabalık ilişkilerini doğuracağından seçmenlerin siyasal tercihlerinin nasıl etkileneceğinin önemi ayrıca ortaya çıkmaktadır.

1.1.3 Araştırmanın Modeli

Araştırmada nicel araştırma yöntemi ve ilişkisel tarama modeli kullanılmış olup, ilişkisel tarama modellerinde iki ya da daha çok değişkenin kendi aralarında oluşan birlikte değişim derecesi ya da varlığının belirlenmesi amaçlanmaktadır (Karasar 1998). Yapılan çalışma ile Sultanbeyli ilçesinde yaşayan vatandaşların sosyal ve kültürel algı düzeyleri, ekonomik algı düzeyleri, siyasi algı düzeyleri ve güvenlik algı düzeylerinin gruplar arası tehdit ile arasındaki ilişkisi araştırılmıştır.

Şekil 1.1 Araştırma modeli.

Bu çalışma ile İstanbul ili Sultanbeyli ilçesinde yaşayan vatandaşların sosyal ve kültürel algı düzeyi, ekonomik algı düzeyi, siyasi algı düzeyi, güvenlik algı düzeyi ve gruplar arası tehdit düzeylerinin ölçülerek, sosyal ve kültürel algı düzeyi, ekonomik

algı düzeyi, siyasi algı düzeyi ve güvenlik algı düzeyinin gruplar arası tehdit düzeyi üzerinde nasıl bir etki bıraktığı sorularına yanıt aranacaktır.

1.1.4 Araştırmanın Evreni ve Örneklem Büyüklüğü

Araştırma evreni için İstanbul ilinin Sultanbeyli ilçesinde yaşayan seçmen yaşına gelmiş 18 yaşının üstündeki insanlar yer almaktadır. Evreni temsil etmesi için Sultanbeyli ilçesinde yaşayan 18 yaşını doldurmuş toplam 100 seçmene anket uygulanmıştır. Araştırmada kullanılan örneklem grubunun evreni iyi temsil etmesi için sosyo-kültürel ve sosyo-ekonomik açılardan farklı özelliklere sahip insanlara ulaşabilmeye çalışılmıştır.

1.1.5 Veri Toplama Aracı

Anket çalışması Ocak-Şubat 2020 döneminde yapılmış olup, çalışmaya 18 yaş üstü seçmen yaşına gelmiş bireyler dahil edilmiştir. Çalışmada veri toplama aracı olarak kullanılan anket formu 14 tanesi demografik sorudan olmak üzere, toplam 49 sorudan oluşmaktadır. Ankette yer alan Suriyeli sığınmacıların, seçmenlerin siyasi tercihlerine olan etkisi ve değerlendirilmesi ile ilgili ifadelerin oluşturulmasında; Çetin (2017)'in "İzmir'deki yerel halkın Suriyeli sığınmacılara yönelik algısı" ve Yanboluoğlu (2018)'nin "Suriyeli sığınmacılara yönelik duygular ve algılanan mesafede, gruplar arası pozitif ve negatif temas, sosyal baskınlık yönelimi, gruplar arası tehdit ve gruplar arası kaygının rolü" isimli çalışmalarından yararlanılmıştır.

Anket formunda yer alan ifadeler 5'li likert düzenine göre oluşturulmuş olup, anket formları araştırmacı tarafından bizzat yüz yüze görüşme yöntemi ile doldurulmuştur. Ankette yer alan Sosyal ve Kültürel Algı Ölçeği, Ekonomik Algı Ölçeği, Siyasi Algı Ölçeği, Güvenlik Algı Ölçeği ve Gruplar Arası Tehdit Ölçeği "Kesinlikle katılmıyorum", "Katılmıyorum", "Kararsızım", "Katılıyorum", "Kesinlikle katılıyorum" seçeneklerinden oluşturulmuş ve katılımcılardan seçeneklerden bir tanesinin işaretlenmesi istenmiştir.

Sultanbeyli ilçesi göçün başladığı dönemden bugüne Suriyeli sığınmacıların yaşadığı önemli bir merkez haline gelmiştir. Sultanbeyli ilçesinde yaşayan sığınmacıları konu

alan çeşitli çalışmalar da yapılmıştır. Bunlar arasında Sultanbeyli Belediyesi ve Mülteciler Derneğinin birlikte yürüttüğü “6. Yılında Türkiye’deki Suriyeliler: Sultanbeyli Örneği” de yer almaktadır. Tüm bunlar göz önüne alındığında bölgedeki kanaat önderleri ve siyasi temsilcilerin sığınmacılar konusundaki görüşlerinin önemli olduğu düşüncesinden hareketle çalışma kapsamında anket formunun yanında parti temsilcileri ile yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiş, böylece çalışma mülakat yöntemi ile de desteklenmeye çalışılmıştır. Mülakatlardan elde edilen görüşlere bulgular kısmında yer verilerek yorumlanmaya çalışılmıştır.

1.1.6 Çalışmada Kullanılan İstatistiksel Yöntemler

Bu çalışmada toplam yüz kişiye yüz yüze görüşme yöntemi ile anket uygulanmış olup, anketlerden elde edilen veriler, veri kaybına neden olmamak için elde edilmiş sırasına göre numaralandırılmış, numaralandırılan anket formları SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) 22 versiyon istatistik programına girilmiştir. Öncelikle seçmenlerin demografik özellikleri ile Sosyal ve Kültürel Algı Ölçeği, Ekonomik Algı Ölçeği, Siyasi Algı Ölçeği, Güvenlik Algı Ölçeği ve Gruplar Arası Tehdit Ölçeği ifadelerinin tanımlayıcı istatistiklerine(frekans değerleri, standart sapmaları, ortalama değer ve yüzdelik değerler) yer verilmiş, arkasından ise gruplar arasında fark olup olmadığını görebilmek için T-testi ve Anova testine başvurulmuştur.

Ayrıca bu çalışmada seçmenlerin siyasi olarak kendilerini nasıl tanımladıkları ile Suriyeli sığınmacıların Türkiye’de bulunmalarının nasıl karşılandığı sorularına yanıtlar aranmış; katılımcıların sosyal ve kültürel algısı, ekonomik algısı ve güvenlik algısı bağımsız değişken olarak düşünülmüş, seçmenlerin siyasi algısı ile gruplar arası tehdit algısı üzerindeki etkileri araştırılmıştır. Değişkenlerin analizinde, tanımlayıcı istatistiklerin yanında demografik verilere göre seçmenlerin siyasi algısı ve gruplar arası tehdit algısı üzerinde farklılık olup olmadığının araştırılması için One Way Anova ve Independent Sample t-test analizlerine başvurulmuştur. Bu analizlerin yanında seçmenlerin sosyal ve kültürel algısı, ekonomik algısı, siyasi algısı ve güvenlik algısının, gruplar arası tehdit düzeyine olan etkisinin araştırılması için regresyon analizinden faydalanılmıştır.

Tanımlayıcı istatistikler, One Way Anova, Independent Sample t-test ve Regresyon analizinden elde edilen veriler tablolar halinde hazırlanmış olup, tablolarla ilgili çıkarımlar bulgular bölümünde açıklanmaya çalışılmıştır. Regresyon analizi ile Sultanbeyli ilçesinde yaşayan seçmenlerin algıları ile ilgili her bir değişkenin bağımlı değişken üzerindeki varyansına olan katkısı incelenmiştir.

Regresyon analizlerinin amaçlarını dört başlık altında incelemek mümkündür. Bunlar;

- Değişkenler arası ilişki ile bağımlı ve bağımsız değişkenlerin regresyon eşitliği ile açıklanması,
- Bilinmeyen parametrelerin tahmin edilmesi durumunda bağımsız değişkenin bilinen değeri için bağımlı değişkenlerin sahip olacağı değerlerinin tahmin edilmesi,
- Bağımsız değişkenin bağımlı değişken üzerinde gözlenebilen değişimin ne kadar açıklandığının belirlenmesi,
- Bağımsız değişkenin bağımlı değişkenleri anlamlı olarak açıklayıp açıklayamadığı ve bağımlı değişkenlerin öneminin ortaya konulması şeklinde ifade etmek mümkündür.

İstatistiksel analizlerin yanında araştırmacı tarafından Sultanbeyli’de bulunan siyasi parti temsilcilerine ulaşılmaya çalışılmış, Sultanbeyli’de yaşayan Suriyeli sığınmacıların durumları hakkında bilgi alınmaya çalışılmıştır. Çalışmanın yürütülmesi esnasında Ak Parti Sultanbeyli İlçe Teşkilatı, Milliyetçi Hareket Partisi Sultanbeyli İlçe Teşkilatı, Cumhuriyet Halk Partisi Sultanbeyli İlçe Teşkilatı ve İyi Parti Sultanbeyli İlçe Teşkilatından parti yönetici ile spontane söyleşiler yapılmıştır. Görüşmeler öncesinde ilgili kişilerden sözlü izin alınarak ses kayıtları alınmış, daha sonra elde edilen bu kayıtlar metinlere dökülerek, bulgular kısmında yorumlanmaya çalışılmıştır. Siyasi parti temsilcileri ile yapılan görüşme metinleri Ekler bölümünde yer almaktadır.

1.1.7 Araştırma Soruları

Araştırma Sorusu-1: Muhafazakarlar, milliyetçiler, liberaller ve sosyal demokratların Suriyeli sığınmacıların ülkemizde bulunması konusunda görüş ayrılıkları var mıdır?

Araştırma Sorusu-2: Suriyeli sığınmacılar seçmenlerin siyasi parti tercihleri üzerinde etkili midir?

Araştırma Sorusu-3:Seçmenlerin sosyal ve kültürel algılarının, gruplar arası tehdit düzeyi üzerinde etkisi var mıdır?

Araştırma Sorusu-4:Seçmenlerin ekonomik algılarının, gruplar arası tehdit düzeyi üzerinde etkisi var mıdır?

Araştırma Sorusu-5:Seçmenlerin siyasi algılarının, gruplar arası tehdit düzeyi üzerinde etkisi var mıdır?

Araştırma Sorusu-6:Seçmenlerin güvenlik algılarının, gruplar arası tehdit düzeyi üzerinde etkisi var mıdır?

Araştırma Sorusu-7:Gruplar arası tehdit algısı; yaş, meslek ve eğitim düzeyine göre farklılaşmakta mıdır?

BÖLÜM II

GÖÇ KAVRAMI, SEBEP ve SONUÇLARI

Bu bölümde kavramsal açıklamalara yer verilmiştir. Bu çerçevede bu bölümde öncelikle göç kavramı, zorunlu göç, göçün nedenleri ve sonuçları ile ilgili bilgiler yer almıştır.

2.1 Göç Kavramı

İnsanlar genel olarak yaşadıkları alanlarla ilgili özel bir bağ kurarlar ve insanların yaşadığı mekan ile ilgili kurduğu bağ anlamlıdır. Böyle bir durumda insanın göç olgusu ile karşı karşıya kalması, insan ve mekan arasındaki bağın zedelenmesi anlamına gelmektedir. Gerek topluluk halinde gerekse bireysel olarak insanlar yaşadıkları çevreyi değiştirerek, bir başka mekana göç etmek durumunda kalabilmektedirler. Toplum veya bireyin göç olgusu ile karşı karşıya kalması durumunda çoğu zaman değer duygusunda da bir dönüşüm ve değişim yaşadığı gözlemlenir (Ekici ve Tuncel, 2015: 10). Günümüzde yaşadığımız göç olgusu ise genel olarak içerisinde kırıklı veya parçalı yapılar barındırmakta, göç sürecinde veya sonrasında yaşanan gelişmeler, göçün kendisine özgü olmasına neden olmaktadır.

Tarihsel süreç açısından göç olgusu incelendiğinde, sömürgeciliğin başlaması ile birlikte göçün farklı bir boyut aldığı görülmektedir. Tarihsel dönemler açısından bakıldığında insan gücünü karşılamak amacıyla köle göçü yaşandığı, yaşanan bu göçün batının insan gücü ihtiyacını karşılamak üzere ortaya çıktığı görülmektedir. 15'nci yüzyılda yaşanan bu göçler sömürge alanlarında kullanılan Afrika kökenli kölelerden oluşmakta olup, düzenli olarak bu göçler artarak büyümüştür (Yılmaz, 2014: 1687).

İkinci Dünya Savaşı sonrasında yapılan göçler de yine kendine özgü izler taşımaktadır. Bu dönemde sömürgelerin dağıtılması sonucunda Afrika, Ortadoğu ve Asya'da sorunlu ve bağımsız devletler ortaya çıkmış, bu durum da yine yeni göçlere ve bazı durumlarda yeni devletlerin oluşmasına yol açmıştır. Diğer taraftan yine

İkinci Dünya Savaşı sonrasına özgü olmak üzere, savaşta insan gücünü kaybeden batının, savaş sonrası inşasını gerçekleştirmek üzere diğer ülkelerden insan göçüne müsaade edilmiştir. Bu çeşit göçün en önemli örneğini Türkiye’den Avrupa’nın çeşitli ülkelerine çalışmak üzere giden Türk işçileri oluşturmaktadır (United Nations, 2011).

Göç kavramı insanlık tarihi kadar eski bir kavram olup, sosyal, siyasi ve ekonomik nedenler gibi çok farklı nedenlere bağlı olarak insanlar göç etmektedir. Buradan yola çıkılarak göç kavramını; coğrafi bakımdan yer değişikliği sürecinin sosyal, siyasi ve ekonomik nedenlere bağlı olarak toplum yapısında değişikliğe sebep olan nüfus hareketleri olarak tanımlamak mümkündür (Özer, 2011: 11). Bu durumda göçü, sürekli veya geçici süreli mekan değiştirme durumu olarak özetlemek mümkündür. Her ne kadar göç denildiğinde sürekli bir biçimde mekan değişikliği gibi bir algı oluşsa da, çalışma veya eğitim gibi belli sürelerle bağlı mekan değişiklikleri de çoğu zaman göç olarak kabul edilmektedir (Koçak ve Terzi, 2012: 165).

Göç, insanlık tarihinden bu yana zaman zaman insanların genel olarak karşılaştıkları bir durum olup, bu durum toplumsal bir gerçeklik olarak varlığını halen sürdürmektedir. Göç kavramı genel olarak günümüzde toplum veya bireyin basit olarak yer değiştirmesinden ziyade, algıda değişim süreci ile başlayıp, mekânsal değişim olarak sürdürülen, göç edilen mekanda uyumu da içerisine alan bir durumdur (Çakır, 2011: 131). Göç insan zihninde bir takım etkilere bağlı olarak gelişmektedir. Bu, duruma göre istemli veya kasıtlı ya da istemsiz bir takım olaylardan kaynaklanabilmekte olup, burada temel faktör insandır. Diğer taraftan göçün sonuç ve nedenleri göz önüne alındığında coğrafi durumun şartlarına göre oluşan göçler, kitlesel göçler, zoraki göçler, serbest göçler veya ilkel göçler şeklinde sıralamak mümkündür (Aydemir ve Şahin, 2018: 126).

Birleşmiş Milletler Uluslararası Göç Örgütü (2019) göç ile ilgili kavram açıklamasını göçmen üzerinden yapmıştır. Buna göre göçmen, ulusal sınırlar içerisinde veya uluslararası düzeyde çeşitli nedenlere bağlı olarak kalıcı ve geçici olarak ikamet edilen yerden mekansal olarak uzaklaşan kişi olarak tanımlanmıştır. Uluslararası Göç Örgütü’nün göçmen tanımı yasal bir kategoriyi içermemekte olup, kavramın içerisinde yasal yollarla hareket eden insanların yanında, hukuksal açıdan

uygun yollarla göç eden insanlar ve öğrenciler de yer almaktadır. Uluslararası Göç Örgütü'nün yapmış olduğu göç veya göçmen tanımından uluslararası düzeyde kabul edilmiş evrensel bir tanımın olmadığı anlaşılmaktadır (Uluslararası Göç Örgütü, 2019).

Göç siyasi, sosyal ve ekonomik nedenlere bağlı olarak ortaya çıkmasının yanında dini veya devlet otoritelerinin almış olduğu karar sonucunda savaş ve sürgün gibi nedenlerle de meydana gelmektedir. Özellikle kitlesel veya toplu göçler sonucunda insanların yaşam koşullarında farklılıklar ortaya çıktığı gibi, kültürel değişimler de ortaya çıkmaktadır (Günay, Atılgan ve Serin, 2017: 38). Göç olgusunun meydana getirdiği kültürel, sosyal ve ekonomik değişimleri göç edenler yaşadığı gibi, göç edilen yerde yaşayanlar da benzer durumlarla karşılaşmaktadır. Bazı durumlarda göç ekonominin daha dinamik bir yapıya bürünmesine yol açarken, bazı durumlarda sömürülen ile egemen güç ilişkisi ortaya koyabilmektedir. Bunun yanında özellikle toplu göçler bir taraftan aşınma ve değişimlere meydan verirken, diğer taraftan fırsat veya sorunlar yaratan sınıf geçişlerine olanak sağlamaktadır (Ekici ve Tuncel, 2015: 11-12). Göç olgusunda ortaya çıkan diğer bir sonuç ise bunun insan kaynaklı bir olgu olduğudur. Diğer bir anlatımla göç ister ulusal isterse uluslararası statüde ya da ister geçici ister sürekli olarak ortaya çıkmış olsun, göçün temelinde insan faktörü bulunmaktadır (Günay ve diğerleri 2017: 38).

Bugün 2019 yılı verilerine göre 7,5 milyar olan dünya nüfusunun yaklaşık olarak 271,6 milyonu uluslararası göçmen statüsünde yer almakta olup, elde edilen verilere göre göçmenlerin toplam nüfusa oranı %3,5 civarındadır. Tüm uluslararası göçmenler içerisinde kadınların oranı %47,9 olarak belirlenirken, 19 yaş ve altındaki yaş gruplarının göçmenler içerisindeki payı %13,9 civarındadır. Benzer şekilde tüm uluslararası göçmenler içerisinde 65 ve üzeri yaşındakilerin oranına bakıldığında ise, bu oranın %11,8 olduğu ortaya çıkmaktadır (Migration Data Portal, 2020).

2.2 Zorunlu Göç

Zorunlu göç kavramı hem sosyal bilimciler, hem de göçlerle ilgilenen diğer bilim alanları açısından, istemsiz bir eylemi ifade etmekte olup, bu eylem ülke sınırları

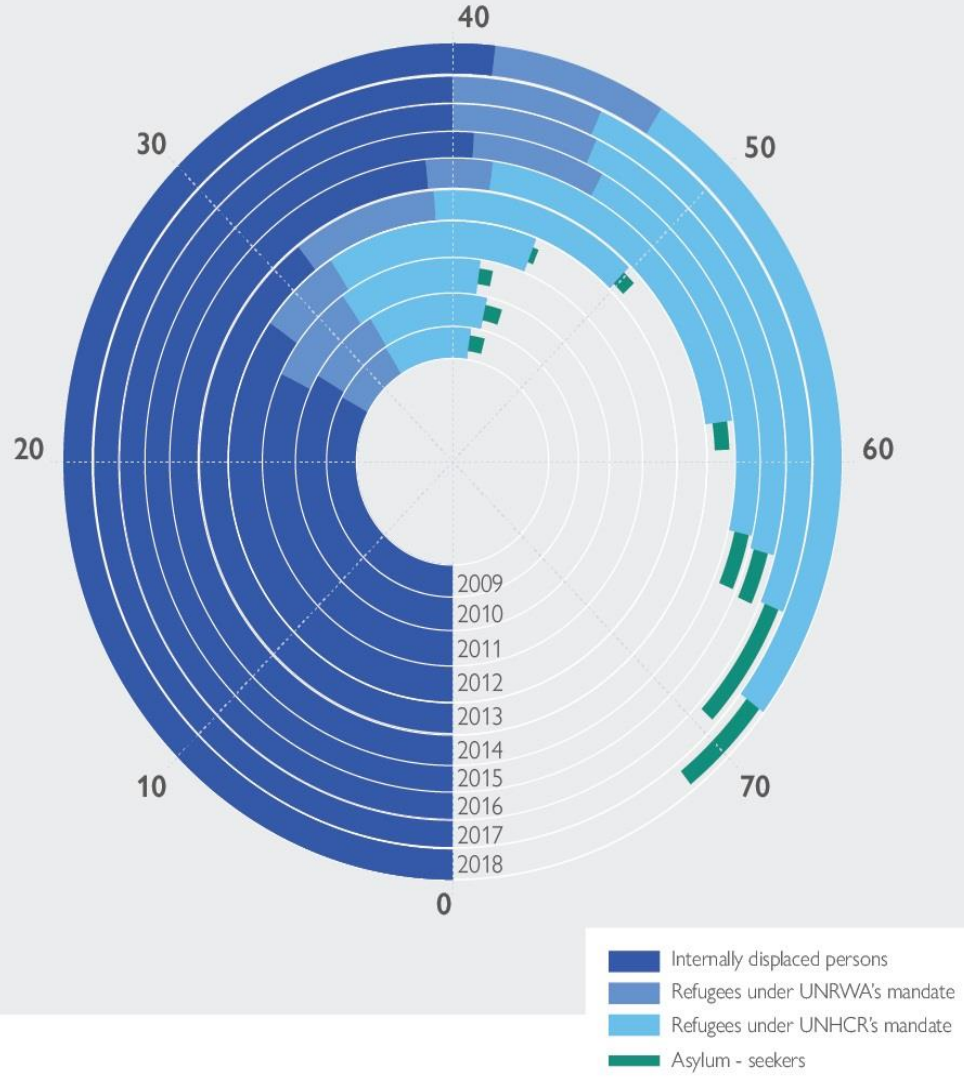
içerisinde veya ülke sınırlarını aşan bir durum olmakla birlikte açık uçlu bir kavramdır. Bu kavram büyük ölçekli kalkınma projeleri çerçevesinde olabileceği gibi kıtlık, çatışma, doğal felaketler çerçevesinde de meydana gelebilmektedir (Birleşmiş Milletler Mülteci Ajansı, 2020). Birleşmiş Milletler Mülteci Ajansı (2020)'na göre zorunlu göç kavramının genel kabul görmüş evrensel bir tanımı bulunmayıp, bu kavramın yasal bir yönü de bulunmamaktadır. Diğer taraftan bölgesel ve uluslararası mevzuatlarda tanımlanmış olup, tüm devletler tanımlanan yasal mevzuatlar çerçevesinde çeşitli yasal yükümlülükleri kabullenmiş durumdadır. Uluslararası alanda ülkeler, diğer toplumlarla olan ilişkilerinde zorunlu göçmen kavramını kullanmaktan kaçınmakta, yerinden edilme veya mülteci hareketliliklerinde zorunlu göç kavramından imtina etmektedirler (Birleşmiş Milletler Mülteci Ajansı, 2020).

Bugün birçok ülke ve kurum tarafından zorunlu göçlerle ilgili veriler toplanmakta, elde edilen verilen hane halkı anketleri, nüfus sayımları ve benzer durumlarda kullanılmaktadır. Uluslararası düzeyde zorunlu veya diğer göçlerle ilgili verileri toplayan ve bu bilgileri anlaşılır bir şekilde derleyen kurumlar ise Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNCHR) ile Uluslararası Göç Örgütü (IOM) gibi kurumlardır. Bunun yanı sıra çeşitli ülkelerde ülke içerisindeki göç hareketlerini izleyen ve bununla ilgili veriler toplayan çeşitli sivil toplum kuruluşları da bulunmaktadır (Migration Data Portal, 2020). Küresel yerinden edinilme eğilimleri ile ilgili veriler şekil 2.1'de yer almaktadır.

Günümüzde milyonlarca insan zorunlu göçe maruz kalmış mülteci konumunda olup, uluslararası kamuoyu zorunlu göçe değinirken gerçek rakamları ifade edememektedir. Mülteci kavramı ilk olarak uluslararası düzeyde 1951 yılı Mülteci Sözleşmesinde yer almış olup, buna göre; dil, din, ırk ve milliyet gibi nedenlerden dolayı istenmeyen veya zulüm gören kişi olarak tanımlanmış, fakat bu tanım akademisyen, insani yardım kuruluşları veya hükümetler tarafından sürekli güncellenmiştir. Bunun en önemli nedeni bugün dünya çapında bir şekilde yer değiştirmiş veya değiştirmeye zorlanmış olan kişilerin bu tanıma genel olarak uymamasıdır (University of Oxford, 2020).

TRENDS OF GLOBAL DISPLACEMENT (2009 – 2018)

(millions)

Source: UNHCR, 2019. Global Trends: Forced Displacement in 2018

© IOM's GMDAC 2019

Şekil2.1: 2018 yılı zorunlu göçlerle ilgili küresel eğilimler (Kaynak: Migration Data Portal, 2020).

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği verilerine göre şiddet, çatışma ve zulüm nedeniyle gerek ülke içerisinde, gerekse ülkeler arası düzeyde zorla yerinden edilen insan sayısı son on yıl içerisinde %50'den daha fazla artmıştır. 2019 yılı içerisinde zorla yerinden edilen insan sayısı 43,3 milyon civarında iken, bu rakam 2008 yılsonu itibariyle 70,8 milyona ulaşmıştır. Şiddet, çatışma ve zulüm nedeniyle yerinden edilen toplam 70,8 milyon insanın 41,3(%58) milyonu aynı sınırlar

içerisinde göç yaşamış, 25,9 (%42)'lik diğer kesim ise sınır dışına göç eden mülteci durumunda kalmıştır. Zorla yerinden edilen mülteci sayısı 2009 ile 2018 yılları arasında ciddi oranda artmış olup, 2012 yılından sonra mülteci artışının ana nedeni olarak Suriye iç savaşı, Afrika'daki çatışmalar ve Bangladeş'in diğer ülkelerden kabul ettiği mülteciler olarak gösterilmiştir (Migration Data Portal, 2020).

2.3 Göçün Nedenleri

Göç çalışmaları ülkeler açısından büyük öneme sahiptir. Çünkü göç hareketleri nüfusun artış hızı üzerinde etkili olduğu gibi, nüfus yapısı ve nüfusun büyüklüğü hakkında da önemli bilgiler verir. Göç araştırmalarının diğer bir önemli sonucu ise hükümetler veya siyasi iktidar açısından işgücü talebini belirlemede büyük öneme sahip olmasının yanında, yerel yönetimler belirlenen veriler çerçevesinde hizmet üretmek durumunda kalmakta veya nüfus hareketlerine bağlı olarak çeşitli önlemler almak durumundadır. Tüm bu durumlar göz önünde bulundurularak, politikacılar, hükümet, sosyologlar, iktisatçılar, şehir planlamacıları belirlenen toplumsal demografi çerçevesinde hareket ederler (Sociology Discussion, 2020).

Literatürde göç etme nedenine bağlı olarak dört çeşit göçmen türünden bahsedilmektedir. Bunlar ilkel göçler, zorlayıcı nedenlere bağlı göçler, zoraki göçler ve serbest göç olmak üzere sıralanmaktadır (Koçak ve Terzi, 2012: 167). Göç nedenleri ise ikamet edilen coğrafyanın şartlarına göre değişebilmektedir. Temel olarak ekonomik, siyasal, sosyal, dini sebepler başta olmak üzere çeşitli nedenlere dayalı olarak ortaya çıkan göç; iç göç ve dış göç olmak üzere iki başlık altında incelenmekte olup, genel olarak iç göç ve dış göç farklı nedenlere dayanmaktadır (Akıncı, Nergiz ve Gedik, 2015: 62).

Göç genel olarak toplumsal bir eğilime işaret etmektedir. Tarihsel süreç açısından bakıldığında göçün birincil nedenleri arasında ekonomik koşullar ve sanayileşmenin yer aldığı görülmüş olup, insanlar köylerden şehirlere, çiftliklerden sanayilerin olduğu şehirlere göç etmeyi tercih etmişlerdir. Modern zamanlarda yaşanan bu göçler genel olarak Asya, Latin Amerika ve Afrika gibi yerleşim alanlarında sanayileşmeye bağlı olarak daha iyi yaşam umudu ile kentlere büyük göçlerin

yaşandığı gözlemlenmiştir (Sociology Discussion, 2020). Bazı araştırmacılar kırsal alandan büyük şehirlere yapılan göçlerde, büyük şehirlerin çekiciliğinden söz etmekte, kırsaldan büyük şehirlere akan iç göçün yoğun olduğu dönemler, göçün kontrolsüz olması nedeniyle büyük şehirlerde çarpık kentleşmelerin ortaya çıkmasına neden olduğunu belirtmektedir. Daha çok ekonomik sebeplere bağlı olarak yapılan göçler sonucunda çarpık kentleşme ortaya çıkmakta bunun sonucunda ise kentlerin özellikle bazı bölgeleri yeniden köyleşmektedir (Koçak ve Terzi, 2012: 167).

Dış göçlerin dinamikleri incelendiğinde, temel olarak dış göç veren ülkenin ekonomik kalkınmışlığı, ülkelerin büyüklükleri, kaos, savaş gibi zorlayıcı sebeplerin olup olmadığı ön plana çıkmakta olup, iç göçlere nazaran daha uzun süreli göçlerdir. Dış göçte, diğer bir ifade ile uluslararası göç kavramında bir ülkeden başka bir ülkeye göçün söz konusu olup, insanlar kendi ülkelerini terk ederek, başka ülkelere taşınmaktadır. Zorunlu göçlerde göç edenlerin, terk edilen yerlerden farklı olarak daha iyi yaşam umudu ile gittikleri yerlerde uyum sorunu gibi yeni sorunlarla karşılaşması söz konusudur. Özellikle günümüzde dış göçlerin önemli bir bölümü, yasal olmayan yollardan ve düzensiz bir şekilde yapılmaktadır. Günümüzde Ortadoğu ve Afrika'dan Türkiye ve Avrupa'ya yapılan göçlerin önemli bir bölümü illegal yollardan yapılmaktadır (Akıncı ve diğerleri, 2015: 62).

2.4 Göçün Sonuçları

Göç olgusu tarihsel süreç boyunca çeşitli nedenlere bağlı olarak ortaya çıkmış olup, göç edilen yerlerde kültürel ve sosyo-ekonomik açıdan önemli değişikliklere yol açmıştır. Özellikle kırsal yaşamdan kentlere yapılan göçler başta olmak üzere tüm göç hareketlerinde, farklı özelliklerin olduğu nüfus kitleleri arasında etkileşim ortaya çıkmakta, böylece meydana gelen göç hareketleri çevresel, sosyal ve ekonomik etkiler oluşturmaktadır. Göçün ortaya çıkardığı etkilerin genişliği ve farklı etki alanları, birçok bilim alanının göç ile ilgilenmesine neden olmasının yanında, göç veren yer, göç alan yer ve göç olgusu içerisinde yer alan bireyleri farklı şekillerde etkilemektedir (Koçak, 2011: 27).

İster iç göç olsun, ister dış göç olsun tüm göç türleri sonuçları bakımından incelendiğinde ortaya çıkan en önemli ortak sonucun nüfus yapısında ve nüfusta yarattığı sonuçlar olduğu görülmektedir. Örneğin her iki göç türünde göç veren yerde nüfus azalmakta, göç alan yerde ise nüfus artmaktadır. Fakat yine de iç ve dış göçün sonuçları açısından bir takım ortak noktalar bulunduğu gibi farklı sonuçları da bulunmaktadır (Özdemir, 2012: 3-4).

Göçlerin sonuç açısından farklı durumlar doğurmasının temel sebebi ise, dış göçlerin farklı hukuksal, siyasi, sosyal ve ekonomik yapıya sahip farklı ülkelerde gelişmesi, iç göçlerin ise benzer hukuksal, siyasi, sosyal ve ekonomik yapıya sahip olmasından kaynaklanmaktadır. Ülkelerin ekonomik durumunu değerlendirmede kırsal ve kentsel alandaki sosyal ve ekonomik yapısı ön plana çıkmaktadır. Her iki alanda ortaya çıkan bu farklılıklar kültürel farklılık, aile yapısı ve iktisadi durumundan kaynaklanmakta olup, ortaya çıkan olumsuzlukların temelinde kırsal alan, kentsel alan çatışması bulunmaktadır. Fakat genel olarak kültürel açıdan bölgeler arası benzerliği bulunan ülkelerdeki iç göçlerde aradaki çatışmalar kısa sürede çözülebilmektedir (Güreşçi, 2016: 1062).

Göçe konu olan birey açısından göçün, sosyal ve mesleki hareketlilik sağlama, elde edeceği fırsatları arttırma, yeni bir yaşam biçimine kavuşma gibi çeşitli olumlu sonuçları bulunmaktadır. Fakat bunun yanında birey, psikolojik sorunlar, işsizlik, elverişsiz ortam ve durumda yaşama, maddi durum bozukluğu gibi çeşitli olumsuz sonuçları da ortaya çıkmaktadır. Göç sonucunda farklı hayat tarzı, farklı din, farklı ırk veya farklı kültürden insanlar bir arada yaşamak, aynı ortamı paylaşmak durumunda kalmaktadır. Diğer taraftan farklı demografik özelliklere sahip olan ve aynı yaşam alanını paylaşmak durumunda kalan bireyler arasında genel olarak uyum sorunu da çıkmaktadır (Taş ve Özcan, 2013: 291).

Kültürel açıdan iç göçler sonucunda, iç göçe konu olan bireyler ortak bir kimlik ve kültür çerçevesinde entegrasyonu sağlanabilirken, dış göç konu olduğunda bu süreç daha uzun zaman almaktadır. Dış göçte kimlik sorununun yanında kültürel asimilasyon ön plana çıktığından bu uyum birkaç nesil sonrasında sağlanabilmektedir. Dış göçte ortaya çıkan diğer bir durum ise göç edenlerin kendi toplum ve ülkelerine karşı yabancılaşma sorununun ortaya çıkmaya başlaması olup,

bazı durumlarda göç ettikleri yerlerdeki doku, kültür ve toplumsal yapıların etkilenmesi de ortaya çıkabilmektedir (Ünal ve Demir, 2009). İç göç uyumunun dış göç uyumuna nazaran çok daha kısa sürede sağlanmasının temel nedeni ortak kültür ve kimliğin yanında bireylerin aynı hukuksal düzenlemeler içerisinde yaşaması, uyumunda hızlanmasına neden olmaktadır (Güreşçi, 2016: 1062).

Tüm göç çeşitlerinde ortaya çıkan temel sorunlar ortak olup, yaşanan ortak sorunlar arasında barınma sorunu, sağlık sorunu, psiko-sosyal sorunlar ile eğitim ile ilgili sorunlar göçmenlerin yaşadıkları genel sorunlar arasında yer almaktadır. Tüm insanların yaşam faaliyetlerini yerine getirebilmek için yaşayacak bir yuvaya ihtiyaçları bulunmaktadır. Kentsel yaşamda en öncelikli sorunların başında ise barınma sorunu gelmektedir. Göç edenlerin önemli bir bölümü ya göç ettikleri yerde sağlıklı alanlarda yaşamakta, ya da barınma sorunu ile karşı karşıya kalmaktadır (Buz, 2004: 143).

Göç, birçok bilim dalını ilgilendiren bir konudur. Ekonomistlerin göç ile daha yakından ilgilenmesinin nedenini, ortaya çıkacak vasıflı veya vasıfsız işçi talebinin karşılanması, bölgedeki ticari faaliyetlerin ve sanayileşmenin bölgenin ihtiyacını karşılayıp karşılamayacağı, ekonomistlerin ilgi alanına giren konular olarak söylemek mümkündür. Diğer taraftan göç süreci ve ekonomi politikaları birbiri ile ilişkili olup, göçün en önemli neticeleri arasında ekonomik ve sosyal kalkınma bulunmaktadır (Sociology Discussion, 2020).

Diğer taraftan göçmenlerin sorun yaşadığı en önemli konulardan bir tanesi de sağlık sorunu olup, nüfus hareketlerinin yoğunluğu hükümetin ve yerel yönetimlerin hizmet sunumunda yetersiz kalmasına neden olmaktadır. Hiç şüphe yok ki sağlık tüm insanlar için önemli bir katkı sağlamakta olup, sağlık hizmetinde meydana gelebilecek aksama veya gecikme önemli sağlık sorunlarının ortaya çıkmasına neden olacaktır (Çorabatur, Hassa, Ertürk, Şenyuva ve Arslan, 2013: 11).

Bunun yanı sıra genel olarak yaşadığı mekânı terk ederek başka coğrafyalara yerleşen insanların karşı karşıya kaldığı kültürel ve ekonomik sıkıntılar, psiko-sosyal sorunlar yaşamalarına neden olmaktadır. Böyle durumda göç eden bireyler karşılaştıkları sorunlarla başa çıkabilmek için desteğe ihtiyaç duymaktadır (Buz, 2004: 115). Ayrıca insanların gelişiminde ve eğitiminde de önemli yer tutmaktadır.

Bu aynı zamanda evrensel insan hakkı olarak karşımıza çıkmakta olup, eğitim sorununun gereği gibi çözülmesi merkezi ve yerel yöneticilerin sorumluluğu altındadır. Özellikle dış göç yaşayan bireylerin önemli bir bölümü dil sorunu, arkadaşlık edinememe, ekonomik yoksunluk gibi sorunlarla karşı karşıya kalmaktadır.

BÖLÜM III

TÜRKİYE’DEKİ SURİYELİ SĞINMACILAR ve

MÜLTECİLİĞİN HUKUKSAL YÖNÜ

İkinci bölümde göç ile ilgili kavramsal açıklamalara yer verdikten sonra bu bölümde Suriyeli sığınmacılar konusu ve mülteciliğin hukuksal yönü güncel mevzuatlar ışığında incelenmeye çalışılmıştır. Bu kapsamda bu bölümde Suriyeli sığınmacılar konusu, Türkiye’nin Suriyeli sığınmacılar politikası, sığınmacıların genel durumunun yanında İstanbul ve Sultanbeyli’deki durumu, Suriyeli sığınmacılar çerçevesinde yürürlükte bulunan mevzuatlar incelenmiştir.

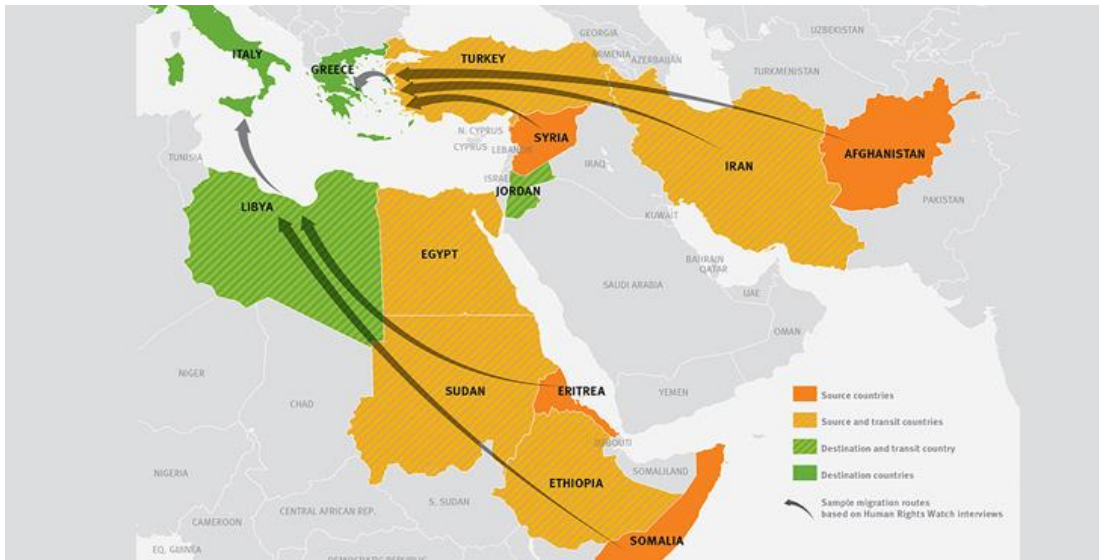
3.1 Suriyeli Sığınmacılar

İnsanlar çok farklı nedenlere bağlı olarak göç etmektedirler. Bu nedenler genel olarak çekici ve itici güçler olmak üzere iki gruba ayrılmaktadır. İnsanlar genel olarak itici güçlerin etkisi ile göç etmekte olup, itici göç nedenleri arasında siyasal baskılar, ekonomik nedenler, demografik ve çevresel faktörler en fazla göç etme nedenleri arasındadır. Konu başlığının Suriyeli sığınmacılar olduğu göz önüne alındığında, Suriyeli sığınmacıların göç nedeninin siyasal nedenlere bağlı göç olduğu söylenebilir. Siyasal göç nedenleri ise savaş, ihtilal, totaliter veya otoriter yönetim şekilleri, sıkıyönetim gibi nedenlerdir (Aydemir ve Şahin, 2018: 126).

Aslında Suriyeli sığınmacıların durumu bir anlamda yerinden edilme veya zorunlu göç kapsamında değerlendirilmektedir. Yerinden edilme, diğer bir anlatımla zorunlu göç; insanların kendi özgür iradelerinin dışında gelişen ve yaşadıkları alanı terk etme durumunda kalmaları olarak ifade edilebilir. Sığınmacılar genel olarak insan hakkı ihlalleri, şiddet içeren durum ve özellikle de silahlı çatışmalardan korunabilmek için bulundukları yerleri terk etmekte, ülke sınırları içerisinde daha güvenli alanlara taşınmak zorunda bırakılmakta veya kendilerini daha güvende hissedecekleri diğer ülkelere yasal olan ya da olmayan yollarla geçmektedir (Tekin, 2011: 93).

Göçlerin gönüllü olması durumunda bile acıların hafiflemesine rağmen zorluklarla dolu olacağı bir gerçektir. Zorunlu olarak yapılması bu acıları daha da arttırmakta olup, savaş durumu, doğal afetler veya siyasi baskılar sonucunda insanlar yaşadıkları alanlardan kopararak, başka yerlere, başka bilinmezlere sürüklenmek zorunda bırakılmaktadırlar. Dünya tarihi bu ve buna benzer zorlamaların yaşandığı sorunlarla dolu olmakla birlikte, bu zorlamaların en güncel örnekleri günümüzde yaşanmaktadır. Göçün konu edildiği akademik ve bilimsel çalışmalarda da yaşanan zorluklar ve insanların çeşitli yönlerden etkilendiği, yeniden uyum sorunlarının yaşandığı sorunlara değinilmektedir (Sezik, 2017: 140).

Avrupa Türkiye’de kabul edilen sığınmacıların çok daha azına ev sahipliği yapmaktadır. Buna rağmen, yaşadıkları bu durumu göçmen krizi olarak nitelendirmektedir. Avrupa, yükselen milliyetçilik ve popülist siyaset çerçevesinde bu göçmenleri ülkelerine kabul etmek istememektedirler. Bu nedenle Avrupa Birliği ile Türkiye arasında mali ve diğer teşvikler karşılığında göçmenlerle ilgili anlaşma yapılmıştır. Bu anlaşmaya rağmen, Avrupa Birliği Türkiye’ye yeterli desteği sağlamamış, Türkiye’yi oyalama yoluna gitmişlerdir. Avrupa Birliğine anlaşma öncesi geçmiş olan göçmenlerin önemli bir bölümü Almanya’da bulunmakta olup, Avrupa Birliği içerisinde en fazla göçmene ev sahipliği yapan ülke Almanya’dır (Inglis, 2019). Avrupa Birliğine giden göç yollarını gösteren şekil 3.1’de yer almaktadır.

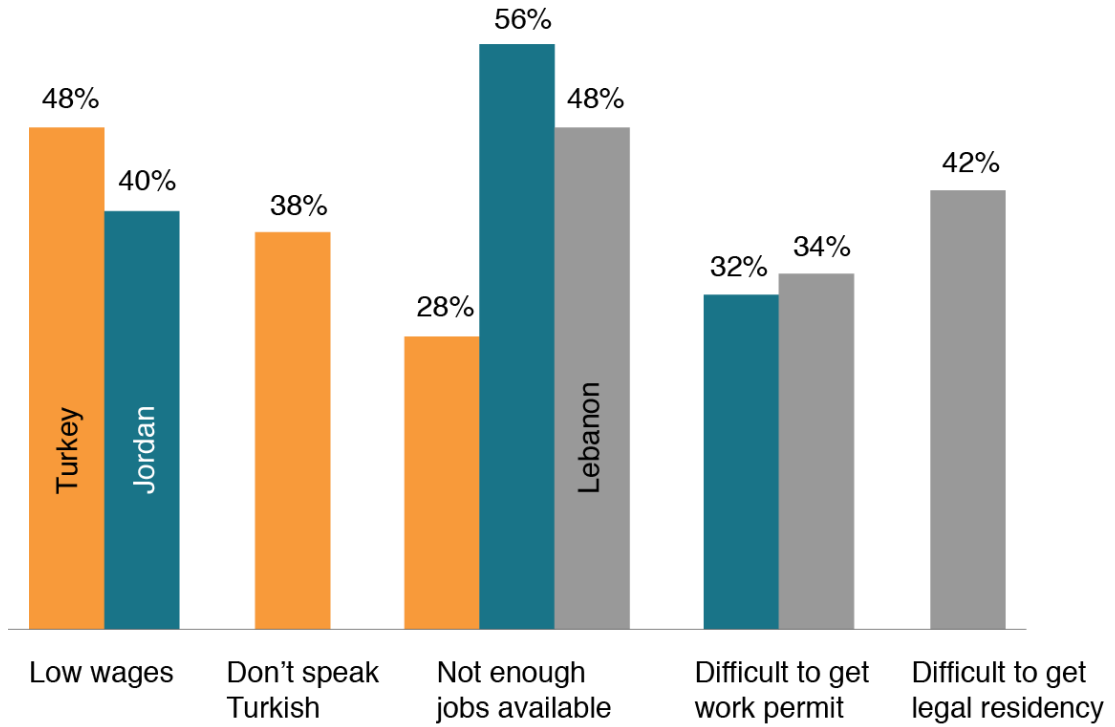
Şekil: 3.1 Avrupa Birliği göç yolları (Beauchamp, 2017).

Adalet ve Özgürlük istekleri ile 2011 yılının Mart ayında başlayan protestolar, Suriye’de kanlı bir şekilde bastırılmış, Daraa (Dera) kentindeki çatışmalar tüm ülkeye yayılmıştır. Türkiye’nin de birçok yönden etkilendiği bu çatışmalar Suriye Krizi veya Suriye İç Savaşı gibi çeşitli isimler altında anılmış, ilerleyen süreçte Suriye iç ve dış aktörler tarafından çatışma laboratuvarı haline getirilmiştir. Suriye’de ortaya çıkan bu kaos ortamı; sürgün, iç ve dış göç ile demografik yapıda bozulmalara neden olmuş, milyonlarca Suriyeli doğup büyüdüğü topraklardan kopararak, yaşadıkları yeri terk etmek zorunda kalmış, yine milyonlarcası ise yaralanmış veya öldürülmüştür. Suriye’de insanlar psikolojik ve fiziksel açıdan demografik yıkım yaşamış, birçoğu öncelikli olarak Türkiye ve Lübnan gibi ülkelere göç etmek durumunda kalmıştır (Güzel, 2017: 3).

Suriye Krizi 2011 yılından bu yana geçen süreç açısından incelendiğinde, bugün için en karmaşık, en büyük krizler arasında yer almaktadır. Suriye’de bugüne kadar yerinden edilen ve çoğu çeşitli ülkelerde mülteci durumunda bulunan 5,7 milyon insanın yanında 11 milyonun üzerinde insan, insani yardıma muhtaç durumdadır. Suriyeli sığınmacıların 2.6 milyonu çocuk olup, Suriye’de kalanlar da dahil olmak üzere çoğu ekonomik ve sosyal açıdan çökmüş durumdadır. Suriye’de zor şartlarda yaşamaya çalışan insanlara ise yardım ulaştırmakta zorluk yaşanmakta olup, Birleşmiş Milletlerin tespitlerine göre 1.1 milyon insan zor bölgelerde bulunmaktadır (Birleşmiş Milletler Göç İdaresi, 2020). Birleşmiş Milletler verilerine göre 2018 yılı içerisinde 1.3 milyon Suriyeli evine dönmüş, 4 milyon Suriyeli yeniden yerinden edilmiştir. Uluslararası Göç Örgütü yerinden edilen Suriyelilere destek sağlamaya devam etmektedir (Birleşmiş Milletler Göç İdaresi, 2020).

2016 yılının sonuna doğru, Suriye krizinin sonlandırılması ve çatışmasızlık bölgeleri oluşturabilmek için Türkiye, Rusya ve İran Kazakistan’ın Başkenti Astana’da bir araya gelerek uzlaşmaya varmışlardır. 2017 yılının Mayıs ayında göçün önüne geçilmesi ve ateşkes sağlanabilmesi için çatışmasızlık bölgeleri belirlenmiş, fakat belirlenen bölgelerde tam anlamı ile çatışmalar önlenememiştir. Tersine göçün başlayacağı umudu ile devam eden görüşmeler halen devam etmekte olup, çatışmasızlık bölgesi olması düşünülen İdlib, rejim yanlısı güçlerin etkisi ile çatışmaların ortasında kalmıştır. Bugün İdlib’de yaşayan binlerce sivil için güvenli bölgeler oluşturulmaya çalışılmaktadır (Yüzbaşıoğlu vd. 2020).

Suriyeli sığınmacılar konusunda en yoğun çabayı harcayan ve fedakarlık yapan ülkelerin başında Türkiye, Lübnan ve Ürdün gelmektedir. Özellikle Türkiye başta olmak üzere bu ülkeler, göç dalgasının üstesinden gelebilmek için çeşitli yollar arayarak, gelen sığınmacılara adil davranmaya çalışmaktadır. Fakat buna rağmen gelen sığınmacılar arasında vasıflı insan gücünün az olması nedeniyle işsizliğin yüksek olmasının yanında, çalışanların önemli bir bölümü düşük ücretlerle resmi olmayan işlerde çalışmaktadır. Özellikle sığınmacılara, mevcut ülkelerin yasal asgari ücret politikalarının uygulanmaması ve iş imkanlarının sınırlı olması sığınmacılar üzerinde bir baskı oluşturmaktadır (World Economic Forum, 2019).

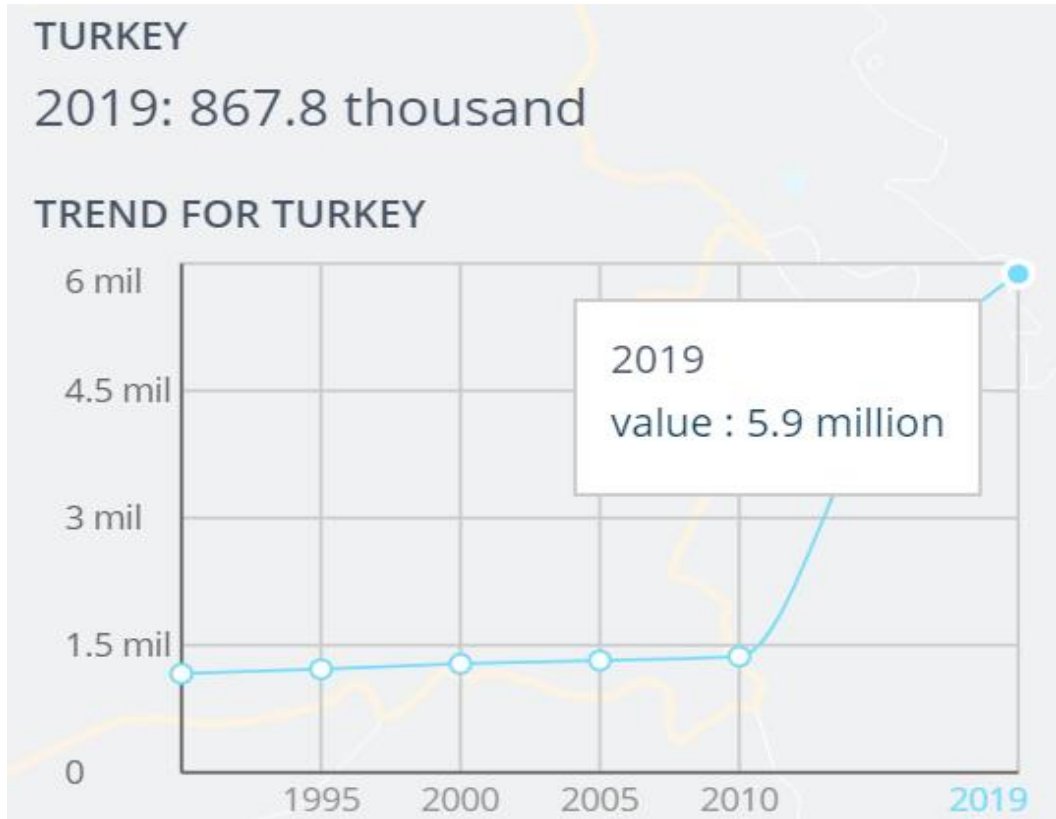
Şekil: 3.2 Ülkelere göre Suriyeli sığınmacıların iş bulma zorlukları (Kaynak: World Economic Forum, 2019).

Suriyeli sığınmacıların gittikleri ülkelerde karşılaştıkları en önemli sorunların başında yeterli düzeyde iş bulamamaları gelmektedir. Bu konuda Türkiye’de Lübnan ve Ürdün’e göre iş imkanı daha kolay sağlanmakta olup, Türkiye’ye gelen sığınmacıların %28’i iş bulamazken, Ürdün’deki Suriyeli sığınmacıların %56’sı işsizlik problemi yaşamaktadır. Suriyeli sığınmacıların Türkiye’de yaşadığı en önemli sorunların başında ise, Suriyelilerin düşük ücretle çalışmak zorunda kalması ve dil konusunda zorluk yaşamasıdır. Türkiye’de düşük ücretle çalışan Suriyelilerin

oranı %48 civarında iken, Ürdün’de bu oran %40 civarındadır. Aynı zamanda Suriyeli sığınmacıların %38’i Türkçe bilmemektedir (World Economic Forum, 2019).

3.2 Türkiye’nin Zorunlu Sığınmacı Politikası: Genel Durum

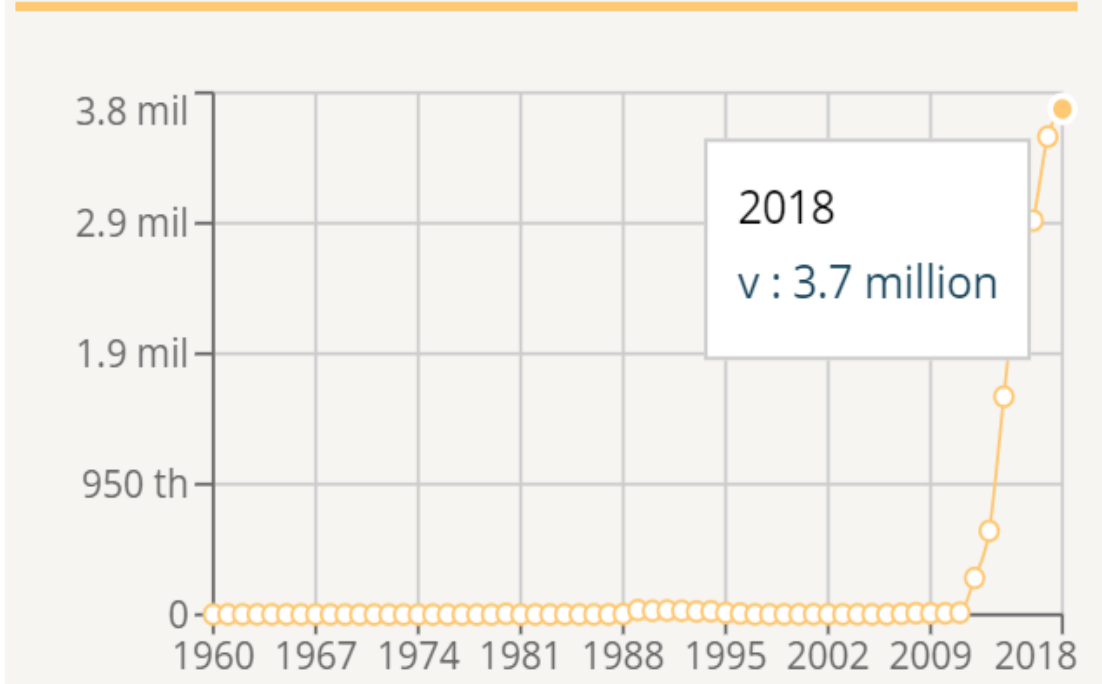
Suriye’deki sığınmacıların önemli bir bölümü yakın olması nedeniyle Türkiye ve Ürdün’e gitmeyi tercih etmektedir. Suriyeli sığınmacıların büyük çoğunluğunu Türkiye kabul etmiş olup, en fazla Suriyeli sığınmacı Türkiye’de bulunmaktadır. Suriye krizinin başladığı tarih olan 2011 yılından 2019 yılına kadar Türkiye’ye geçen sığınmacı sayısı 5,9 milyondur. Bu rakam aynı zamanda toplam ülke nüfusu olan 82,3 milyonun yaklaşık olarak %7’sine tekabül etmektedir. Aynı zamanda Türkiye’deki sığınmacıların %19,7’sini 19 yaş altındaki bireyler oluştururken, %6,2’sini 65 yaş ve üzerindeki bireyler oluşturmaktadır (Migration Data Portal, 2020).

Şekil: 3.3 Yıllar İtibariyle Türkiye’deki Mülteciler (Kaynak: Migration Data Portal, 2020)

Suriye’de 2011 yılında başlayan çatışmalar kısa sürede ülke geneline yayılarak savaşa dönüşmüş, yaşanan insanlık krizi başta çevre ülkeler olmak üzere farklı etkiler yaratmıştır. Suriye’den Türkiye’ye ilk sığınmacı akını 2011 yılının Nisan ayında gerçekleşmiş, Hatay’ın Cilvegözü sınır kapısından 252 Suriyeli sığınmacı Türkiye tarafına kabul edilmiştir. Gelenlerin sayısı 2011 yılı sonunda 14 237’ye, 2012 yılında 224 655 kişiye, 2013 yılında 1 519 286 kişiye, 2014 yılında 2 503 549 kişiye, 2015 yılında ise 2 834 441 kişiye ulaşmıştır. Suriyelilerin özellikle Türkiye’yi tercih etmesinde coğrafi yakınlık ile kültür ve inancın etkili olmasının yanında Türkiye’nin Suriye vatandaşlarına uyguladığı açık kapı politikası da bu yoğunlukta başvuruda etkili olmuştur (Tunca ve Karadağ, 2018: 49).

Refugees in host country (total, UNHCR estimates)

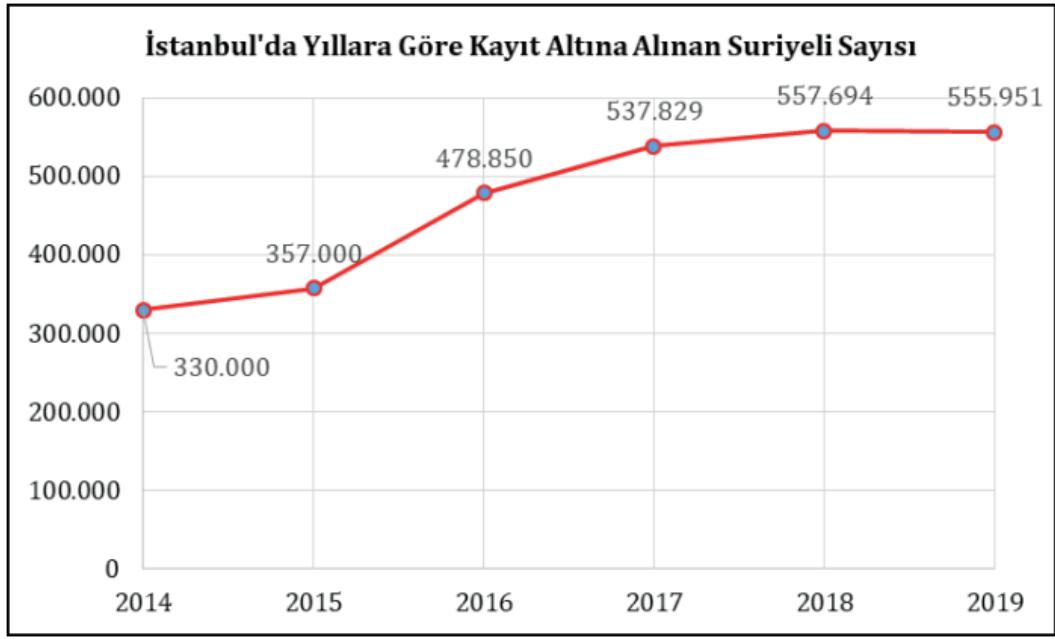
Şekil: 3.4 Türkiye’deki Suriyeli göçmenlerin yıllar itibariyle dağılımı (Kaynak: Migration Data Portal, 2020)

3.2.1 İstanbul’da Suriyeli Sığınmacıların Durumu

Suriye iç krizi 2011 yılından günümüze kadar sürmüş olup, bu sürecin bu kadar uzaması, ülkemizde başta İstanbul olmak üzere birçok il ve ilçede dengeleri sarsarak, kontrolsüz yerleşmelere neden olmuştur. Ortaya çıkan bu yeni durum halk güvenliğinin tehlikeye düşmesi de dahil olmak üzere yeni risklerin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu çerçevede yerel yönetimler kendilerine göre yeni tedbirler almaya çalışmakta olup, İstanbul valiliği de gelişmeler üzerine 2019 yılının Ağustos ayında Suriyelilerin kayıtlı olduğu illere dönmeleri için süre tanımıştır. Alınan bu karar ile sığınmacı sorununun kolay idare edilebilir hale getirilmesi ile zaten nüfus açısından oldukça yoğun olan İstanbul’un yükünün hafifletilmesi amaçlanmıştır (Emin, 2019). İstanbul Suriye savaşının başladığı 2011 yılından bu yana en fazla sığınmacı akınının uğradığı illerin başında gelmektedir. 2019 yılı verilerine göre İstanbul’da bulunan Suriyeli sığınmacı sayısı 555 951 olarak tespit edilmiştir.

Büyükşehirlerin ve yerel yöneticilerin en büyük problemlerinden birisi de kayıtsız göçmenlerdir. Kayıtsız göçmenlerle ilgili çeşitli önlemler alınmaya çalışılsa da, çoğu zaman bu yeterli olmamaktadır. Sayıları binlerle ifade edilen sığınmacıların gerek kayıtlı oldukları bölgelere gönderilmesi, gerekse kamplara dönmelerinin sağlanması, kargaşa ve eylem gibi çeşitli sorunları beraberinde getirmektedir. Göç Politikası Uzmanı ve Ortadoğu Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi Başak Kale; kayıtsız göçmenleri yerel yönetimler açısından problemli olduğuna vurgu yaparak geçici koruma statüsünde bulunmayan mültecilerin toplu bir şekilde gönderilebileceğini belirtmekte, geri göndermelerin usulüne uygun yapılması gerektiğini bildirmektedir (Tokyay, 2019). Kale;

“Bu süreçte ulusal ve uluslararası hukuki prosedürlerin doğru şekilde işletilmemesi ciddi uluslararası hukuki ihlallerin olmasına neden olabilir. Bu ihlallerin yapılması uluslararası STK’ların konuya dikkat çekmesine neden olabilir. Uluslararası örgütler ve uluslararası hukuk devreye girebilir” görüşündedir (Tokyay, 2019).

Şekil: 3.5 İstanbul'a yerleşen Suriyeli sığınmacıların yıllara göre dağılımı

İstanbul gibi büyük şehirlerde yaşayan sığınmacılar genel olarak işgücü açısından kayıt dışı işlerde çalışmakta olup, sürekli ve düzenli iş bulabilmek için çaba harcamaktadırlar. Bunlar genel olarak gecekondulaşma açısından daha kalabalık ve kiralara daha ucuz olduğu kesimleri tercih etmekte, kendileri ile aynı durumda olan sığınmacıların bölgelerini tercih etmektedirler. Bu bölgelerdeki orantısız nüfus artışları eğitim ve sağlık açısından önemli talepleri gündeme getirdiğinden, yerel yönetimler üzerinde ciddi baskılara yol açmaktadır. Diğer taraftan yabancı düşmanlığı, ayırım ve taciz gibi olaylar ile kimlik nedeniyle ortaya çıkan yabancılaşma, günlük hayatta karşılaşılan stres faktörleri ve parçalanmışlık duygusu ruh sağlığı sorunlarını beraberinde getirmektedir (Kayalı, 2017: 5-6).

Suriyeli sığınmacıların gerek kapasite eksiklikleri, gerekse kendi istekleri çerçevesinde bazı hizmetlerden yoksun olmaları nedeniyle toplumdan ayrışmaları artmaktadır. Özellikle bu dışlanmış insanların önemli bir bölümünün genç nüfus olduğu düşünüldüğünde, sırf hayatta kalabilme arzularının olma ihtimali bile suç oranlarında artış olabileceği düşüncesini akla getirmektedir. Ayrıca artan öfke ile birlikte, öfkenin getirdiği boşluk ve umutsuzluk güvenlik sorunlarını da beraberinde getirmekte olup, radikal gruplardan organize suç çetelerine kadar çeşitli sistemlerin ortaya çıkmasına neden olma ihtimali bulunmaktadır (Kayalı, 2017: 6). İstanbul

İlçelerine göre Suriyeli sığınmacıların oransal dağılımları çizelge 3.1’de yer almaktadır.

Tablo: 3.1Suriyeli sığınmacıların İstanbul İlçelerine göre oransal dağılımları

İlçeler	Suriyeli GK’nın Oranı	Oransal Sıralama	Gelişmişlik Sıralaması
Zeytinburnu	%8,77	1	25
Fatih	%7,04	2	15
Sultanbeyli	%6,83	3	39
Arnavutköy	%6,59	4	17
Başakşehir	%6,18	5	6
Sultangazi	%6,0	6	38
Şişli	%5,57	7	1
Beyoğlu	%5,14	8	26
Bağcılar	%5,13	9	37
Esenler	%5,10	10	34

PIAR (2019)’ın yaptığı bir araştırmaya göre, araştırmaya dahil edilen bireylerin %18’inin Suriyelilerin Türkiye’nin en önemli problemlerinden birisi olduğunu düşündüğü ortaya çıkmıştır. 2019 Temmuz ayında yapılan bu araştırmada Suriyeli sığınmacılar sorun olarak Türkiye ekonomisinden sonra ikinci sırada yer almaktadır (Yeniçağ, 19.07.2019). Diğer taraftan Şubat 2016 tarihinde 27 il ve 98 ilçeyi kapsayan başka bir araştırma KONDA tarafından yapılmıştır. Yapılan bu araştırmaya göre katılımcıların yaklaşık %58,3’ü Suriyeli sığınmacıların Türkiye ekonomisine zarar verdiği görüşündedir. Bunun yanında aynı çalışmaya göre katılımcıların %60,1’i Suriyeli sığınmacılara devletin yaptığı yardımları yeterli olduğunu görürken, katılımcıların önemli bir oranı sığınmacılara çalışma izni ve oturma izni verilmesi konusunda olumsuz görüş bildirmektedir (KONDA, 2016: 55).

Euronews (20.08.2019)’un haberine göre, Türk hükümeti İstanbul gibi büyük şehirlerin bulunduğu ilde kayıtlı olmayan mültecilerin şehri terk etmesini istemektedir. Yine aynı habere göre İstanbul’da Suriyelilere bakış açısının olumlu olmaması nedeniyle iktidarda bulunan Adalet ve Kalkınma Partisi özellikle yerel

seçimlerde önemli miktarda oy kaybına uğramaktadır. Bunun altında yatan temel neden ise iktidar partisinin Suriyeli sığınmacılar nedeniyle günah keçisi olarak görülmesidir. İstanbul ili Türkiye’nin en büyük ve nüfus açısından en kalabalık ili olma özelliği taşımaktadır. nceki dönemlerde Adalet ve Kalkınma Partisi adayı tarafından idare edilen İstanbul’un, son yerel seçimlerde Cumhuriyet Halk Partisi adayı Ekrem İmamoğlu’nun seçimlerde galip gelerek İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı olmasıyla idaresi değişmiştir. Demokrasi Koruma Vakfı bünyesinde araştırmacı unvanı ile görev yapan ve eski CHP milletvekili olan Ayhan Erdemir, Adalet ve Kalkınma Partisi adayının İstanbul’da yaşıyan vatandaşların, Suriyeli sığınmacılar hakkındaki tepkilerinden dolayı kaybettiğine inandığını ifade etmektedir (Gündüz ve Jovanovski, 2019).

3.2.2 Sultanbeyli İlçesi ve Suriyeli Sığınmacılar

Sultanbeyli İlçesi İstanbul’un Anadolu yakasında yer almaktadır. Sultanbeyli’nin tarihi çok eski dönemlere dayanmamakla birlikte, çok kısa zamanda gelişerek 1985 yılında 3 600 olan nüfusu 2016 yılına gelindiğinde yaklaşık olarak 327 000 olmuştur. 2019 yılı Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre de 336 021 kişi olmuştur. Sultanbeyli ilçesi 1957 yılında köy statüsüne kavuşurken, 1989 yılında belde statüsüne, 1992 yılında 3806 sayılı kanun kapsamında ilçe statüsüne kavuşmuştur (Sultanbeyli Kaymakamlığı, 2019). İlçe yeni bir yerleşim alanı olması nedeniyle oldukça kısa bir zamanda ilçe statüsüne kavuşmuş olup, hızlı nüfus artışı ve g nedeniyle nüfus bakımından Anadolu’daki birçok ilden daha büyük hale gelmiştir (Sultanbeyli Belediyesi, 2020).

Sultanbeyli ilçesi, İstanbul’daki diğer ilçelere nazaran, daha güçlü Suriyeli diyalogu geliştirmiş olup, 2014 yılından başlamak üzere Suriyeli sığınmacılarla ilgili Sivil Toplum Kuruluşları, Sultanbeyli Belediyesi ve diğer Kamu Kuruluşları ile aktif bir şekilde çalışmıştır. Yine bu ilçeye gelen sığınmacıların verimli ve etkin bir şekilde kamu hizmetlerinden yararlanması için Alman İşbirliği Kurumu, Açıklıkla Mücadele Vakfı ve Mlteçiler ve Sığınmacılar Dayanışma Derneği aracılığı ile çeşitli faaliyetler başlatılmıştır. Yine bu birlik ve dernekler aracılığı ile kurulan Sultanbeyli Mlteçiler Derneği, ilçedeki mlteçilerin yanında İstanbul’un diğer ilçelerindeki mlteçilere de destek sağlamıştır (Kavas vd. 2019: 64).

Mülteciler Derneği (2017) verilerine göre Suriyeli sığınmacıların, Sultanbeyli ilçesine ilk yoğun gelişi 2013 yılında başlamış olup, 2014 ve 2015 yıllarında üst seviyelere tırmanmıştır. Sultanbeyli ilçesine yerleşen Suriyeli sığınmacıların %6'sının 2013 yılında, %42'sinin 2014 yılında, %35'inin 2015 yılında %17'sinin ise 2016 yılında geldiği düşünüldüğünde, Sultanbeyli ilçesine en yoğun Suriyeli akışının 2014 ve 2015 yıllarında olduğu görülmektedir. Sultanbeyli ilçesindeki Suriyeli sığınmacıların diğer bir özelliği buraya ilk gelmelerinde yaklaşık %82'sinin doğrudan buraya kayıt yaptırması olup, bunların yaklaşık olarak %47'si 18 yaşın altındaki bireylerden oluşmaktadır. Diğer taraftan buraya yerleşen mülteci nüfusun %85 gibi yüksek bir oranının Halep Şehrinden gelmesi ve bu mültecilerin %53'ünün erkek olması diğer dikkat çekici noktalar arasındadır (Erdoğan, 2017: 11-12).

Çetin (2019) İstanbul'daki Küçük Suriye ismindeki yazısında, Suriyeli sığınmacıların Türkiye genelinde artması ile neredeyse dört milyona yaklaşmasının sonucu olarak yoğun yaşanan yerlerde kendi kültürlerini yaşamaya başladıklarını belirtmektedir. İstanbul'da en yoğun Suriyeli sığınmacının bulunduğu yerlerden birisi de Sultanbeyli ilçesidir. Çetin, ilçe sakinlerinin sayısının çoğalmasi ile Ziya Ülhak Caddesi olarak bilinen yerin Halep Caddesi olarak anılmaya başlandığını, burada bulunan işyerlerinin büyük bölümünün Suriyeli sığınmacılar tarafından işletildiğini, Suriyeli yatırımcıların burada işyeri açmak için çalıştıklarını bildirmektedir (Çetin, 2019).

Uluslararası Kriz Grubu'nun 2018 yılı verilerine dayanarak yürüttüğü çalışmadan elde edilen bilgilere göre 2017 yılının Kasım ayına kadar içerisinde 24 adet Suriyeli sığınmacının yer aldığı toplam 35 kişinin ölümü ile sonuçlanan 181 vaka ile karşılaşıldığı belirtilmektedir. Ortaya çıkan ve içerisinde Suriyeli sığınmacıların yer aldığı olayların yıldan yıla artış gösterdiği ifade edilmektedir. Bu olayların neredeyse tamamı yerli halk ile Suriyeli sığınmacıların kamusal alanlarda daha fazla etkileşim içerisinde olduğu dönemlerde meydana gelmiştir. Diğer taraftan aynı grubun "Kentsel Gerilimi Azaltmak" isimli raporunda adli mercilere ulaşmayan, küçük çaplı çok sayıda olayın meydana geldiği de bildirilmektedir (Karakaş, 2018).

İstanbul'un Sultanbeyli ilçesinde yaşayan Suriyelilere yönelik yapılan bir araştırmada hem Suriyeli, hem de yerli esnaflarla görüşme yapılmış, yerli halkın Suriyeli sığınmacılardan memnuniyeti hakkında farklı yanıtlar alınmıştır. Elde edilen bilgiler Sultanbeyli halkının bir kısmının Suriyeli sığınmacılardan şikâyetçi olduğunu

gösterirken, bir kısmı memnun olduğunu veya zararlı olmadıklarını dile getirmiştir (Çetin, 2019). Yapılan çalışmalardan farklı sonuçlar elde edilse de, özellikle Sultanbeyli ilçesinde 2011 yılından sonra Suriyeli sığınmacıların artışı ile birlikte, yerli halkın yavaş yavaş ilçeyi terk ettiği veya başka bölgelere taşındığı gözlenmiştir. Diğer taraftan Sultanbeyli ilçesinde Suriyeli mülteci nüfusunun artışı ile birlikte, mülk sahiplerinin kiralarda artış yapması ortaya çıkan diğer bir sonuçtur (Kavas vd. 2019: 66). Sultanbeyli İlçesinin farklı mahallelerinde 31.12.2018 tarihi itibarıyla ortaya çıkan kira bedelleri çizelge 3.2’de yer almaktadır.

Tablo: 3.2 Sultanbeyli ilçesinin mahalle bazında 31.12.2019 itibarıyla kira bedelleri

Mahalle	Kiralık Konut m ² Değeri -TL	Kiralık İşyeri m ² Değeri TL	Satılık Konut m ² Değeri TL	Satılık İşyeri m ² Değeri TL
Abdurrahmangazi	10 TL	13 TL	3.107 TL	5.192 TL
Adil	11 TL	11 TL	2.802 TL	2.600 TL
Ahmet Yesevi	7 TL	14 TL	2.500 TL	3.417 TL
Akşemsettin	9 TL	12 TL	1.968 TL	7.039 TL
Battalgazi	11 TL	11 TL	2.171 TL	4.109 TL
Fatih	11 TL	11 TL	2.802 TL	2.600 TL
Hamidiye	8 TL	5 TL	1.479 TL	1.982 TL
Hasanpaşa	8 TL	13 TL	2.454 TL	4.155 TL
Mecidiye	8 TL	16 TL	1.914 TL	1.507 TL
Mehmet Akif	9 TL	11 TL	2.361 TL	3.611 TL
Mimar Sinan	8 TL	6 TL	2.213 TL	2.840 TL
Necip Fazil	8 TL	18 TL	2.134 TL	1.590 TL
Orhangazi	7 TL	14 TL	2.500 TL	3.417 TL
Turgut Reis	7 TL	15 TL	1.733 TL	3.666 TL
Yavuz Selim	6 TL	11 TL	1.479 TL	1.982 TL

Kaynak: Kavas vd. 2019.

Sultanbeyli ilçesi İstanbul’un Anadolu yakasındaki en fazla Suriyeli sığınmacının yaşadığı merkezlerin başında gelmekte olup, burada ikamet eden Suriyeli sığınmacıların yaklaşık olarak %34’ü tekstil işi ile uğraşmaktadır. Tekstil işi ile iştigal eden Suriyeli sığınmacıların arkasından yaklaşık olarak %20 oranı ile işçi olarak çalışan mülteciler en yoğun ikinci grubu oluşturmakta, bunu %6’lık oranla

terziler takip etmektedir. Sultanbeyli ilçesinde bulunan Suriyeli esnafların Ziya Ülhak Caddesinde yer almakla birlikte, burada yer alan her 40 esnaf dükkânından 35 tanesi Suriyeli sığınmacılar tarafından işletilmektedir. Sultanbeyli ilçesinde bu kadar yoğun mülteci nüfusunun olması, Suriye'deki geleneklerini burada yaşatıyor olmaları ve savaş ortamından uzak olmaları nedeniyle, mültecilerin yaklaşık olarak %85'i ülkelerine dönmek istememektedirler (Eşiyok, 2019).

Sultanbeyli ilçesinde yaşayanlar üzerinden yürütülen bir çalışmada burada ikamet edenlerin Suriyeli sığınmacılara yönelik kaygıları, davranış biçimleri ve tutumları incelenmiştir. Bu çalışmada yerel halk ile Suriyeli sığınmacılar arasında problem olduğunu ifade eden katılımcıların %10'u hırsızlık yaptığını belirtirken, %10'u yardım istediklerini, %10'u pis olduklarını, %10'u anlaşılmadıklarını, %15'i kavgaya meyilli olduklarını, %15 gürültü yaptıklarını, %20'sinin ise diyalog kuramadıklarını ifade etmişlerdir. Yine aynı çalışmadan ortaya çıkan başka bir sonuca göre yerel halkın %57,1'i Sultanbeyli'de ortaya çıkan olaylarda Suriyeli çetelerin, %21'i ise yerli çetelerin Sultanbeyli'de güvenlik sorununa neden olduğunu belirtmiştir (Süleymanov, 2016: 43).

Suriyeli sığınmacıların entegrasyonu, Türkiye'nin diğer şehirlerinde olduğu gibi yaşam koşullarının eşitlenmesi ile toplumun bir üyesi olma noktasında kimlik, kültürel, yapısal ve etkileşimsel entegrasyonun sağlanması amacı ile adım adım gelişecek aşamalardan oluşmaktadır. Bu aşamaların gerçekleşmesinde yerel halkın destek ve kabulü söz konusu olduğu gibi, Suriyeli sığınmacıların bütünleşmeye dair başarısı da önem kazanmaktadır. Bu durum bir anlamda yerel halk ile Suriyeli sığınmacılar arasındaki karşılıklı süreci ifade etmekle birlikte, kuşaklar üzerinde de farklı sonuçları olacaktır. Sağlıklı bir bütünleşme ile yerel halk ile Suriyeli göçmenler arasında toplumsal ve kurumsal eşitlik sağlanacak olup, bunun sağlanması ile etnik köken de anlamını yitirmeye başlayacaktır (Aydın, 2018: 7).

3.3 Mülteciliğin Hukuksal Boyutu ve Suriyeli Sığınmacılar

2011 yılında çıkan iç kargaşa nedeniyle ülkemize gelen ve bugün Suriye'den göç edenlerin büyük çoğunluğunun Türkiye'de olduğu Suriyeli sığınmacıların hukuksal statüsü, Türkiye'de olduğu gibi dünya genelinde de tartışılmaktadır. Genel olarak

mültecilik ile ilgili mevzuatın temeli 1951 yılında kabul edilen “Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair Cenevre Sözleşmesi” oluşturmakta olup, bu sözleşmeye Türkiye Cumhuriyeti de taraf durumundadır (Kap, 2014: 31-32). Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair Cenevre Sözleşmesi uluslararası düzeyde mülteci hukuku ile ilgili ana sözleşmedir. Bu sözleşmeye göre mültecinin ne olduğu, bu belgeye taraf olan ülkelerin yasal koruma ile ilgili ne yapması gerektiği, sosyal ve diğer yardımların neler olduğu konusunda mülteci hakları belirlenmiştir. Diğer taraftan mülteci hukuku dışında kalan ve savaş suçluları ve mültecinin geldiği hükümetlerle ilgili diğer yükümlülükler de bu sözleşmede tanımlanmış olup, bu sözleşme İkinci Dünya Savaşının hemen sonrasında Avrupalı mültecileri korumakta iken, 1967 yılında yapılan protokol ile bu sözleşmenin kapsamı genişletilmiştir (UNCHR, 2019).

Cenevre sözleşmesi mülteci ile sığınmacı kavram ve statüsünün nasıl belirlendiğini ortaya koymaya çalışmış olup, sözleşmeye göre mülteciler; belli bir sosyal gruba mensup olma, siyasi görüş, dil, din ve ırk yönünden zulüm ile karşı karşıya kalma korku ve endişesi ile mensubu olduğu ilkeyi terk eden kişidir. Sığınmacılar ise Uluslararası veya ulusal belge çerçevesinde farklı bir ülkeye kabul edilmek amacı ile mültecilik statüsü kapsamında bekleyen insanları kişileri ifade etmektedir. Her iki statüde olan kişilerde Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği koruması altında çeşitli haklardan yararlanmayı hak etmişlerdir. Uluslararası sözleşmeler ile bu durumda olan kişiler gerek Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği, gerekse ülkeler nezdinde taahhüt altındadır. Türkiye’nin göç güzergâhı üzerinde olması, uluslararası sözleşmelere dahil olmasına rağmen Türkiye’nin coğrafi çekince koymasına neden olmuş, böylece bu durumda olan kişiler Türkiye tarafından mülteci statüsünde kabul edilmemiş ve kabul edilmemektedir (Tunca ve Karadağ, 2018: 48-49).

Türkiye, Suriye iç savaşının çıktığı 2011 yılından bu yana, çoğu kadın ile çocuklardan oluşan ve savaştan kaçarak ülkemize sığınan Suriyeli sığınmacılara ev sahipliği yapmaktadır. Türkiye’ye sığınan Suriyeli sığınmacıların önemli bir bölümü ülke genelinde çeşitli yerlerde ikamet ederken, bir kısmı da Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı tarafından oluşturulan geçici merkezlerde kalmaktadır. Türkiye’nin Suriyeli sığınmacılara yönelik ortak dili geçici koruma yönünde olsa da, ülkemizdeki Suriyelilerin önemli bir bölümü Suriye iç savaşının başladığı 2011

yılından bu yana Türkiye’de kendi düzenini kurmuş durumdadır (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, 2015).

Türkiye’ye Suriye’den gelerek ülkenin çeşitli illerinde yaşayan veya geçici koruma alanlarında barındırılan sığınmacıların, ne kadarının kalıcı olduğu, ne kadarının geri döneceği ve bunların hukuksal durumu en fazla konuşulan konular arasında yer almaktadır. Türkiye Coğrafi sınırlama çerçevesinde Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair Cenevre Sözleşmesine taraf olmakla birlikte yalnızca Avrupa bölgesinden gelen mültecileri, mülteci statüsü ile kabul etmektedir. Diğer bölgelerden Türkiye’ye gelen kişiler ise yalnızca sığınmacı statüsü alarak geçici süre ile barındırılmaktadır. Bu noktada her ne kadar Suriye’den ülkemize gelen vatandaşlar mülteci veya göçmen olarak ifade edilse de yasal mevzuatlar çerçevesinde sığınmacı olarak kabul edilmektedir (Kap, 2014: 31).

3.3.1 Uluslararası Cenevre Sözleşmesi

Mültecilerin hukuksal durumu ile ilgili olarak imzalanan ilk sözleşme, Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair Cenevre Sözleşmesi olup, bu sözleşme 14 Aralık 1950 tarihinde düzenlenen uluslararası konferansta kabul edilmesinin arkasından 28 Temmuz 1951 yılında imzalanarak yürürlüğe girmiştir. Türkiye taraf olduğu bu sözleşmeye ihtirazi kayıt adı altında “sözleşmenin hiçbir hükmünün ülke sınırları içerisinde mültecilerin Türk uyrukluların haklarından fazlasının sağlayacağı yorumunun getirilemeyeceği” şerhi ile birlikte kabul etmiştir. Böyle bir deklarasyon altında imza altına alınan sözleşme 5 Eylül 1961 tarihinde Resmi Gazete’de yayınlanarak, coğrafi sınırlama ile birlikte kabul edilmiştir (TBMM, 2018: 18).

Türkiye’nin 1951 yılında kabul edilen Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair Cenevre Sözleşmesine taraf olmasına rağmen koyduğu şerh, Suriyeli sığınmacıların geçici koruma prosedürleri kapsamında değerlendirilmesine neden olmaktadır. Aslında bu durum bir anlamda Türkiye’nin iltica politikasını daha da karmaşık hale getirmekte olup, Suriyeli sığınmacılar şartlı mülteci sınıfında değerlendirilmektedir. Bununla birlikte Suriye’den Türkiye’ye gelen tüm mülteciler eğitim ve sağlık gibi her türlü hizmetten faydalanmakta, istedikleri şehirlerde yaşayabilmekte, kayıt işlemleri yapıldıktan sonra Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığının kurmuş olduğu kamplarda yaşayabilmektedirler (Sarı ve Dinçer, 2017: 60).

3.3.2 Mültecilerin Hukuki Statüsüne İlişkin Protokol

Mültecilerin hukuki statülerine ilişkin protokol temel olarak 1951 yılında imzalanan Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair Cenevre Sözleşmesinin genişletilmiş halidir. Buna göre 1951 yılından önce meydana gelen mülteci olaylarının 1951 sözleşmesi ile kapsama alındığı göz önünde bulundurularak, 1951 yılı ve sonrasında kapsama giremeyeceği düşünülen mülteciler göz önünde bulundurularak, tüm mültecilerin eşit hukuki statüden yararlandırılması amaçlanmıştır (Adalet Bakanlığı, 2020). 1967 protokolü aynı zamanda New York Protokolü olarak da anılmakta olup, Türkiye bu protokole 1968 yılında taraf olmuştur. Türkiye 1951 yılında taraf olduğu sözleşmede olduğu gibi 1967 protokolüne de taraf olmuş, taraf olması esnasında yine coğrafi sınırlama şartını koyarak, bu şartı günümüze kadar taşımıştır (Uluslararası Af Örgütü, 2016).

Türkiye'nin protokole koymuş olduğu şart, Avrupa Konseyine üye ülkeler dışından ülkeye sığınmacı olarak geleceklere mülteci statüsünde değerlendirmeyeceği anlamı taşımaktadır. Böyle bir durumda Avrupa Konseyi üyeleri dışından Türkiye'ye gelen insanlara, Türkiye'nin kendi iç hukuk kuralları çerçevesinde Türkiye, şartlı mülteci olarak değerlendirmekte olup, herhangi bir ülkeye yerleşinceye kadar ev sahipliği yapmaktadır. Bugün Suriye, Afganistan, İran, Irak ve Afrika ülkeleri başta olmak üzere Türkiye'ye gelen birçok insan bulunmakta, en fazla sığınmacının bulunduğu ülkelerin başında Türkiye gelmekte ve bu insanlara Türkiye sığınmacı olarak başvuru imkanı tanımamaktadır (Uluslararası Af Örgütü, 2016).

3.3.3 Pasaport Kanunu (5682)

Pasaport kanunu yabancılar ile Türk vatandaşlarının Türkiye sınırlarından giriş ve çıkışlarında uyulacak usul ve esasları belirleyen düzenlemeler içermekte olup, ilgili kanuna göre yabancı ve Türk vatandaşları Bakanlar Kurulunun teklifi ve Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen giriş ve çıkış kapılarını kullanarak Türkiye'ye girebilmektedirler. Yine aynı kanun yurt edinmek ve mültecilik maksadı ile Türkiye'ye gelen yabancıların pasaportu bulunsun veya bulunmasın, kabulü için Bakanlık onayı gerekmektedir. 1950 yılında yürürlüğe giren bu kanunun arkasından 1951 yılında Uluslararası Cenevre Sözleşmesinin kabul edilmesi, mülteciler bakımından bu kanunun anlamını yitirmesine neden olmuştur. Bunun nedeni ise

sözleşmeye taraf olan ülkelerin sözleşme gereği ülkeye izinsiz girenlerin cezalandırılmaması, hareketlerinin sınırlandırılmaması ve durumlarının düzeltilebilmesi için başka ülkeye devredilinceye kadar sınırlama yapılamamasıdır (Çalışkan, 2013: 32-33).

Ellerinde Hükümet izni bulunan ve bununla Türkiye'ye gelen veya Hükümet tarafından yabancı memleketlere gönderilen heyet ve memurlarca verilen vesikanın olması durumunda, bu kişiler pasaport olmadan da ülkeye kabul edilebilirler. Bazı durumlarda da İçişleri Bakanlığı izni olmadan da transit geçiş vizesi verilebilmekte olup, aynı kanunun ilgili maddeleri doğrultusunda illegal yollarla Türkiye'ye giriş yapan yabancıların ceza hukuku kapsamında değerlendirilmesi nedeniyle Pasaport Kanununa muhalefet söz konusudur (Resmi Gazete, 15.07.1950).

3.3.4 Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkındaki Kanun (5683)

Yabancıların ikamet ve Seyahati Hakkındaki Kanun, pasaport kanununa göre gelen vatandaşlar ile Türkiye'ye gelmesi yasaklanmayan yabancıların söz konusu kanunda belirtilen şartlara göre Türkiye'de seyahat ve ikamet hakkı ile ilgili hükümleri içermektedir. Adı geçen kanun siyasi nedenlerle Türkiye'ye gelen yabancıları da kapsamakta olup, bu durumda olan siyasi sığınmacı konumundaki yabancılar İçişleri Bakanlığının izin verdiği yerlerde oturabilmektedir. Bunun yanı sıra kanun Türkiye'den sınır dışı ve terk edilmesine yönelik davetleri de kapsamakta olup, bu düzenlemeye göre genel güvenliğe göre yurttan kalması veya idari ve siyasi durum açısından sakınca bulunanlar ülkeyi terk etmesi yönünde davet edilirler. Sürenin bitiminde bu davete icap etmeyenler için sınır dışı etme prosedürleri işletilmeye başlanır. Diğer taraftan pasaportunu kaybetmiş veya pasaportunun hükmü olmayanlar terk yönünde ihtar edilerek on beş gün içerisinde ülkeyi terk etmeleri beklenmektedir (Çalışkan, 2013: 32-33).

3.3.5 Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu

Türkiye Doğu ile Batı arasında bir köprü vazifesi görmesi, Asya ile Avrupa arasında bir geçiş noktasında olması nedeniyle illegal yollara başvuran göçmen, mülteci ve sığınmacılar açısından hedef ülke konumunda olup, Avrupa'ya geçiş noktasında olması bakımından da transit ülke statüsünde yer almaktadır. Özellikle 2000'li

yıllardan sonra Türkiye'nin gerek Avrupa'ya geçiş, gerekse hedef olarak tercih edilmesi, Türkiye'nin mevzuat olarak uluslararası düzeyde korunmaya ihtiyaç duyan insanlara destek sağlayamaması eleştiri konularının başında gelmekteydi. Her ne kadar 1950 yılında uygulamaya konulan Pasaport Kanunu ve Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahat Kanunu bulunmakta ise de, bunun yetersiz olduğu görülmüştür (İnsan Hakları Gündemi Derneği, 2020).

Türkiye uluslararası anlaşmalardaki hakları saklı kalmak kaydı ile 11.04.2013 tarih ve 28615 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununu uygulamaya koymuştur. Uygulamaya konulan kanun ile yabancılara verilecek korumanın uygulanması ile ilgili esas ve usuller belirlenmiş, korumanın kapsamı belirlenmiştir. Kanun; Türkiye'ye giriş yapmak isteyen yabancıların sınır ve sınır kapıları ile Türkiye'deki yabancıların münferit talepleri veya kitlesel olarak ülkeye gelmiş ya da ülkelerine dönemeyenlere acil sağlanacak yardımları kapsayacak şekilde hazırlanmıştır (Resmi Gazete, 11.04.2013).

Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun uygulanmasına yönelik olarak 17.03.2016 tarih ve 29656 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan bir yönetmelik uygulamaya konulmuştur. Uygulamaya konulan yönetmelik ile Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununda detaylandırılmayan Türkiye'ye giriş ve vize, geri gönderme, ikamet izni, vatansız kişiler, sınır dışı etme ve uluslararası korumaya yönelik konularla ilgili olarak detay konulara yer verilmiş ve açıklamalar getirilmiştir (Resmi Gazete, 17.03.2016).

3.3.6 Türkiye'ye İrtica Eden veya Başka Bir Ülkeye İrtica Etmek Üzere Türkiye'ye Gelen Yabancılar ile İlgili Yönetmelik

1994 yönetmeliği adı da verilen bu yönetmelik 1951 yılında kabul edilen ve Türkiye'nin de taraf olduğu mültecilerin hukuksal durumu hakkında Cenevre sözleşmesi ve 1967 yılında kabul edilen protokol çerçevesinde Türkiye'ye irtica eden veya başka bir ülkeye irtica etmek üzere Türkiye'ye gelerek ikamet izni isteyen yabancıların nüfus hareketlerine uygulanabilecek usul ve esaslar ile bu konuda görevli olan kurum ve kuruluşların belirlenmesine yöneliktir. Her ne kadar bu yönetmelik Cenevre sözleşmesi ile 1967 yılında kabul edilen protokol esas alınarak hazırlanmış da olsa, daha geniş uygulama alanı bulmuştur. Bunun nedeni ise Cenevre

Sözleşmesinin mülteciler ile ilgili düzenlenmesine rağmen, yönetmeliğin içerisine nüfus hareketleri ile sığınmacıların da dahil edilmesidir (Keskin, 2019: 400).

BÖLÜM IV

SIĞINMACILAR VE SİYASAL KATILIM

Çalışmanın üçüncü bölümünde Türkiye’deki Suriyeli sığınmacılar ve sığınmacılığın hukuksal yönü incelendikten sonra çalışmanın bu bölümünde sığınmacılar ve siyasal katılım konusu birlikte ele alınmıştır. Bu çerçevede öncelikle siyaset kavramı ve siyasal katılım kavramları açıklanmaya çalışılmış, arkasından ise devlet, siyasal partiler, siyasi iktidar ve kamuoyu gibi siyasal katılımın aktörleri ile siyasi davranış konuları incelenmiş ve açıklanmaya çalışılmıştır.

4.1 Siyaset Kavramı

Ülkelerin siyasi alanlarında yaşanan hızlı ve köklü dönüşüm ile değişimlerinde, göç önemli bir yer tutmaktadır. Böyle düşünüldüğünde toplumun önceliklerin belirlenmesi, iktidar değişimleri ve siyasi yönelimlerinde göç göz ardı edilemeyecek kadar önemlidir. Temel olarak göçün siyaset üzerindeki etkisi de, zaman ve göç düzeyi ile göçün mahiyeti açısından ortaya çıkmaktadır. Kitlesel ve kısa süreli göçler siyaset üzerinde doğrudan ve kısa sürede etki yaratırken, yavaş ve uzun sürede gerçekleşen göçler, uzun sürede dolaylı yönlerden sosyal alan ve ekonomi üzerinde etkili olmaktadır. Bir anlamda iktidar meydana gelen göçü karşılayabiliyorsa, etkisi daha düşük seyretmektedir (Tuncel ve Ekici, 2019: 52-53).

Diğer taraftan bireylerin ihtiyaçlarını karşılama noktasında farklı yöntemler tercih ettikleri görülmüş, böylece kaynakların nasıl kullanılacağı ile ihtiyaçların nasıl ve ne derece elde edilebileceği için çözüm bulunmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Fakat bu noktada insanlar fikir birliği içerisinde olmadıkları gibi, mevcut olan sınırlı kaynakların kullanılabilmesi noktasında da çeşitli görüşler ortaya atılmaktadır. Doğal olarak bu durum sonucunda yeni tartışmaların yanında, farklı analiz ve yorumlar ortaya çıkmaktadır (Heywood, 2006: 1).

Siyasetin mevcut yapısı içerisinde güç ve otoritenin birlikte kullanılması söz konusudur. Siyaset kavramının genel tanımını da bu ifadeler oluşturmakta olup, siyasi güç, siyasi grupların belli amaçlar çerçevesinde hedefe ulaşabilmek için ortaya koyduğu yeteneği ifade etmektedir. Bu yetenek bir veya daha fazla insanın çeşitli

görüşleri uygulamak için karar hakkını başkasına vermesi şeklinde ortaya çıkmakta, böylece siyasetin içerisinde var olan otoritenin elde edilmesi, diğer bireyleri kontrol etme ve belli amaçlar çerçevesinde mücadeleyi ortaya çıkarmaktadır (Drazen, 2000: 6).

Siyaset kelimesi Arapça kökenli bir kavram olup, Arapçada eğitim süreci anlamında kullanılmaktadır. Diğer taraftan siyaset kavramı Yunancada da kullanılmış bir kavramdır. Yunancada devlet ile ilgili işlerin görülmesi manasında kullanılan kavram polis kelimesinden türetilmiştir. Siyaset kavramı ile ilgili tarihsel süreç içerisinde birçok tanım yapılmıştır. Bu tanımlar ile siyaset algısı birlikte değerlendirildiğinde kavram bazen neyi nasıl ve ne yolla elde edileceği olarak algılanırken, bazen çatışma algısını çağrıştırmıştır. Fakat en genel manada siyaset çatışma olarak algılanmış ve bu şekilde tanımlanmıştır. Bu yaklaşım çerçevesinde de iktidarın nimetlerinden faydalanmak için iktidarı ele geçirme çabası içerisinde olunmuştur. Fakat bunun karşılığında toplumun iyiliği çerçevesinde toplum yararına çalışma hep vurgulanmıştır (Kapani, 2007: 18).

Siyaset kavramı ile ilgili en önemli ortak taraf ise; kararların ortak alınması, toplum düzeninin sağlanması, alınan kararların gereği gibi uygulanması ve hükümetin oluşturulmasıdır. Siyaset ile ilgili kullanılan en önemli tanım bu şekildedir. Yunan literatüründe devletin en yetkili otorite olduğu ve kaynakların devlet tarafından dağıtıldığı göz önünde bulundurularak siyaset tanımı da bu şekilde yapılmıştır. Siyasetin bu şekilde olmasının diğer bir amacı da toplum düzeni etkili sağlanması olup, bu düzenin sağlanmasında birbirine girift olan ve birbirini etkileyen çeşitli faaliyetlerin bulunduğu göz önünde bulundurularak, kaynakların etkin ve verimli bir şekilde dağıtılması için böyle bir otoriteye gerek duyulmaktadır. Toplum ise dağıtımı, dağıtım mekanizmaları yolu ile elde edebildiği gibi, değiş tokuş yöntemi ile alabilmektedir (Heywood,2006: 3).

Bazı düşünürler değiş-tokuş, diğer bir anlatımla trampa yöntemi ile dağıtımı daha uygun bulmakta olup, bunun temel nedeni trampa yönteminde taraflar ortak görüş içerisinde olmakta, böylece dağıtımdan eşit pay elde etmektedir. Diğer taraftan başka bir görüş elde edilen kaynakların bir otorite tarafından dağıtılmasını daha uygun bulmakta, bir iradeye tabi olunarak otorite tarafından zorunluluk temeline dayalı

dağıtımı beklemektedir. Siyasi yönden bir anlam taşımayan bu yöntemde toplum emir yöntemi ile dağıtımı uygun bulmaktadır (Poggl, 2007: 16-17).

Siyasi olarak farklı bir görüş, sosyal ve ekonomik açılardan farklı olanaklara sahip olan insanların bulunması, farklı koşulların yanında farklı düşünce tarzlarının ortaya çıkmasına sebep olacak, bu durum çatışma ortamının doğmasına neden olacaktır. Ortaya çıkan bu çatışma ortamının temel kaynağını ise mevcut kaynakların dağıtılması oluşturacaktır. Bu noktada kaynakların kim tarafından kontrol edileceği, ne şekilde dağıtılacağı önem taşımaktadır (Kapani, 2007: 17).

Normal şartlar altında siyasetteki temel amaç, kişisel veya özel çıkarlardan uzak durmanın yanında, toplum menfaatinin ön plana çıkarılması, toplumsal bütünlüğün sağlanması, genel çıkarların söz konusu olması öncelikli konular arasındadır. Bu durum siyasette ortaya konulması gereken bir yaklaşım olup, böylece kaynaklar uygun şekilde elde edilecek, dağıtılacak ve kullanılacaktır. Temel olarak siyaset tanımlarının ne olduğu veya ne şekilde yapıldığının da bir önemi bulunmamaktadır. Önemli olan siyasetin iktidara erişme yeteneğini ortaya koymasıdır (Heywood, 2006: 12).

Diğer taraftan siyasete yönelik tanımlardaki artış, siyaset ile ilgili farklı özelliklerin ifade edilmesine neden olmakta, böylece toplumsal kurallar daha iyi anlaşılakta, siyasi faaliyetlerin oluşturulması ve siyasi kuralların değiştirilmesi ile toplum yaşamının düzenlenmesi daha kolay olmaktadır. Siyaset kavramındaki karışıklığın asıl nedeni, bu kavramın içerisine işbirliğinin yanında çatışmanın dahil edilmesidir. Bu durumda siyaset kavramı oldukça karmaşık bir hal almakta olup, temel olarak siyaset farklı arzu ve fikirler ile farklı ihtiyaçların bulunduğu bir ortamda genel geçer kuralların belirlenmesi, bunlar üzerinde uzlaşmayı sağlamaktır. Siyasetin bu denli insan yaşamı içerisinde yer alması kaynakların kıtlığı ve bu kaynakların dağıtılması ihtiyacından ortaya çıkmaktadır (Heywood, 2006: 2).

Aslında siyaset temelde insanların bir arada ve toplumsal düzen içerisinde yönetilme zorunluluğundan kaynaklanmaktadır. Bunun yanında var olan bu kavram, gün geçtikçe kalabalıklaşmış olan ve yönetim ilişkilerinin ortaya çıkmaya başladığı zamanlara dayanmaktadır. Bunun sonucunda ise, ilkel hayatın sonlandığı, toplumların örgütlenmeye başladığı ve guruplaşma düşüncesinin ortaya atıldığı görülmeye başlanmıştır (İşçi, 2004: 21). Tüm bunların yanında, insanlar ister ilkel

düzende olsun, ister gelişmiş toplumlarda yaşamış olsun, her zaman yönetilme olgusu ile siyasi bir nitelik taşımışlardır. İnsanların bu yönetilme çabası ise, siyasetin geçmişten günümüze gelişmesini sağlamıştır (Aziz, 2011: 10).

Bunun yanında siyaset arenasında yönetenler, topluluk ve gurupların davranış ve tutumları üzerinde hakimiyet kurabilmek, iktidar olma çabasını sergileyebilmek için grup veya kitleler ile iletişim kurma gereği hissetmektedirler. Bu anlamda siyasi sürecin bir iletişim süreci olduğunu da vurgulamak gerekir. Çünkü siyasetçiler iktidarın elde edilmesi, topluluk ve guruplarda algı oluşturulması gibi süreçleri, kuracakları iletişim teknikleri sayesinde yönlendirirler (Kılıçaslan, 2008; 8). Siyaset de tıpkı bir ekonomik faaliyet gibi ya da tüketicilere ürünlerini tanıttıkları gibi, kitlelere veya seçmenlere kendi seçimlerini anlatarak, bir anlamda onları yönetmektedir. Siyasette ikna teknikleri gün geçtikçe önem kazanmakta olup, bu teknikler sayesinde toplumun istenilen biçimde ve yönde eğilim göstermesi beklenmektedir (Tokgöz, 2008: 416).

4.2 Siyasal Katılım

Demokrasi ile yönetilen toplumlarda insanlar, siyasi olayların içerisinde yer almakta, bu yolla siyasetten etkilendiği gibi, siyaseti etkilemeye çalışmaktadır. Bu yolla siyaset içerisinde yer almakta, bireyin davranışlarının siyasi eyleme dönüşmesi ile siyasi katılımı gerçekleştirmiş olmaktadır. Bireyin bu davranışı demokrasi ve demokrasinin oluşumu açısından önem taşımaktadır. Siyasal katılımı dar ve geniş anlamda iki şekilde tanımlamak mümkündür. Dar anlamda siyasal katılım toplumu oluşturan bireylerin siyasetin içerisinde yer alarak siyasi yönetim ve otoriteyi seçme davranışlarının bütünü olarak tanımlanırken, geniş anlamda siyasi katılım siyaset ve bürokrasinin her aşamasında var olmayı ifade etmektedir (Çukurçayır, 2000: 176).

Siyasi katılım her birey için farklı gerçekleşmektedir. Bazı insanlar siyasi katılımı siyasi bilgi elde etme şeklinde gerçekleştirirken, bazı bireyler yandaş toplamak, kamuoyu oluşturmak, diğer insanları etkilemek şeklinde gerçekleştirmektedir. Birey hangi şekilde siyasi faaliyet yerine getirmiş olursa olsun, bir şekilde siyasi katılım içerisinde yer almaktadır. Fakat doğrudan siyasi katılımı aktif olarak gerçekleştirmek için siyasi oluşumun içerisinde yer alması, etkili bir şekilde siyasi eylemleri

gerçekleştirmesi gerekmektedir. Özellikle siyasi düşüncelerin başka bireylere aktarılması, diğer bireylerin ikna edilmesi siyasi katılım açısından önem taşımakta olup, bireyin ekonomik ve sosyal şartları siyasi katılımı etkili olmaktadır (Özcan, 2008; 140).

Demokratik toplumlarda siyasal katılım tercih edilmesi gereken bir yöntem olup, bu katılımın en basit göstergelerinden bir tanesi bireylerin sandık başında oy kullanmasıdır. Demokrasilerde siyasi söz söyleme olarak kabul edilen bu durum, demokrasinin yerine getirildiğinin göstergesi olup, demokrasi ile yönetilmeyen ülkelerde de oy kullanma işlevi gerçekleştirilebilmektedir. Oy kullanmanın dışında siyasi katılım sağlamanın farklı yolları bulunmakla birlikte, bunlar arasında siyasi ilişkiler içerisinde yer almak, siyasi tartışmalarda bulunmak, siyaset kampanyaları yürütmek önemli faaliyetler arasındadır (Güldiken, 1996: 31-33).

Tarihi süreç açısından siyasi katılım çok eski bir geçmişe sahiptir. Özellikle toplumsal açıdan devlet kavramının algılanmaya başlaması ile anlamlandırılmaya başlanan siyasi davranış, toplumda hak arama çabası, bağımsızlık mücadelesi, vatandaşların siyasi katılımı yer alması ile önem kazanmış, Fransız Devrimi siyasal katılımın önemli bir dönüm noktasını oluşturmuştur. Arkasından gelen süreçte insan haklarının ön plana çıkması ile kabul edilen İnsan Hakları Bildirgesi hak arama çabası ve demokrasiye geçişte dönüm noktası olmuştur. İnsan hakları ve demokrasi yolundaki gelişmeler tüm toplumlara örnek olmuş, siyasal katılım toplumsal düzeyde farklılık gösterse de, sürekli yayılma eğilimi göstermiştir. Bugün geldiğimiz demokrasi anlayışında oy kullanma, siyasi çıkar elde etme, bu yönde faaliyette bulunma, karar süreçlerinde etkili olma gibi faaliyetler içerisinde yer almaktadır (Çukurçayır, 2000: 178).

Siyasi toplumlarda bireylerin siyasal katılım şekilleri de farklılık göstermekte olup, olağan yollarla siyasal katılım gerçekleştiği gibi, olağandışı siyasal katılım da gerçekleşmektedir. Olağan siyasal katılım, yasal yollarla gerçekleşmekte, bunun en basit yolu oy kullanma olarak kabul edilmektedir. Olağandışı siyasal katılım baskı ve protesto gibi yollarla siyasal katılımı içeren yasa dışı yolları ifade etmektedir. Ayrıca bu yöntem içerisinde eylem yapma, güç kullanma, mevcut düzene karşı koyma gibi etkinliklerin yanında grev ve boykotlar yer almaktadır. Demokratik olsun veya olmasın tüm toplumlarda, seçim sürecinde kimin iktidar olacağı, iktidarın nasıl bir

yönetim gerçekleştireceği merak konusunu oluşturmaktadır. Ülkemizdeki siyasi kurumsal yapı, çok partili döneme geçiş ile birlikte sağlanmaya başlanmıştır (Kalaycıoğlu, 2006: 22).

Tüm toplumlarda en yüksek siyasi katılım seçim dönemlerinde gerçekleşmekte olup, bu süreçte bireyler seçim konuşmalarını dinlemeyi tercih etmekte, bazıları ise siyasi katılım içerisinde yer alarak siyasi toplantılara iştirak etmektedir. Siyasi katılım içerisinde yer alanlar genel olarak aynı zamanda ikna faaliyeti de yürütmekte olup, bu faaliyetin yanında bu bireyler maddi ve manevi olarak siyasi oluşuma destek vermektedir. Siyasal katılım dört düzeyde gerçekleşmektedir.

Kayıtsız kalma düzeyinde siyasal katılım davranışı: Kayıtsız kalma şeklindeki katılım şeklinde, vatandaşların hiçbir faaliyete katılmadığı görülmekle birlikte, vatandaşlar genel olarak oy kullanmama veya siyasal faaliyetler içerisinde hiç yer almamayı tercih etmektedirler.

Yüksek düzeyde siyasal katılım davranışı: Yüksek düzeyde siyasal katılım davranışı, vatandaşların aktif şekilde siyasal faaliyetler içerisinde yer alma çabalarını içermektedir.

Kolay Siyasal Katılım Davranışı: Kolay siyasal katılım davranışı ise, siyasal katılımın sağlanması için vatandaşların var olan enerjilerini harcamak için siyasal faaliyetlere yeterli zaman ayırmasıdır.

Zor siyasal katılım davranışı: Zor siyasal katılım davranışı ise kolay katılım davranışlarının aksine vatandaşların daha fazla zaman ayırarak, enerji sarf etme çabasıdır.

Toplumda yaşayan bireylere seçme ve seçilme hakkının verilmesi, demokrasinin gereği olarak vatandaşların oy kullanması, insanları siyasal yaşam açısından mutlu etmektedir. İnsanların demokratik yaşam içerisinde, sosyal ve ekonomik durumu ne olursa olsun eşit ve adil haklara sahip olması önemlidir. Bu durum bireylerin düşüncelerinin sisteme dahil edildiği yönetim tarzını da ortaya koymakta olup, insanların oy kullanma yolu ile siyasi yaşam içerisinde yer alması, siyasi otoritenin belirlenmesinde etkili olacaktır. Seçim kavramı da tam olarak birçok seçenek arasından birinin tercih edilmesi anlamı taşımaktadır (Sezen, 1994: 51). Seçim yolu ile iktidarın belirlenmesi, toplumun kimler tarafından idare edileceği demokrasi açısından önem taşımaktadır. Seçmenin oy kullanma yolu ile seçimini belirlemesi

seçmen davranışı olarak nitelendirilmektedir. Seçmen davranışı insanların birey olarak siyasi eğilimlerini ortaya koymaktadır (Doğan ve Göker, 2010: 159-160).

4.3 Siyasal Katılımın Aktörleri

İnsanlar sosyal ilişkileri çerçevesinde siyasal katılım gerçekleştirirken, bireyin ortaya koyduğu siyasal katılım eğilimi toplumsal yaşamın her alanında karşımıza çıkabilmektedir. Siyasal katılımın birçok unsuru bulunmaktadır. Bunlar arasında siyasi partiler, basın yayın organları, siyasi iktidarlar, devlet ve sivil toplum kuruluşları önemli yer tutmaktadır. Bu aktörlerin söylemleri siyasi katılım sürecini belirlemekte olup, siyasi katılım da o oranda geniş olmaktadır. Diğer taraftan bu aktörlerin üstlendikleri farklı görevler rollerini belirlemekte, bu aktörler arasında devletin içinden veya dışından birçok aktör bulunmaktadır (Kılıçaslan, 2008: 15-16). Siyasal katılımı genel olarak bu aktörler tarafından gündeme taşınmaktadır. Özellikle kitle iletişim araçları ile basın yayın organları tarafından iletilen siyasi söylemler ve siyasal konuşmalar toplumu etkileyerek siyasal katılım üzerinde olumlu veya olumsuz etkili olmaktadır. Bunlar arasında siyasetçilerin yanında medya ve basın yetkilileri ile siyasi düşüncelerini ortaya koymaya çalışan bireyler bulunmaktadır. Bireyler arasındaki farklı siyasi görüşler, sürtüşmelerin meydana gelmesine sebep olmakta, bu sürtüşmeler siyaset içerisinde her zaman var olduğundan demokrasinin gereği ve normal kabul edilmektedir. Siyasal katılım üzerinde yasal yollardan siyaset yapanlar ile siyaset yapıcıların dışında, siyasetin içerisinde yer almak isteyen ve siyasi kimlik arayışında olan kişi ve kurumlar birer aktör olarak siyaset sahnesinde yer almaya çalışmaktadırlar (Özkan, 2007: 28).

Demokrasi ile yönetilen ülkelerde devletin başındaki siyasi aktör ve yöneticiler siyasi söylemlerde bulunarak, halkı bilgilendirmek ve siyasi açıklama yapmak görevlerini üstlenmektedirler. Devletin başında bulunan bu görevliler, siyasi aktörler içerisinde yer alan üst düzey siyasi yöneticiler arasında yer almaktadır. Bu siyasi yöneticiler verecekleri mesajlar için özel kanallar kullanmakta olup, mesajlarını genel olarak danışmanları aracılığı ile topluma iletmektedirler (Aziz, 2007: 22).

Siyaset sahnesinde yer alan siyasi iktidar ve yerel idareciler siyasi partiler ile doğrudan ilişkili unsurlar olup, bunlar genel olarak bir siyasi partinin temsilcisi

konumundadır. Yerel idareciler ile siyasi iktidarın farklı mesajlar vermesinin temel nedeni, siyasi iktidarın ulusal düzeyde politika üretmesi, yerel yöneticilerin ise yerel politikalar üretmesinden kaynaklanmaktadır. Bu durum ise siyasi kanalların farklılığı ile siyasi mesajların içeriklerinin değişmesine yol açmaktadır. Bu çerçevede yerel ve ulusal politika üretme ile bağlantılı olarak, basın yayın organlarının yerel ve ulusal olup olmama durumu da farklılaşabilmektedir (Aziz, 2007: 32).

4.3.1 Devlet

Devlet gerek siyasette var olan tüm siyasi kadroları içerisinde barındırması, gerekse siyasi kurumların tepesinde yer alması nedeniyle gücün kullanımını elinde bulunduran organdır. Devlet kavramı soyut olmasına rağmen, hem siyasal oluşumlar, hem de siyasi iktidar devletin içerisinde yer alan somut kavramları oluşturmaktadır. Temel olarak devlet sosyal yapıdan oluşan ve varlığını yüzyıllar boyunca sürdüren özelliğe sahip olsa da, bunun karşılığında görüş ayrılıkları devletin doğal yapısı içerisinde bulunmaktadır. Bir diğer anlatımla devlet, farklı kurumların bir arada içerisinde yer aldığı, toplum idaresine dair kuralların bulunduğu kurumlar bütünü olarak tanımlanabilir (Kapani, 2007: 34).

Devletin temel fonksiyonları göz önüne alındığında üzerinde toplumsal yaşamın sürdürüldüğü, ortak bir toprak bütünlüğünün var olduğu, denetim hakkını elinde bulunduran siyasal yapılanma olarak tanımlamak da mümkündür. Bu yönü ile de devlet bağımsız siyasal bir örgüt durumunda olup, insan topluluğunun bulunduğu, otorite tarafından idare edilen, yaptırım gücünü elinde bulunduran, coğrafi sınırları bulunan siyasal bir yapıdır (Cevizci, 1996; 182).

4.3.2 Siyasi İktidar

İktidar kavramı iş yapabilme yeteneği veya gücüne sahip olan, kudret sahibi kişi anlamı taşımakta olup, Türkçede kavram olarak erk anlamına gelmektedir. Gücünde içinde yer aldığı iktidar kavramı, toplumsal yapı içerisinde manevi ve maddi yaptırım gücüne sahip, kişi ve kurumların talepleri doğrultusunda ortaya konulan yetenek olarak ifade edilmektedir. İktidar kavramının, kavramsal karşılıkları incelendiğinde yönetme gücünü elinde tutan, yönetim yetkisine sahip, kurumsal ve bireysel olarak gücü yönlendiren bir olgudan söz edildiği görülmektedir. Tüm bu açıklamalar

birlikte değerlendirildiğinde iktidarın kuvvetin simgesi olduğu ortaya çıkmaktadır (Sezen, 1994: 32).

Toplumsal ilişkiler çerçevesinde değerlendirildiği zaman da kavramsal olarak iktidar, bir karşı gücün karşısında bile güç kullanılması demektir. Temel olarak iktidar dürtüsü tüm canlılarda var olsa da, insanlarda bu kavram zaman zaman tehlikeli boyutlarda kullanılabilir. İnsanlar gücü elinde bulundurma ve diğerlerini yönetme arzusunda olabileceği gibi, istek ve arzuları sınırsız olan varlıklardır. Ayrıca insanların sosyal hayat içerisindeki ilişkileri sonucunda zaman içerisinde bir takım grupların ortaya çıkmasına da yol açabilmekte olup, örgütlenme kapsamında değerlendirilebilecek bu durum, yaşamsal sınırlarla da bağlantılı değildir. İnsanların oluşturduğu gruplar arasında şirket, parti ve aile gibi çeşitli yapılar bulunmakta, bu tür gruplaşmalarda da iktidar olgusu kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Genel olarak piramit şeklinde oluşan bu örgütlenmenin benzeri tüm toplumlarda ortaya çıkmakta, toplumsal örgütlenmenin en önemlileri arasında ise toplumun tamamını içerisine alan siyasi iktidarlar yer almaktadır. Her ne kadar toplumdan topluma siyasi iktidarlarda farklılıklar ortaya çıksa da, farklı toplumlarda bir takım ayırt edici özellik bulunabilmektedir (Sezen, 1994: 32).

Siyasi iktidarlarda ortaya çıkan bu fark, kamu gücüne sahip iktidarların kendi egemenliği altındakilere alınan kararların uygulanıp uygulanmaması ile ilgili olup, bu noktada iktidar zor kullanma kudretine sahiptir. Diğer taraftan bir hiyerarşinin söz konusu olduğu siyasi yapı, iktidarın egemenliği altındaki coğrafyada, tüm bireyler hükmetme yetkisi bulunmaktadır. Bu nedenle de iktidar hüküm altında tuttuğu coğrafyanın tepe noktasını oluşturmaktadır. Bir taraftan zor kullanma, bir taraftan gücü elinde bulunduran iktidar, genel olarak rızaya dayalı işlemler de yürütebilmekte olup, en önemli konu iktidarın rızaya dayalı işlem yürütmesidir (Kapani, 2007: 48).

4.3.3 Siyasi Partiler

Siyasi partiler iktidarı elinde tutmak amacıyla çeşitli faaliyetler yürüten, belli bir program çerçevesinde bir araya gelmiş, örgüt yapısı olarak tanımlanabilir. Diğer taraftan siyasi partiler iktidarın ele geçirilmesi ve bu yetkilerin paylaşılması, siyasal olarak yetki kullanılması noktasında bir program çerçevesinde hareket eden ve belli amaçlar etrafında toplanan insanların bir araya geldiği örgütler olarak

tanımlanmaktadır. Siyasi partiler genel olarak legal yollardan örgütsel bir yapı meydana getirerek seçimlere katılma, merkezi ve yerel birleştirme, gizli ve açık oylar sonucunda aday yerleştirme yeteneğine sahip olan siyasi yapıları oluşturmaktadır. Böylece kendilerine destek olan toplum ve bireylerin istek ve çıkarlarının birleştirilerek bu isteklerin yönlendirilmesi noktasında önemli işlevleri bulunmakta olup, günümüzde bu siyasi oluşumlar, siyasi yapının önemli organlarıdır. Siyasi partiler artık bugün yeni fikirler geliştirebilen, ortaya fikirler atan, oy elde ederek ülke yönetiminde söz sahibi olan ve maddi kaynaklar elde eden organlardır. Oy hakkının ortaya çıkışı ile siyasi yapılanma olarak ortaya çıkan siyasi partiler, günümüzde birçok insanın katılımı sonucunda örgüt yapısına bürünmüş, seçmenleriyle beraber siyaset sahnesinde yerini almaktadır (Yayla, 1998: 180-181).

4.3.4 Kamuoyu

Kamuoyunun en önemli özelliklerinden bir tanesi, iktidarın oluşmasında veya dağılmasında önemli bir güç olarak karşımıza çıkmakla birlikte siyaset biliminin yanında psikoloji ve sosyoloji açısından da önem taşımaktadır. Oy kullanma hakkı ile birlikte seçme hakkı da kamuoyunun elinde olup, ilk kez Antik Yunan döneminde karşımıza çıkmıştır. Kelime karşılığı olarak halk düşüncesinin belli bir konuya odaklanması olarak açıklanan kamuoyu kavramı, farklı tartışma konularının biçimlenmesi ve kamunun tartışma alanına girmesi ile ortaya çıkan bir üründür. Tartışılan bir konuyu belli bir dönem içerisinde ele alan ve bu konu ile ilgilenen kişiler kamuoyunu oluşturmaktadır (Kalender ve Tabakçı, 2005: 91-92).

Birçok konuda olduğu gibi sayıları milyonları bulan Suriyeli sığınmacılar hakkında da Türk kamuoyunda ortak bir görüş bulunmamaktadır. Halkın önemli bir bölümü Suriyeli sığınmacılara karşı olumsuz bir yaklaşım içerisinde bulunmaktadır. Bu düşüncede olanların büyük bir bölümü de, mültecilerin önemli bir bölümünün çalışma izninin bulunmaması nedeniyle güvenlik ve asayiş açısından tehdit olarak görmektedir. Diğer taraftan Suriyeli sığınmacıları misafir olarak gören bir kesimde bulunmaktadır. Bu kesim ise Suriyeli sığınmacıların ülkelerine döneceğine inanmakta, ülkelerine dönene kadar onların anlayışla karşılanması gerektiğine inanmaktadır (Yüksek, 2019).

Buradan da anlaşılabacağı gibi Suriyeli sığınmacılar konusunda da herhangi bir görüş birliği mevcut olmamakla birlikte, kamuoyu siyasi otorite üzerinde önemli etkiye sahiptir. Kamuoyu kavramının açıklanmasında da bir güç veya kamunun, toplum menfaatine kullanılması ön plana çıkmakta olup, kamu kavramsal olarak herkese açık anlamı taşımaktadır. Yine bu kavram içerisinde yer alan oy ifadesi belli bir görüş ya da toplumun genel eğilimini ifade etmekte, toplumda kesin bir kanı oluşmasa da, meydana gelen tepki veya söylem, kültürel ve sosyal çevreyi etkileyerek tartışılan konuyu, kanaat oluşması olarak ifade edebileceğimiz şekilde topluma duyurmaktadır (Kapani, 2007: 148).

Temel olarak kamuoyunun teşekkül olmasının asıl sebebi, psikolojik ve sosyal nedenlerden kaynaklanmakta olup, bu unsurlar kızgınlık, algı, çatışma, tercih gibi psikolojik etmenlerle sosyal çevre baskısı, kitle iletişim araçları, kültürel fark ile birlikte oluşmaktadır. Kamuoyu, siyasal sistem içerisinde yapısal ve niteliksel bir ortam oluşturmakta, demokrasi ile birlikte bir kanaat ortaya çıkmasını sağlamakta, istikrarın olduğu bir ortamda fikrin serbestçe dolaşabildiği demokratik ortamı bulmaktadır (Bektaş, 2000: 241).

Demokratik sistemler, toplum içerisinde farklı görüşlere sahip olan bireylerin olduğunu, farklı çıkar gruplarının toplum içerisinde yer aldığını benimsemekle birlikte, bu grup ve bireylerin çatışmalarının yasal zeminler içerisinde meydana gelmesini kabul eder. Elbette ki bu birey ve grupların oluşmasında her zaman ideal bir yaklaşımın olduğu kabul edilmemektedir. Çünkü toplumu oluşturan bireylerin tamamının kamuoyu oluşturmada aynı etkiye sahip olmadığı görülür (Kapani, 2007: 152).

4.3.5 Kitle İletişim Araçları

Kitle iletişim araçlarının çok farklı işlevleri bulunmaktadır. Bu yönü ile kamuoyunun oluşması ve toplumun etkilenmesi bakımından önemli işlevleri bulunan kitle iletişim araçları; tartışma ortamı yaratma, toplumsallaşma, bilgi elde etme, kültürel gelişim, güdüleme, eğitim ve eğlendirme ile birlikte bütünleştirme işlevlerine sahiptir. Bunun sonucu olarak da kitle iletişim araçları siyasal katılım açısından önemli bir yere sahip olmakla birlikte, kamuoyu ve toplumun etkilenmesi açısından önemli bir güç sahiptir. Kitle iletişim araçları politikacılar ve siyaset yapanların en yaygın olarak

kullandığı yollardan bir tanesi olarak iyi bir siyasi iletişim aracıdır. Teknolojinin ilerlemesi ile birlikte eski yöntemlerin terk edilmesi, kitle iletişim araçlarını etkili bir güç haline getirmiştir (Kapani, 2007: 151).

Sosyal medya günümüzde her alanda hayatımıza girmiş durumdadır. Bugün sosyal medyanın etkin kullanımı sonucunda Suriyeli sığınmacılar daha yakın takip edilmekte, olumsuzluklar anında tüm insanlarla paylaşılmaktadır. Bunun yanında paylaşımda bulunulan olumsuzluklar, siyasi unsurların da konuya dahil edilmesine yol açmakta, özellikle toplum tarafından Suriyeli sığınmacılara gösterilen duyarlılık, muhalefet ve iktidar tarafından daha da farklılık göstermeye neden olmaktadır. Bir tarafta iktidar cephesinde misafir kavramı ön plana çıkarken, diğer taraftan muhalefet kanadında güvenlik sorunu söylemlerini gündeme getirmektedir (Yüksek, 2019).

4.3.6 Sivil Toplum Örgütleri

Demokratik toplumlarda sistemin ortaya çıkardığı sivil toplum kuruluşları, zamanla bir araya gelerek önemli bir güç oluşturmuş, toplumun sesini duyurmak adına tepkilerini ortaya koymaya başlamıştır. Sivil toplum örgütleri genel olarak toplumun yanında yer alma açısından gündeme gelmeye başlamıştır. İlk başlarda sivil toplum kuruluşları birer meslek birliği iken, daha sonradan genişlemiş ve sesini duyurmaya başlamıştır. Zamanla çeşitlenen sivil toplum örgütleri içerisinde siyaset ile ilgili olamayanlar olduğu gibi, siyasetin içerisinde yer alan sivil toplum örgütleri de oluşmuştur. Sivil toplum örgütleri genel olarak tek bir konu etrafında birleşirken, bazen bu kuruluşlar kurumsal bir kimliğe bürünebilmekte, topluma seslerini duyurabilmek adına farklı iletişim yolları tercih edebilmektedir (Aziz,2003: 24).

Güçtürk (2014), Suriyeli sığınmacılar ile ilgili olarak sivil toplum örgütleri tarafından entegrasyon politikalarının hayata geçirilmesi gerektiğini ileri sürmektedir. Bu amaçla sivil toplum örgütleri, akademik camia ve medyanın bir araya gelerek, ihtiyaç doğrultusunda veri elde edilmesi gerektiğini vurgulamıştır. Nitekim Suriyeli sığınmacıların Türkiye'ye gelmeye başlamasından itibaren yürütülen politikanın ilk ayağını AFAD oluşturmuş, sürecin devamında çeşitli sivil toplum kuruluşları sürece katılmıştır. Sürece katılan sivil toplum kuruluşları arasında kamuoyunu Suriyeli sığınmacılar lehine bilgilendirenler de ortaya çıkmış, İslamofobik ve ırkçı söylemleri

sona erdirmeye katkı sunarken, diğer taraftan yardım kampanyaları yürütmüşlerdir (Güçtürk, 2014).

4.4 Siyasi Davranış

Siyasi partilerin çeşitli kesimlerin desteklerini alabilmek için öncelikli olarak bireylerin siyasal yaşam içerisindeki konumlarını belirlemeleri gerekmektedir. Bunun yerine getirilebilmesi için ise, ilk aşamada bireylerin davranış ve tutumlarını iyi bir şekilde analiz etmeleri ile birlikte hangi alanları siyasi hayatlarına dahil ettiklerinin belirlenmesi gerekmektedir. Bunun mümkün olabilmesi için, siyasilerin takındıkları tavır ve tutumun büyük önemi bulunmakla birlikte; bireyler, gruplar, insanlar ve sosyal konular aracılığı ile meydana gelmekte olup bunu çevresel ve sosyal olaylarla ilgili tutarlı ve örgütlü bir düşünce, tepki ve duygular biçimlendirmektedir. Buradan da anlaşıldığı üzere belli bir tutumun oluşabilmesi için davranışsal, zihinsel ve duygusal unsurların bir araya gelmesi gerekmektedir (Tolan, 1985: 260-264).

Bireylerin siyasi alanlara yönelik ve tutumları, siyasi bakış açısının şekillenebilmesi açısından önemli olup, toplum ve bireyin siyasi davranışa karşı tepkisini, siyasete duyulan ilgi, siyasal etkinliğe katılım ve siyaset konusundaki bilgi düzeyi belirler. İdeolojiler ve sosyo-kültürel olaylarda tutumun gelişmesi ve yönelimin sağlanması da siyasal davranışa etki etmekte, bu durumda yine siyasal davranış üzerinde etkili olmaktadır (Çam, 2002; 163-167). Türkiye’de Suriyeli sığınmacı sayısının artması ile birlikte güvenlikten işsizliğe, temizlikten ev kiralalarının yükselmesine kadar birçok alanda algı oluşmuştur. Genellikle olumsuz olan bu algının oluşmasında medya organlarının büyük etkisi bulunmakla birlikte, medya kuruluşları siyasi olarak kendilerine yakın buldukları görüşe göre haberlerini çevrelemekte, toplumda bu haberleri önemli bilgi kaynağı olarak görerek kabullenmektedir. Çoğu zaman da aynı haber topluma farklı şekillerde sunulmakta, medya organlarının farklı sunumları farklı algıların oluşmasına neden olmaktadır. Genel olarak da medya kuruluşları tarafından bilginin topluma sunumu, siyasi iktidara yakın olup olmamasına bağlı olarak farklılık göstermektedir (Özdemir, 2017: 124).

Bunun yanında siyasi partiler de gerek politika önerileri gerekse Suriyeli sığınmacılara yaklaşım açısından çeşitli söylemler geliştirmekte, bir siyasi partinin hükümet politikasına taraf olup olmama durumuna göre değişebilmektedir. Örneğin Türkiye Suriyeli sığınmacılara karşı açık kapı politikası uygulamış, bu uygulama iktidar ve iktidara yakın kesimlerce olumlu karşılanırken, muhalefet cephesinde eleştirilere neden olmuştur. İktidara muhalefet eden partiler arasında da en yoğun Suriyeli sığınmacıların güvenlik açısından tehdit oluşturma, ekonomiye getireceği yük, suça bulaşma ihtimalleri en çok dile getirilen konular olmuştur. Dile getirilen bu konular iktidara yakın olup olmama durumuna göre toplum üzerinde olumlu veya olumsuz algıların ortaya çıkmasına neden olmuş, Suriyeli sığınmacılara bakış açısında farklılık oluşmuştur (Tuğsuz ve Yılmaz, 2015: 1).

Bugün yaklaşık dört milyon Suriyeli sığınmacının bulunduğu Türkiye, dünyada en fazla Suriyeli sığınmacının ağırlandığı ülkelerin başında gelmektedir. Diğer taraftan bu denli yüksek oranda sığınmacının ağırlandığı Türkiye ile ilgili yapılan araştırmalar Türk toplumunun Suriyeli sığınmacılardan çok hoşnut olmadığını da göstermektedir. Her ne kadar belli bir kesim Suriyeli sığınmacıları dini hoşgörü çerçevesinde kendilerine yakın olarak görse de, toplumun önemli bir kesimi sığınmacılara olumsuz bakmakta, büyük bir kısmını terörist veya dilenci olarak görmektedir. Suriyeli sığınmacılar ile ilgili yapılan bir araştırmaya göre Türk toplumu %64 oranında Suriyeli sığınmacılardan memnun görünmemektedir (Dünya, 2016). Bugüne kadar yapılan araştırma sonuçları ile Türkiye'nin açık kapı politikası, Suriyeli sığınmacıların en yoğun Türkiye'de bulunması gibi veriler birbiri ile karşılaştırıldığında siyasi iktidar ile toplum arasında fikir birliği olmadığı ortaya çıkmaktadır.

BÖLÜM V

SIĞINMACILARIN SİYASAL KATILIMA ETKİSİNE DAİR

ARAŞTIRMA BULGULARI

Çalışmanın bu bölümünde istatistiksel analizler sonucunda elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Çalışmadan elde edilen bulgular; demografik bulgular, Suriyeli sığınmacıların, Sultanbeyli’de yaşayan vatandaşların siyasi tercihlerine yönelik bulguları ile Anova testi, t-testi ve regresyon analizine yönelik bulgulara yer verilmiştir.

5.1 Demografik Verilere Yönelik Bulgular

Bu bölümde çalışmaya dahil edilen katılımcıların demografik verilerine yer verilmiş, sonuçlar çizelgeler halinde özetlenerek çıkarımlar elde edilmeye çalışılmıştır. Katılımcıların 49 (%49,0) tanesi kadın, 51 (%51,0) tanesi erkektir. Katılımcıların 27 (%27,0) tanesi 18-25 yaş aralığında, 36 (%36,0) tanesi 26-35 yaş aralığında, 28 (%28,0) tanesi 36-45 yaş aralığında, 8 (%8,0) tanesi 46-55 yaş aralığında, 1 (%1,0) tanesi ise 55 yaş ve üzerindedir. Katılımcıların 42 (%42,0) tanesi bekar, 58 (%58,0) tanesi evli iken, 66 (%66,0) tanesi herhangi bir işte çalışmakta, 34 (%34,0) tanesi ise herhangi bir iş görmemektedir. Katılımcıların gelir düzeylerine bakıldığında ise; 14 (%14,0) tanesi herhangi bir gelirin olduğunu belirtmezken, 51 (%51,0) tanesi 2 500 TL ve altında bir gelire, 27 (%27,0) tanesi 2 501 TL ile 3 500 TL arası gelire, 1 (%1,0) tanesi 3 501 TL ile 4 500 TL arası gelire, 3 (%3,0) tanesi 4 501 TL ile 5 500 TL arası gelire, 4 (%4,0) tanesi ise 5 501 TL ve üzerinde gelire sahiptir. Eğitim durumu açısından katılımcılara bakıldığında, katılımcıların 11 (%11,0) tanesi ilköğretim, 35 (%35,0) tanesi ortaöğretim, 45 (%45,0) tanesi ön lisans/lisans, 9 (%9,0) tanesi ise yüksek lisans/doktora mezunu olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların 1 (%1,0) tanesi mesleğini belirtmezken, 11 (%11,0) tanesi memur, 43 (%43,0) tanesi işçi, 10 (%10,0) tanesi serbest meslek sahibi, 13 (%13,0) tanesi öğrenci, 10 (%10,0) tanesi ise ev hanımıdır. Katılımcıların 12 (%12,0) tanesi mesleklerini diğer olarak belirtmiştir. Çalışmaya dahil edilen katılımcıların demografik özellikleri ilgili tablo 5.1’de yer almaktadır

Tablo: 5.1 Katılımcıların demografik özellikleri

		Frekans (n)	Yüzde (%)	Geçerli Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
Cinsiyetiniz nedir?	Kadın	49	49,0	49,0	49,0
	Erkek	51	51,0	51,0	100,0
Yaşınız kaç?	18-25 yaş	27	27,0	27,0	27,0
	26-35 yaş	36	36,0	36,0	63,0
	36-45 yaş	28	28,0	28,0	91,0
	46-55 yaş	8	8,0	8,0	99,0
	55 yaş ve üstü	1	1,0	1,0	100,0
Medeni durumunuz nedir?	Bekar	42	42,0	42,0	42,0
	Evli	58	58,0	58,0	100,0
Çalışıyor musunuz?	Evet	66	66,0	66,0	66,0
	Hayır	34	34,0	34,0	100,0
Gelir düzeyiniz nedir?	Belirtmedi	14	14,0	14,0	14,0
	2.500 TL ve altı	51	51,0	51,0	65,0
	2.501-3.500 TL arası	27	27,0	27,0	92,0
	3.501-4.500 TL arası	1	1,0	1,0	93,0
	4.501-5.500 TL arası	3	3,0	3,0	96,0
	5.501 ve üzeri	4	4,0	4,0	100,0
Eğitim durumunuz nedir?	İlköğretim	11	11,0	11,0	11,0
	Ortaöğretim	35	35,0	35,0	46,0
	Ön lisans/Lisans	45	45,0	45,0	91,0
	Yüksek lisans/Doktora	9	9,0	9,0	100,0
Mesleğiniz nedir?	Belirtilmemiş	1	1,0	1,0	1,0
	Memur	11	11,0	11,0	12,0
	İşçi	43	43,0	43,0	55,0
	Serbest meslek	10	10,0	10,0	65,0
	Öğrenci	13	13,0	13,0	78,0
	Ev hanımı	10	10,0	10,0	88,0
	Diğer	12	12,0	12,0	100,0

Çalışmaya dahil edilen katılımcılara anket formunda siyasi özellikleri ile ilgili sorular da yöneltilmiştir. Elde edilen veriler ışığında katılımcıların 39 (%39,0) tanesi kendisini Milliyetçi, 40 (%40,0) tanesi Muhafazakar, 3 (%3,0) tanesi Liberal, 15 (%15,0) tanesi Sosyal Demokrat olarak tanımlarken, 3 (%3,0) tanesi diğer seçeneğini işaretlemiştir. Katılımcıların 28 (%28,0) tanesi siyasi tercihini seçimden kısa süre önce belirlerken, 72 (%72,0) tanesi seçimden uzun süre önce siyasi tercihini belirlemektedir. Katılımcıların 80 (%80,0) tanesi genel ve yerel seçimlerde aynı partiye, 20 (%20,0) tanesi farklı partilere oy vermektedir. Katılımcılar “Sürekli oy verdiğiniz partiye karşı fikriniz değişir mi?” sorusuna 31 (%31,0) tanesi “evet”, 52 (%52,0) tanesi “hayır”, 17 (%17,0) tanesi “kararsızım” yanıtını vermiştir. Katılımcılar “Türkiye’de Suriyeli sığınmacıların bulunmasını nasıl karşılıyorsunuz?” sorusuna 25 (%25,0) kişi “olumlu” bakarken, 59 (%59,0) kişi “olumsuz” olduğunu,

16 (%16,0) kişi ise “kararsız” olduğunu belirtmiştir. Diğer taraftan katılımcılardan, sığınmacıların Türkiye’de bulunması konusunda 39 (%39,0) kişi parti tercihini etkileyeceğini, 46 (%46,0) tanesi etkilemeyeceğini, 17 (%17,0) tanesi ise kararsız olduğunu belirtmiştir. Katılımcılar “Sığınmacılar gelecek yıllarda parti tercihinizi etkiler mi?” sorusuna ise 39 (%39,0) kişi olumlu yanıtını verirken, 33 (%33,0) tanesi olumsuz, 28 (%28,0) tanesi ise kararsız olduğunu belirtmiştir. Diğer taraftan katılımcılar “Sultanbeyli’deki sığınmacılar oyunuzu etkiliyor mu?” sorusuna 54 (%54,0) tanesi olumlu, 38 (%38,0) tanesi olumsuz, 8 (%8,0) tanesi ise kararsız olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların siyasi özellikleri ile ilgili veriler tablo 5.2’de yer almaktadır

Tablo: 5.2 Katılımcıların siyasi özellikleri

		Frekans (n)	Yüzde (%)	Geçerli Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
Kendinizi siyasi olarak nasıl tanımlarsınız?	Milliyetçi	39	39,0	39,0	39,0
	Muhafazakar	40	40,0	40,0	79,0
	Liberal	3	3,0	3,0	82,0
	Sosyal demokrat	15	15,0	15,0	97,0
	Diğer	3	3,0	3,0	100,0
Siyasi parti tercihinizi ne zaman yaparsınız?	Seçimden kısa süre önce	28	28,0	28,0	28,0
	Seçimden uzun süre önce	72	72,0	72,0	100,0
Yerel seçimde ve genel seçimde aynı partiye mi oy verdiniz?	Evet	80	80,0	80,0	80,0
	Hayır	20	20,0	20,0	100,0
Sürekli oy verdiğiniz parti hakkında fikriniz değişir mi?	Evet	31	31,0	31,0	31,0
	Hayır	52	52,0	52,0	83,0
	Kararsızım	17	17,0	17,0	100,0
Suriyeli sığınmacıların Türkiye’de bulunmasını nasıl karşılıyorsunuz?	Olumlu	25	25,0	25,0	25,0
	Olumsuz	59	59,0	59,0	84,0
	Kararsızım	16	16,0	16,0	100,0
Suriyeli sığınmacılar parti tercihinizi etkiler mi?	Olumlu	37	37,0	37,0	37,0
	Olumsuz	46	46,0	46,0	83,0
	Kararsızım	17	17,0	17,0	100,0
Sığınmacılar gelecek yıllardaki seçiminizi etkiler mi?	Olumlu	39	39,0	39,0	39,0
	Olumsuz	33	33,0	33,0	72,0
	Kararsızım	28	28,0	28,0	100,0
Sultanbeyli’deki sığınmacılar oyunuzu etkiliyor mu?	Olumlu	54	54,0	54,0	54,0
	Olumsuz	38	38,0	38,0	92,0
	Kararsızım	8	8,0	8,0	100,0

5.2 Seçmenlerin Siyasal Tercihlerine Yönelik Bulgular

Ankette yer alan seçmenlerin siyasal tercihlerine yönelik ifadelerin 1, 2, 3, 4'ncü sıralarında yer alan ifadeler Sosyal ve Kültürel Algı, 5, 6, 7, 8'nci sıralarında yer alan ifadeler Ekonomik Algı, 9, 10, 11 ve 12'nci sıralarında yer alan ifadeler Siyasal Algı, 13, 14, 15 ve 16'nci sıralarında yer alan ifadeler Güvenlik Algısı, 17'den 34'ncü sıraya kadar olan ifadeler Gruplar Arası Tehdit ile ilgili ifadelerden oluşmaktadır. Anket formunda yer alan ve seçmenlerin siyasal tercihlerine yönelik yöneltilen tüm ifadeler 5'li likert düzenine göre hazırlanmış, katılımcılardan “Kesinlikle katılmıyorum”, “Katılmıyorum”, “Kararsızım”, “Katılıyorum”, “Kesinlikle katılıyorum” seçeneklerinden bir tanesinin işaretlenmesi istenmiştir. Seçmenlerin siyasal tercihlerine yönelik bulgular aşağıda yer almaktadır.

Sosyal ve Kültürel Algı Ölçeği frekans değerleri incelendiğinde, katılımcılar “Suriyeli sığınmacıların Türkiye’de bulunması sosyal ve kültürel açıdan olumludur” ifadesine 41 (%41,0) kişi “Kesinlikle katılmıyorum” yanıtını verirken, 17 (%17,0) tanesi “Katılmıyorum” seçeneğini işaretlemiştir. Katılımcılardan 36 (%36,0) kişi “Sığınmacıların kültürel ve sosyal açıdan ülkemize uyum sağlamaktadır” ifadesine “Kesinlikle katılmıyorum” seçeneğini işaretlerken, 35 (%35,0) kişi “Katılmıyorum” seçeneğini işaretlemiştir. Diğer taraftan katılımcılardan yine 36 (%36,0) kişi “Yaşadığınız bölgede Suriyeli sığınmacıların bulunması sosyal ve kültürel açıdan uygundur” ifadesine “Kesinlikle katılmıyorum” seçeneğini işaretlerken, 35 (%35,0) kişi “Katılmıyorum” seçeneğini işaretlemiştir. Sosyal ve Kültürel Algı Ölçeğinde yer alan son ifade “Yaşadığınız yerde halk ve yerel yöneticiler sığınmacılara yeterince iyi davranmakta ve onların sorunları ile ilgilenmektedir” ifadesi olup, bu ifade de katılımcılar katılma ile katılmama arasında dengeli bir tercihte bulunmuşlardır. Sosyal ve Kültürel Algı Ölçeği frekans değerleri tablo 5.3’de yer almaktadır.

Tablo: 5.3 Sosyal ve Kültürel Algı Ölçeği frekans değerleri

		Frekans (n)	Yüzde (%)	Geçerli Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
Suriyeli sığınmacıların Türkiye’de bulunması sosyal ve kültürel açıdan olumludur.	Kesinlikle Katılmıyorum	41	41,0	41,0	41,0
	Katılmıyorum	17	17,0	17,0	58,0
	Kararsızım	29	29,0	29,0	87,0
	Katılıyorum	8	8,0	8,0	95,0
	Kesinlikle Katılıyorum	5	5,0	5,0	100,0
Sığınmacıların kültürel ve sosyal açıdan ülkemize uyum sağlamaktadır.	Kesinlikle Katılmıyorum	36	36,0	36,0	36,0
	Katılmıyorum	35	35,0	35,0	71,0
	Kararsızım	13	13,0	13,0	84,0
	Katılıyorum	9	9,0	9,0	93,0
	Kesinlikle Katılıyorum	7	7,0	7,0	100,0
Yaşadığınız bölgede Suriyeli sığınmacıların bulunması sosyal ve kültürel açıdan uygundur.	Kesinlikle Katılmıyorum	36	36,0	36,0	36,0
	Katılmıyorum	35	35,0	35,0	71,0
	Kararsızım	12	12,0	12,0	83,0
	Katılıyorum	12	12,0	12,0	95,0
	Kesinlikle Katılıyorum	5	5,0	5,0	100,0
Yaşadığınız yerde halk ve yerel yöneticiler sığınmacılara yeterince iyi davranmakta ve onların sorunlarıyla ilgilenmektedir.	Kesinlikle Katılmıyorum	22	22,0	22,0	22,0
	Katılmıyorum	19	19,0	19,0	41,0
	Kararsızım	14	14,0	14,0	55,0
	Katılıyorum	25	25,0	25,0	80,0
	Kesinlikle Katılıyorum	20	20,0	20,0	100,0

Ekonomik Algı Ölçeği frekans değerleri incelendiğinde ise katılımcıların “Türkiye’nin Suriyeli sığınmacılara yaptığı maddi yardımları olumlu karşılıyorum” ifadesine katılımcıların 27 (%27,0) tanesi “Kararsızım” yanıtını verirken, 25 (%25,0) tanesi “Kesinlikle katılmıyorum” yanıtını vermiştir. “Sığınmacılara çalışma izni verilmesini doğru buluyorum” ifadesine verilen yanıtlar incelendiğinde de 31 (%31,0) kişi “Kesinlikle katılmıyorum”, 27 (%27,0) kişi “Katılıyorum” yanıtını vermiştir. “Türkiye sığınmacıların açlık, yoksulluk ve işsizlik sorununu çözmelidir” ifadesine verilen yanıtlara bakıldığında 32 (%32,0) kişi “Katılıyorum” seçeneğini işaretlerken, 24 (%24,0) kişi “Kesinlikle katılmıyorum” seçeneğini işaretlemiştir. “Sığınmacıların Türkiye ekonomisine katkı yapacak potansiyele sahip olduğuna inanıyorum” ifadesine katılımcılardan 33 (%33,0) kişi “Kesinlikle katılmıyorum”, 30 (%30,0) kişi “Katılıyorum” seçeneğini işaretlemiştir. Ekonomik Algı Ölçeği frekans değerleri tablo 5.4’de yer almaktadır.

Tablo: 5.4 Ekonomik Algı Ölçeği frekans değerleri

		Frekans (n)	Yüzde (%)	Geçerli Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
Türkiye'nin Suriyeli sığınmacılara yaptığı maddi yardımları olumlu karşılıyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	25	25,0	25,0	25,0
	Katılmıyorum	16	16,0	16,0	41,0
	Kararsızım	27	27,0	27,0	68,0
	Katılıyorum	19	19,0	19,0	87,0
	Kesinlikle Katılıyorum	13	13,0	13,0	100,0
Sığınmacılara çalışma izni verilmesini doğru buluyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	31	31,0	31,0	31,0
	Katılmıyorum	13	13,0	13,0	44,0
	Kararsızım	17	17,0	17,0	61,0
	Katılıyorum	27	27,0	27,0	88,0
	Kesinlikle Katılıyorum	12	12,0	12,0	100,0
Türkiye sığınmacıların açlık, yoksulluk ve işsizlik sorununu çözmelidir.	Kesinlikle Katılmıyorum	24	24,0	24,0	24,0
	Katılmıyorum	12	12,0	12,0	36,0
	Kararsızım	18	18,0	18,0	54,0
	Katılıyorum	32	32,0	32,0	86,0
	Kesinlikle Katılıyorum	14	14,0	14,0	100,0
Sığınmacıların Türkiye ekonomisine katkı yapacak potansiyele sahip olduğuna inanıyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	33	33,0	33,0	33,0
	Katılmıyorum	9	9,0	9,0	42,0
	Kararsızım	19	19,0	19,0	61,0
	Katılıyorum	30	30,0	30,0	91,0
	Kesinlikle Katılıyorum	9	9,0	9,0	100,0

Siyasi Algı Ölçeği frekans değerlerine bakıldığında da katılımcıların “Suriye’deki savaşın devam etmesinin ve milyonlarca kişinin ülkesini terk etmesinin sebebi yerel ve uluslararası aktörlerdir” ifadesine 50 (%50,0) kişi “Kesinlikle katılıyorum” yanıtını verirken, 19 (%19,0) kişi “Katılıyorum” yanıtını vermiştir. “Türk hükümetinin açık kapı politikasını ve sığınmacılara ev sahipliği yapmasını siyasi açıdan olumlu karşılıyorum” ifadesine 29 (%29,0) kişi “Kesinlikle katılmıyorum” seçeneğini, 25 (%25,0) kişi “Kesinlikle katılıyorum” seçeneğini işaretlemiştir. “Suriye’deki durumun birkaç yıl içinde düzeleceğine ve sığınmacıların ülkelerine döneceklerine inanıyorum” ifadesine 32 (%32,0) kişi “Kesinlikle katılmıyorum” seçeneğini, 28 (%28,0) kişi “Katılıyorum” seçeneğini işaretlemiştir. “Avrupa ülkelerinin kapılarını sığınmacılara kapatmasını ve Türkiye ile geri kabul anlaşması yapmasını olumlu karşılıyorum” ifadesine 42 (%42,0) kişi “Kesinlikle katılmıyorum” seçeneğini, 28 (%28,0) kişi “Kararsızım” seçeneğini işaretlemiştir. Siyasi Algı Ölçeği frekans değerleri tablo 5.5’de yer almaktadır.

Tablo: 5.5 Siyasi Algı Ölçeği frekans değerleri

		Frekans (n)	Yüzde (%)	Geçerli Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
Suriye’deki savaşın devam etmesinin ve milyonlarca kişinin ülkesini terk etmesinin sebebi yerel ve uluslararası aktörlerdir.	Kesinlikle Katılmıyorum	12	12,0	12,0	12,0
	Katılmıyorum	5	5,0	5,0	17,0
	Kararsızım	14	14,0	14,0	31,0
	Katılıyorum	19	19,0	19,0	50,0
	Kesinlikle Katılıyorum	50	50,0	50,0	100,0
Türk hükümetinin açık kapı politikasını ve sığınmacılara ev sahipliği yapmasını siyasi açıdan olumlu karşıyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	29	29,0	29,0	29,0
	Katılmıyorum	11	11,0	11,0	40,0
	Kararsızım	16	16,0	16,0	56,0
	Katılıyorum	19	19,0	19,0	75,0
	Kesinlikle Katılıyorum	25	25,0	25,0	100,0
Suriye’deki durumun birkaç yıl içinde düzeleceğine ve sığınmacıların ülkelerine döneceklerine inanıyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	32	32,0	32,0	32,0
	Katılmıyorum	28	28,0	28,0	60,0
	Kararsızım	22	22,0	22,0	82,0
	Katılıyorum	7	7,0	7,0	89,0
	Kesinlikle Katılıyorum	11	11,0	11,0	100,0
Avrupa ülkelerinin kapılarını sığınmacılara kapatmasını ve Türkiye ile geri kabul anlaşması yapmasını olumlu karşıyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	42	42,0	42,0	42,0
	Katılmıyorum	13	13,0	13,0	55,0
	Kararsızım	28	28,0	28,0	83,0
	Katılıyorum	7	7,0	7,0	90,0
	Kesinlikle Katılıyorum	10	10,0	10,0	100,0

Güvenlik Algı Ölçeği frekans değerlerine bakıldığında ise katılımcılar “Suriyeli sığınmacılar ülkemizde bir güvenlik sorununa yol açmaktadır” ifadesine 32 (%32,0) kişi “Kesinlikle katılıyorum” seçeneğini işaretlerken, 25 (%25,0) kişi “Katılıyorum” seçeneğini işaretlemiştir. “Sığınmacılar Türkiye’de kendilerini güvende hissetmektedir” ifadesine 45 (%45,0) kişi “Katılıyorum”, 26 (%26,0) kişi “Kesinlikle katılıyorum” seçeneğini işaretlemiştir. “Türkiye’deki kamplar yeterince güvenlidir ve sığınmacıların ihtiyaçlarını karşılamaktadır” ifadesine 45 (%45,0) kişi “Katılıyorum”, 25 (%25,0) kişi “Kararsızım” seçeneğini işaretlemiştir. “Sığınmacılar ülkemizde ırkçılık, ayrımcılık ve yabancı düşmanlığına maruz kalmaktadır” ifadesine katılımcılardan 32 (%32,0) tanesi “Katılıyorum”, 19 (%19,0) tanesi “Kesinlikle katılmıyorum”, yine 19 (%19,0) tanesi “Katılmıyorum” seçeneğini işaretlemiştir. Katılımcıların Güvenlik Algı Ölçeği ile ilgili verdiği yanıtların frekans dağılımları tablo 5.6’da yer almaktadır.

Tablo: 5.6 Güvenlik Algı Ölçeği frekans değerleri

		Frekans (n)	Yüzde (%)	Geçerli Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
Suriyeli sığınmacıların ülkemizde bir güvenlik sorununa yol açmaktadır.	Kesinlikle Katılmıyorum	12	12,0	12,0	12,0
	Katılmıyorum	25	25,0	25,0	37,0
	Kararsızım	13	13,0	13,0	50,0
	Katılıyorum	18	18,0	18,0	68,0
	Kesinlikle Katılıyorum	32	32,0	32,0	100,0
Sığınmacılar Türkiye’de kendilerini güvende hissetmektedir.	Kesinlikle Katılmıyorum	6	6,0	6,0	6,0
	Katılmıyorum	4	4,0	4,0	10,0
	Kararsızım	19	19,0	19,0	29,0
	Katılıyorum	45	45,0	45,0	74,0
	Kesinlikle Katılıyorum	26	26,0	26,0	100,0
Türkiye’deki sığınmacı kampları yeterince güvenlidir ve sığınmacıların ihtiyaçlarını karşılamaktadır.	Kesinlikle Katılmıyorum	2	2,0	2,0	2,0
	Katılmıyorum	6	6,0	6,0	8,0
	Kararsızım	25	25,0	25,0	33,0
	Katılıyorum	45	45,0	45,0	78,0
	Kesinlikle Katılıyorum	22	22,0	22,0	100,0
Sığınmacılar ülkemizde ırkçılık, ayrımcılık ve yabancı düşmanlığına maruz kalmaktadır.	Kesinlikle Katılmıyorum	19	19,0	19,0	19,0
	Katılmıyorum	19	19,0	19,0	38,0
	Kararsızım	15	15,0	15,0	53,0
	Katılıyorum	32	32,0	32,0	85,0
	Kesinlikle Katılıyorum	15	15,0	15,0	100,0

Gruplar Arası Tehdit Ölçeği frekans değerlerine bakıldığında da katılımcıların “Suriyeliler Türk vatandaşların elinden iş olanaklarını almaktadır” ifadesine 33 (%33,0) kişi “Kesinlikle katılıyorum” yanıtını verirken, 27 (%27,0) kişi “Katılmıyorum” yanıtını vermiştir. “Suriyelilerin bulundukları ortamlarda suç oranları artmaktadır” ifadesine 26 (%26,0) kişi “Katılmıyorum”, 23 (%23,0) kişi “Kesinlikle katılıyorum” seçeneğini işaretlemiştir. “Suriyeliler, Türkiye’nin sosyal refah seviyesinin azalmasına neden olmaktadır” ifadesine 28 (28,0) kişi “Katılmıyorum”, 22 (%22,0) kişi “Kesinlikle katılıyorum” seçeneğini işaretlemiştir. “Suriyeliler, Türkiye’nin Avrupa’da güçlenmesini engellemektedir” ifadesine 28 (28,0) kişi “Katılmıyorum”, 21 (%21,0) kişi “Kesinlikle katılmıyorum” yanıtını vermiştir. “Suriyeli sığınmacılara çeşitli haklar tanınması, diğer sığınmacıların da hak talep etmesine yol açabilir” ifadesine 33 (%33,0) kişi “Kesinlikle katılıyorum”, 26 (%26,0) kişi “Katılıyorum” yanıtını vermiştir. “Ülkemizdeki Suriyelilerin sayısının artması Türkiye’nin düzenini tehdit etmektedir” ifadesine 40 (%40,0) kişi “Kesinlikle katılıyorum”, 30 (%30,0) kişi “Katılıyorum” seçeneğini işaretlemiştir.

“Suriyeliler ekonomik olarak Türkiye’ye yarar sağlamaktan çok zarar vermektedir” ifadesine 34 (%34,0) kişi “Katılıyorum”, 33 (%33,0) kişi “Kesinlikle katılıyorum” seçeneğini işaretlemiştir. “Suriyeliler ülke bütünlüğüne zarar vermeye çalışmaktadır” ifadesine 34 (%34,0) katılımcı “Katılmıyorum” yanıtını verirken, 23 (%23,0) katılımcı “Kesinlikle katılıyorum” yanıtını vermiştir. “Suriyeliler Türkiye’nin kurulu düzenini tehdit etmektedir” ifadesine 35 (%35,0) kişi “Katılmıyorum”, 20 (%20,0) kişi “Kararsızım” yanıtını vermiştir. “Suriyelilerin kimliklerine sahip çıkmaları, Türkiye’nin birlik ve beraberliğine karşı olduklarını gösterir” ifadesine 40 (%40,0) kişi “Katılmıyorum”, 17 (%17,0) kişi “Kesinlikle katılmıyorum”, 17 (%17,0) kişi ise “Kesinlikle katılıyorum” seçeneğini işaretlemiştir. “Suriyeliler iş yapıları açısından Türk vatandaşları kadar ahlaklı değildir” ifadesine 34 (%34,0) kişi “Katılmıyorum”, 22 (%22,0) kişi “Kesinlikle katılıyorum” seçeneklerini işaretlemiştir. “Suriyelilerin örf ve adetleri, Türk vatandaşlarından farklıdır” ifadesine 36 (%36,0) kişi “Katılıyorum”, 27 (%27,0) “Kesinlikle katılıyorum” seçeneğini işaretlemiştir. “Suriyeliler yaşam tarzı açısından, Türk vatandaşlarına benzemezler” ifadesine 42 (%42,0) kişi “Katılıyorum”, 31 (%31,0) “Kesinlikle katılıyorum” seçeneğini işaretlemiştir. “Suriyeliler, Türk vatandaşlarının yoğun olduğu bölgelere göç ettiklerinde o bölgeyi kötü etkilemektedirler” ifadesine 32 (%32,0) kişi “Kesinlikle katılıyorum”, 31 (%31,0) kişi “Katılıyorum” seçeneğini işaretlemiştir. “Suriyeliler kültürlerine ve dillerine gereğinden fazla sahip çıkıyorlar” ifadesine katılımcılardan 31 (%31,0) kişi “Katılmıyorum”, 27 (%27,0) kişi “Kesinlikle katılıyorum” seçeneğini işaretlemiştir. “Suriyeliler kendi kültürlerini yaşatmaya çalışması Türkiye’yi olumsuz etkiler” ifadesine katılımcılardan 26 (%26,0) kişi “Katılmıyorum” seçeneğini işaretlerken, 24 (%24,0) kişi “Kesinlikle katılıyorum”, 24 (%24,0) kişi “Katılıyorum” seçeneğini işaretlemiştir. “Dini inanışları açısından Suriyeliler ve Türk vatandaşları birbirlerine benzemezler” ifadesine katılımcılardan 35 (%35,0) kişi “Katılıyorum” seçeneğini işaretlerken, 26 (%26,0) kişi “Kararsızım” seçeneğini işaretlemiştir. “Aile ilişkileri ve çocuk yetiştirme tarzları açısından Suriyeliler, Türk vatandaşlarından farklıdır” seçeneğine 35 (%35,0) kişi “Katılıyorum” seçeneğini işaretlerken, 32 (%32,0) kişi “Kesinlikle katılıyorum” seçeneğini işaretlemiştir. Gruplar Arası Tehdit Ölçeği frekans değerleri tablo 5.7’de yer almaktadır.

Tablo: 5.7 Gruplar Arası Tehdit Ölçeği frekans değerleri

		Frekans (n)	Yüzde (%)	Geçerli Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
Suriyeliler, Türk vatandaşlarının elinden iş olanaklarını almaktadır.	Kesinlikle Katılmıyorum	11	11,0	11,0	11,0
	Katılmıyorum	27	27,0	27,0	38,0
	Kararsızım	13	13,0	13,0	51,0
	Katılıyorum	16	16,0	16,0	67,0
	Kesinlikle Katılıyorum	33	33,0	33,0	100,0
Suriyelilerin bulundukları ortamlarda suç oranları artmaktadır.	Kesinlikle Katılmıyorum	13	13,0	13,0	13,0
	Katılmıyorum	26	26,0	26,0	39,0
	Kararsızım	20	20,0	20,0	59,0
	Katılıyorum	18	18,0	18,0	77,0
	Kesinlikle Katılıyorum	23	23,0	23,0	100,0
Suriyeliler, Türkiye'nin sosyal refah seviyesinin azalmasına neden olmaktadır.	Kesinlikle Katılmıyorum	18	18,0	18,0	18,0
	Katılmıyorum	28	28,0	28,0	46,0
	Kararsızım	17	17,0	17,0	63,0
	Katılıyorum	15	15,0	15,0	78,0
	Kesinlikle Katılıyorum	22	22,0	22,0	100,0
Suriyeliler Türkiye'nin Avrupa'da güçlenmesini engellemektedir.	Kesinlikle Katılmıyorum	21	21,0	21,0	21,0
	Katılmıyorum	28	28,0	28,0	49,0
	Kararsızım	18	18,0	18,0	67,0
	Katılıyorum	13	13,0	13,0	80,0
	Kesinlikle Katılıyorum	20	20,0	20,0	100,0
Suriyeli sığınmacılara çeşitli haklar sağlanması, diğer sığınmacıların da hak talep etmesine yol açabilir.	Kesinlikle Katılmıyorum	7	7,0	7,0	7,0
	Katılmıyorum	19	19,0	19,0	26,0
	Kararsızım	15	15,0	15,0	41,0
	Katılıyorum	26	26,0	26,0	67,0
	Kesinlikle Katılıyorum	33	33,0	33,0	100,0
Ülkemizdeki Suriyelilerin sayısının artması Türkiye'nin düzenini tehdit etmektedir.	Kesinlikle Katılmıyorum	11	11,0	11,0	11,0
	Katılmıyorum	6	6,0	6,0	17,0
	Kararsızım	13	13,0	13,0	30,0
	Katılıyorum	30	30,0	30,0	60,0
	Kesinlikle Katılıyorum	40	40,0	40,0	100,0
Suriyeliler ekonomik olarak Türkiye'ye yarar sağlamaktan çok zarar vermektedir.	Kesinlikle Katılmıyorum	10	10,0	10,0	10,0
	Katılmıyorum	8	8,0	8,0	18,0
	Kararsızım	15	15,0	15,0	33,0
	Katılıyorum	34	34,0	34,0	67,0
	Kesinlikle Katılıyorum	33	33,0	33,0	100,0
Suriyeliler ülke bütünlüğüne zarar vermeye çalışmaktadır.	Kesinlikle Katılmıyorum	9	9,0	9,0	9,0
	Katılmıyorum	34	34,0	34,0	43,0
	Kararsızım	20	20,0	20,0	63,0
	Katılıyorum	14	14,0	14,0	77,0
	Kesinlikle Katılıyorum	23	23,0	23,0	100,0
Suriyeliler Türkiye'nin kurulu düzenini tehdit etmektedir.	Kesinlikle Katılmıyorum	8	8,0	8,0	8,0
	Katılmıyorum	35	35,0	35,0	43,0
	Kararsızım	20	20,0	20,0	63,0
	Katılıyorum	18	18,0	18,0	81,0
	Kesinlikle Katılıyorum	19	19,0	19,0	100,0
Suriyelilerin kimliklerine sahip çıkmaları, Türkiye'nin birlik ve beraberliğine karşı olduklarını gösterir.	Kesinlikle Katılmıyorum	17	17,0	17,0	17,0
	Katılmıyorum	40	40,0	40,0	57,0
	Kararsızım	16	16,0	16,0	73,0
	Katılıyorum	10	10,0	10,0	83,0
	Kesinlikle Katılıyorum	17	17,0	17,0	100,0

Suriyeliler iş yapıları açısından Türk vatandaşları kadar ahlaklı değildir.	Kesinlikle Katılmıyorum	10	10,0	10,0	10,0
	Katılmıyorum	34	34,0	34,0	44,0
	Kararsızım	16	16,0	16,0	60,0
	Katılıyorum	18	18,0	18,0	78,0
	Kesinlikle Katılıyorum	22	22,0	22,0	100,0
Suriyelilerin örf ve adetleri Türk vatandaşlarından farklıdır.	Kesinlikle Katılmıyorum	8	8,0	8,0	8,0
	Katılmıyorum	14	14,0	14,0	22,0
	Kararsızım	15	15,0	15,0	37,0
	Katılıyorum	36	36,0	36,0	73,0
	Kesinlikle Katılıyorum	27	27,0	27,0	100,0
Suriyeliler, yaşam tarzı açısından Türk vatandaşlarına benzemezler	Kesinlikle Katılmıyorum	7	7,0	7,0	7,0
	Katılmıyorum	12	12,0	12,0	19,0
	Kararsızım	8	8,0	8,0	27,0
	Katılıyorum	42	42,0	42,0	69,0
	Kesinlikle Katılıyorum	31	31,0	31,0	100,0
Suriyeliler, Türk vatandaşlarının yoğun olduğu bölgelere göç ettiklerinde o bölgeyi kötü etkilemektedirler.	Kesinlikle Katılmıyorum	12	12,0	12,0	12,0
	Katılmıyorum	12	12,0	12,0	24,0
	Kararsızım	13	13,0	13,0	37,0
	Katılıyorum	31	31,0	31,0	68,0
	Kesinlikle Katılıyorum	32	32,0	32,0	100,0
Suriyeliler kültürlerine ve dillerine gereğinden fazla sahip çıkıyorlar.	Kesinlikle Katılmıyorum	8	8,0	8,0	8,0
	Katılmıyorum	31	31,0	31,0	39,0
	Kararsızım	17	17,0	17,0	56,0
	Katılıyorum	17	17,0	17,0	73,0
	Kesinlikle Katılıyorum	27	27,0	27,0	100,0
Suriyeliler kendi kültürlerini yaşatmaya çalışması Türkiye'yi olumsuz etkiler.	Kesinlikle Katılmıyorum	14	14,0	14,0	14,0
	Katılmıyorum	26	26,0	26,0	40,0
	Kararsızım	12	12,0	12,0	52,0
	Katılıyorum	24	24,0	24,0	76,0
	Kesinlikle Katılıyorum	24	24,0	24,0	100,0
Dini inanışları açısından Suriyeliler ve Türk vatandaşları birbirlerine benzemezler.	Kesinlikle Katılmıyorum	12	12,0	12,0	12,0
	Katılmıyorum	35	35,0	35,0	47,0
	Kararsızım	26	26,0	26,0	73,0
	Katılıyorum	12	12,0	12,0	85,0
	Kesinlikle Katılıyorum	15	15,0	15,0	100,0
Aile ilişkileri ve çocuk yetiştirme tarzları açısından Suriyeliler, Türk vatandaşlarından farklıdır.	Kesinlikle Katılmıyorum	8	8,0	8,0	8,0
	Katılmıyorum	10	10,0	10,0	18,0
	Kararsızım	15	15,0	15,0	33,0
	Katılıyorum	35	35,0	35,0	68,0
	Kesinlikle Katılıyorum	32	32,0	32,0	100,0

Ankette yer alan; Sosyal ve Kültürel Algı Ölçeği, Ekonomik Algı Ölçeği, Siyasi Algı Ölçeği, Güvenlik Algı Ölçeği ve Gruplar Arası Tehdit Ölçeği ile ilgili ifadelerden elde edilen verilere göre tanımlayıcı istatistik yapılmıştır. Tanımlayıcı istatistik olarak ise frekans, ortalama değer ve standart sapma değerleri çıkarılmıştır. Sultanbeyli ilçesinde seçmenlerin, siyasal tercihlerine yönelik etkisinin değerlendirildiği anket formunda yer alan Sosyal ve Kültürel Algı Ölçeği anketin 1, 2, 3 ve 4'ncü sıralarında, Ekonomik Algı Ölçeği anket formunun 5, 6, 7 ve 8'nci

sıralarında, Siyasi Algı Ölçeği anket formunun 9, 10, 11 ve 12'nci sıralarında, Güvenlik Algı Ölçeği anket formunun 13, 14, 15 ve 16'nci sıralarında, Gruplar Arası Tehdit Ölçeği ise anket formunun 17'nci sırası ile 34'ncü sıraları arasında yer almaktadır. Tanımlayıcı istatistikler açısından ankete verilen yanıtların ortalama değeri incelendiğinde; Sosyal ve Kültürel Algı Ölçeği ortalama değerinin 2,3800, Ekonomik Algı Ölçeği ortalama değerinin 2,8200, Siyasi Algı Ölçeği ortalama değerinin 2,8925, Güvenlik Algı Ölçeği ortalama değerinin 3,4950 ve Gruplar Arası Tehdit Ölçeği 3,2900 olduğu görülmüştür.

Tanımlayıcı istatistikler açısından ankete verilen yanıtların ortalama değeri incelendiğinde; Sosyal ve Kültürel Algı Ölçeği ortalama değerinin 2,3800 olduğu görülmektedir. İfade bazında ortalama değerlere bakıldığında katılımcılar Suriyeli sığınmacıların ülkemizde bulunmasını sosyal ve kültürel uyum açıdan olumlu bulmamaktadır. Diğer taraftan yerel halk ve yöneticilerin Suriyeli sığınmacılara yeterince iyi davrandığı ve onların sorunları ile ilgilendiğini düşünmektedir. Sosyal ve Kültürel Algı Ölçeği tanımlayıcı istatistikler tablo 5.8'de yer almaktadır.

Tablo: 5.8 Sosyal ve Kültürel Algı Ölçeği tanımlayıcı istatistikler

	N	Ortalama	Std. Sapma
Suriyeli sığınmacıların Türkiye'de bulunması sosyal ve kültürel açıdan olumludur.	100	2,1900	1,20349
Sığınmacılar kültürel ve sosyal açıdan ülkemize uyum sağlamaktadır.	100	2,1600	1,21206
Yaşadığınız bölgede Suriyeli sığınmacıların bulunması sosyal ve kültürel açıdan uygundur.	100	2,1500	1,18386
Yaşadığınız yerde halk ve yerel yöneticiler sığınmacılara yeterince iyi davranmakta ve onların sorunlarıyla ilgilenmektedir.	100	3,0200	1,46322
ORTALAMA	100	2,3800	

Tanımlayıcı istatistik açısından Ekonomik Algı Ölçeği ortalama değeri 2,8200 olarak elde edilmiştir. İfade bazında Ekonomik Algı Ölçeği ortalama değerleri incelendiğinde Suriyelilere yapılan maddi yardımlar ile Suriyelilere çalışma izni verilmesini, Türkiye'nin Suriyelilere yaptığı yardımlar ile işsizlik sorununu çözmesini, Türk ekonomisinin bu yardıma uygun olduğunu düşünmedikleri ve uygun bulmadıkları sonucu ortaya çıkmıştır. Ekonomik Algı Ölçeği tanımlayıcı istatistikleri tablo 5.9'da yer almaktadır.

Tablo: 5.9 Ekonomik Algı Ölçeği tanımlayıcı istatistikler

	N	Ortalama	Std. Sapma
Türkiye'nin Suriyeli sığınmacılara yaptığı maddi yardımları olumlu karşılıyorum.	100	2,7900	1,35807
Sığınmacılara çalışma izni verilmesini doğru buluyorum.	100	2,7600	1,44334
Türkiye Sığınmacıların açlık, yoksulluk ve işsizlik sorununu çözmelidir.	100	3,0000	1,40705
Sığınmacıların Türkiye ekonomisine katkı yapacak potansiyele sahip olduğuna inanıyorum.	100	2,7300	1,42031
ORTALAMA	100	2,8200	

Siyasi Algı Ölçeği tanımlayıcı istatistikleri ortalama değeri 2,8925 olarak elde edilmiştir. İfade bazında Siyasi Algı Ölçeği tanımlayıcı istatistikleri gözden geçirildiğinde katılımcıların genel görüşünün Suriye savaşının nedeni olarak uluslararası aktörler olduğunu düşündüğü, Türkiye'nin açık kapı politikasının ise genel olarak yanlış olduğu düşüncesine sahip oldukları görülmüştür. Diğer taraftan katılımcılar Suriyeli sığınmacıların ülkelerine dönecekleri konusunda endişeli olup, Türkiye'nin Avrupa ile geri kabul anlaşmasına çok sıcak bakmamaktadır. Siyasi Algı Ölçeği tanımlayıcı istatistikleri tablo 5.10'da yer almaktadır.

Tablo: 5.10 Siyasi Algı Ölçeği tanımlayıcı istatistikler

	N	Ortalama	Std. Sapma
Suriye'deki savaşın devam etmesinin ve milyonlarca kişinin ülkesini terk etmesinin sebebi yerel ve uluslararası aktörlerdir.	100	3,9000	1,38899
Türk hükümetinin açık kapı politikasını ve sığınmacılara ev sahipliği yapmasını siyasi açıdan olumlu karşılıyorum.	100	3,0000	1,57634
Suriye'deki durumun birkaç yıl içinde düzeleceğine ve sığınmacıların ülkelerine döneceklerine inanıyorum.	100	2,3700	1,30000
Avrupa ülkelerinin kapılarını sığınmacılara kapatmasını ve Türkiye ile geri kabul anlaşması yapmasını olumlu karşılıyorum.	100	2,3000	1,34465
ORTALAMA	100	2,8925	

Güvenlik Algı Ölçeği tanımlayıcı istatistikler ortalama değeri 3.4950 olarak elde edilmiştir. Elde edilen bu değer ölçek ortalamasının üzerinde bir değer olup, ifade bazında Güvenlik Algı Ölçeği istatistiksel değerleri gözden geçirildiğinde katılımcılar; Suriyeli sığınmacıların güvenlik sorunu oluşturdukları, bunun yanında da sığınmacıların kendilerini Türkiye'de güvende hissettiklerini düşündükleri ortaya çıkmıştır. Tanımlayıcı istatistiklerden ortaya çıkan diğer bir durum ise katılımcılar

Suriyeli sığınmacıların yabancı düşmanlığına maruz kaldıklarını düşünmekte fakat Suriyeli sığınmacıların, ihtiyaçları karşılama noktasında güvenli olduğu konusunda yüksek oranda hem fikirdirler. Güvenlik Algı Ölçeği tanımlayıcı istatistikleri tablo 5.11’de yer almaktadır.

Tablo: 5.11 Güvenlik Algı Ölçeği tanımlayıcı istatistikler

	N	Ortalama	Std. Sapma
Suriyeli sığınmacılar ülkemizde bir güvenlik sorununa yol açmaktadır.	100	3,3300	1,44987
Sığınmacılar Türkiye’de kendilerini güvende hissetmektedir.	100	3,8100	1,06073
Türkiye’deki sığınmacı kampları yeterince güvenlidir ve sığınmacıların ihtiyaçlarını karşılamaktadır.	100	3,7900	,92436
Sığınmacılar ülkemizde ırkçılık, ayrımcılık ve yabancı düşmanlığına maruz kalmaktadır.	100	3,0500	1,37345
ORTALAMA	100	3,4950	

Gruplar Arası Tehdit Ölçeği tanımlayıcı istatistikleri ölçek ortalama değeri 3,2900 olarak elde edilmiştir. Elde edilen bu değer ölçek ortalamasının üzerinde bir değerdir. İfade bazında Gruplar Arası Tehdit Ölçeği tanımlayıcı istatistiklere bakıldığında; katılımcıların Suriyeli sığınmacıların suç oranının artmasında etkili olduğu, Türklerin iş olanaklarını elinden aldığı, refah seviyesinin düşmesinde etkili olduğu, Türkiye’nin güçlenmesi konusunda engel teşkil ettikleri ile ilgili görüşe sahip oldukları görülmüştür. Ayrıca katılımcılar yüksek oranda Suriyeli sığınmacıların Türkiye’nin düzenini tehdit ettiği, Suriyeli sığınmacılara sağlanan hakların, diğer sığınmacılara da hak sağlayacağı konusunda meyilli olduğunu ortaya koymuştur. Bunun yanı sıra katılımcılar tarafından, tanımlayıcı istatistiklere göre Suriyeli sığınmacıların yarardan çok zarar getirdiği, Türkiye’nin kurulu düzeninin tehdit altında olduğu, Suriyeli sığınmacıların yaşadıkları bölgeleri kötü etkiledikleri, aile ilişkileri ve çocuk yetiştirme tarzları açısından Türk vatandaşlarından farklı oldukları sonucu elde edilmiştir. Tüm bunların yanında katılımcılar tarafından Suriyeli sığınmacıların dini inanış açısından da Türklerden farklı oldukları düşüncesine yatkın oldukları sonucu elde edilmiştir. Gruplar Arası Tehdit Ölçeği tanımlayıcı istatistikleri ile ilgili veriler tablo 5.12’de yer almaktadır.

Tablo: 5.12 Gruplar Arası Tehdit Ölçeği tanımlayıcı istatistikleri

	N	Ortalama	Std. Sapma
Suriyeliler, Türk vatandaşlarının iş olanaklarını elinden almaktadır	100	3,3300	1,44987
Suriyelilerin bulundukları ortamlarda suç oranları artmaktadır.	100	3,1200	1,37275
Suriyeliler, Türkiye'nin sosyal refah seviyesinin azalmasına neden olmaktadır.	100	2,9500	1,43108
Suriyeliler Türkiye'nin Avrupa'da güçlenmesini engellemektedir.	100	2,8300	1,42882
Suriyeli sığınmacılara çeşitli haklar sağlanması, diğer sığınmacıların da hak talep etmesine yol açabilir.	100	3,5900	1,31114
Ülkemizdeki Suriyelilerin sayısının artması Türkiye'nin düzenini tehdit etmektedir.	100	3,8200	1,32100
Suriyeliler ekonomik olarak Türkiye'ye yarar sağlamaktan çok zarar vermektedir.	100	3,7200	1,27984
Suriyeliler ülke bütünlüğüne zarar vermeye çalışmaktadır.	100	3,0800	1,33091
Suriyeliler Türkiye'nin kurulu düzenini tehdit etmektedir.	100	3,0500	1,27426
Suriyelilerin kimliklerine sahip çıkmaları, Türkiye'nin birlik ve beraberliğine karşı olduklarını gösterir.	100	2,7000	1,33712
Suriyeliler iş yapıları açısından Türk vatandaşları kadar ahlaklı değildir.	100	3,0800	1,34600
Suriyelilerin örf ve adetleri Türk vatandaşlarından farklıdır.	100	3,6000	1,24722
Suriyeliler, yaşam tarzı açısından Türk vatandaşlarına benzemezler	100	3,7800	1,21089
Suriyeliler, Türk vatandaşlarının yoğun olduğu bölgelere göç ettiklerinde o bölgeyi kötü etkilemektedirler.	100	3,5900	1,36400
Suriyeliler kültürlerine ve dillerine gereğinden fazla sahip çıkıyorlar.	100	3,2400	1,35676
Suriyelilerin kendi kültürlerini yaşatmaya çalışması Türkiye'yi olumsuz etkiler.	100	3,1800	1,41693
Dini inanışları açısından Suriyeliler ve Türk vatandaşları birbirlerine benzemezler.	100	2,8300	1,23954
Aile ilişkileri ve çocuk yetiştirme tarzları açısından Suriyeliler, Türk vatandaşlarından farklıdır.	100	3,7300	1,23791
ORTALAMA	100	3,2900	

Ayrıca katılımcıların kendilerini siyasi olarak tanımlamasına göre Suriyeli sığınmacıların siyasal parti tercihlerini etkileyip etkilemedikleri sorulmuştur. Elde edilen bulgulara göre Milliyetçilerin %51,3'ü etkileyeceğini ifade ederken, Muhafazakarların %20,0'si, Sosyal demokratların %53,3'ü etkileyeceğini bildirmiştir. Katılımcıların kendilerini siyasi olarak tanımlamasına göre Suriyeli sığınmacıların siyasal parti tercihlerini etkileyip etkilememesi ile ilgili veriler tablo 5.13'de yer almaktadır.

Tablo: 5.13 Siyasi tanımlamaya göre sığınmacıların parti tercihlerini etkileyip etkilememesine yönelik bulgular

		Sığınmacılar parti tercihinizi etkiler mi?			Toplam
		Olumlu	Olumsuz	Kararsızım	
Kendinizi siyasi olarak nasıl tanımlarsınız?	Milliyetçi	20	13	6	39
		51,3%	33,3%	15,4%	100,0%
	Muhafazakar	8	23	9	40
		20,0%	57,5%	22,5%	100,0%
	Liberal	0	3	0	3
		0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
	Sosyal demokrat	8	6	1	15
		53,3%	40,0%	6,7%	100,0%
Diğer	1	1	1	3	
	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%	
Toplam		37	46	17	100
		37,0%	46,0%	17,0%	100,0%

Katılımcıların kendilerini siyasi olarak tanımlamasına göre Suriyeli sığınmacıların Türkiye’de bulunmasını nasıl karşıladıkları da katılımcılara yöneltilmiştir. Milliyetçilerin %76,9’u Suriyeli sığınmacıların Türkiye’de bulunmasını olumsuz karşılarken, Muhafazakarların %35,0’i, Liberallerin %33,3’ü, Sosyal demokratların %80’i sığınmacıların Türkiye’de bulunmasını olumsuz karşılamaktadır. Katılımcıların siyasi tercihlerine göre Suriyeli sığınmacıların Türkiye’de bulunmasını nasıl karşıladığına yönelik bulgular tablo 5.14’de yer almaktadır.

Tablo: 5.14 Siyasi tanımlamaya göre sığınmacıların Türkiye’de bulunmasının nasıl karşılandığına yönelik bulgular

		Suriyelilerin bulunmasını nasıl karşılıyorsunuz?			Toplam
		Olumlu	Olumsuz	Kararsızım	
Kendinizi siyasi olarak nasıl tanımlarsınız?	Milliyetçi	3	30	6	39
		7,7%	76,9%	15,4%	100,0%
	Muhafazakar	18	14	8	40
		45,0%	35,0%	20,0%	100,0%
	Liberal	0	1	2	3
		0,0%	33,3%	66,7%	100,0%
	Sosyal demokrat	3	12	0	15
		20,0%	80,0%	0,0%	100,0%
Diğer	1	2	0	3	
	33,3%	66,7%	0,0%	100,0%	
Toplam		25	59	16	100
		25,0%	59,0%	16,0%	100,0%

Bu çalışmada ikiden fazla gruba ayrılabilen yaş, gelir düzeyi, eğitim durumu, meslek, siyasi görüş gibi kategorik değişkenler ile katılımcıların sosyal ve kültürel algısı, ekonomik algısı, siyasi algısı, güvenlik algısı ve gruplar arası tehdit algısı arasında fark olup olmadığının belirlenmesi amacıyla One Way Anova testi yapılmıştır. One-way-anova testi öncesinde varyansların homojen dağılıp dağılmadığını görebilmek için homojenlik testi yapılmıştır. Homojenlik testi sonuçları tablo 5.15’de yer almaktadır.

Tablo: 5.15 Varyansların homojenliği testi

		LeveneStatistic	df1	df2	Sig.
Yaş	Sosyal ve Kültürel Algı	3,504 ^a	3	95	,018
	Ekonomik Algı	1,007 ^a	3	95	,393
	Siyasi Algı	1,129 ^a	3	95	,341
	Güvenlik Algısı	,256 ^a	3	95	,857
	Gruplar Arası Tehdit Algısı	1,604 ^a	3	95	,194
Gelir	Sosyal ve Kültürel Algı	2,659 ^a	4	94	,037
	Ekonomik Algı	2,896 ^a	4	94	,026
	Siyasi Algı	4,798 ^a	4	94	,001
	Güvenlik Algısı	3,292 ^a	4	94	,014
	Gruplar Arası Tehdit Algısı	6,633 ^a	4	94	,000
Eğitim	Sosyal ve Kültürel Algı	1,558	3	96	,205
	Ekonomik Algı	2,201	3	96	,093
	Siyasi Algı	4,574	3	96	,005
	Güvenlik Algısı	3,654	3	96	,015
	Gruplar Arası Tehdit Algısı	1,841	3	96	,145
Meslek	Sosyal ve Kültürel Algı	1,795 ^a	5	93	,122
	Ekonomik Algı	1,679 ^a	5	93	,147
	Siyasi Algı	3,090 ^a	5	93	,013
	Güvenlik Algısı	1,889 ^a	5	93	,104
	Gruplar Arası Tehdit Algısı	2,270 ^a	5	93	,054
Siyasi görüş	Sosyal ve Kültürel Algı	1,617	4	95	,176
	Ekonomik Algı	4,992	4	95	,001
	Siyasi Algı	,177	4	95	,950
	Güvenlik Algısı	3,597	4	95	,009
	Gruplar Arası Tehdit Algısı	,584	4	95	,675

Varyansların homojen dağılıp dağılmadığını kontrol etmek amacı ile yapılan homojenlik testi sonuçlarına göre sig değerlerinin gelir durumunda genel olarak $p < 0,05$ değer aldığı diğer kategorik değişkenlerde ise genel olarak $p > 0,05$ koşulunu sağlamış olduğu görülmekte olup, gelir durumu dışında elde edilen verilerin homojen dağıldığı kabul edilmiştir. Homojenlik dağılımının arkasından gruplar arasında

herhangi bir farklılaşmanın olup olmadığının belirlenmesi, varsa sosyal ve kültürel algı, ekonomik algı, siyasi algı, güvenlik algısı ve gruplar arası tehdit algılarından yaş, gelir durumu, meslek, eğitim ve siyasi görüş açısından hangilerinde farklılaşma olduğunu belirlemek için Post Hoc analizlerinden Turkey testi sonuçları incelenmiştir. Yapılan One way Anova testi sonucunda;

- Yaş değişkeni açısından sosyal ve kültürel algı p değerinin 0,287 değer aldığı ve yaşa göre anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı,
- Yaş değişkeni açısından ekonomik algı p değerinin 0,377 değer aldığı ve yaşa göre anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı,
- Yaş değişkeni açısından Siyasi algı p değerinin 0,052 değer aldığı ve yaşa göre anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı,
- Yaş değişkeni açısından güvenlik algısı p değerinin 0,641 değer aldığı ve yaşa göre anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı,
- Yaş değişkeni açısından gruplar arası algısı p değerinin 0,233 değer aldığı ve yaşa göre anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı,
- Gelir değişkeni açısından sosyal ve kültürel algı p değerinin 0,867 değer aldığı ve gelire göre anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı,
- Gelir değişkeni açısından ekonomik algı p değerinin 0,037 değer aldığı ve gelire göre anlamlı olarak farklılaştığı,
- Gelir değişkeni açısından siyasi algı p değerinin 0,080 değer aldığı ve gelire göre anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı,
- Gelir değişkeni açısından güvenlik algısı p değerinin 0,415 değer aldığı ve gelire göre anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı,
- Gelir değişkeni açısından gruplar arası tehdit algısı p değerinin 0,605 değer aldığı ve gelire göre anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı,
- Eğitim değişkeni açısından sosyal ve kültürel algı p değerinin 0,501 değer aldığı ve eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı,
- Eğitim değişkeni açısından ekonomik algı p değerinin 0,293 değer aldığı ve eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı,
- Eğitim değişkeni açısından siyasi algı p değerinin 0,558 değer aldığı ve eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı,

- Eğitim değişkeni açısından güvenlik algısı p değerinin 0,610 değer aldığı ve eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı,
- Eğitim değişkeni açısından gruplar arası tehdit algı p değerinin 0,559 değer aldığı ve eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı,
- Meslek değişkeni açısından sosyal ve kültürel algı p değerinin 0,306 değer aldığı ve meslek durumuna göre anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı,
- Meslek değişkeni açısından ekonomik algı p değerinin 0,708 değer aldığı ve meslek durumuna göre anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı,
- Meslek değişkeni açısından siyasi algı p değerinin 0,073 değer aldığı ve meslek durumuna göre anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı,
- Meslek değişkeni açısından güvenlik algısı p değerinin 0,847 değer aldığı ve meslek durumuna göre anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı,
- Meslek değişkeni açısından gruplar arası tehdit algısı p değerinin 0,177 değer aldığı ve meslek durumuna göre anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı,

Tablo: 5.16 One Way Anova testi sonuçları

		Sum of Squares	df	MeanSquare	F	Sig.
Yaş	Sosyal ve Kültürel Algı	4,557	4	1,139	1,270	,287
	Ekonomik Algı	6,532	4	1,633	1,067	,377
	Siyasi Algı	10,016	4	2,504	2,442	,052
	Güvenlik Algısı	1,093	4	,273	,632	,641
	Gruplar Arası Tehdit Algısı	5,226	4	1,307	1,422	,233
Gelir	Sosyal ve Kültürel Algı	1,738	5	,348	,371	,867
	Ekonomik Algı	17,733	5	3,547	2,485	,037
	Siyasi Algı	10,523	5	2,105	2,042	,080
	Güvenlik Algısı	2,153	5	,431	1,013	,415
	Gruplar Arası Tehdit Algısı	3,445	5	,689	,727	,605
Eğitim	Sosyal ve Kültürel Algı	2,172	3	,724	,793	,501
	Ekonomik Algı	5,749	3	1,916	1,259	,293
	Siyasi Algı	2,281	3	,760	,694	,558
	Güvenlik Algısı	,789	3	,263	,610	,610
	Gruplar Arası Tehdit Algısı	1,959	3	,653	,692	,559
Meslek	Sosyal ve Kültürel Algı	6,523	6	1,087	1,214	,306
	Ekonomik Algı	5,913	6	,986	,628	,708
	Siyasi Algı	12,281	6	2,047	2,001	,073
	Güvenlik Algısı	1,173	6	,196	,444	,847
	Gruplar Arası Tehdit Algısı	8,312	6	1,385	1,530	,177
Siyasi Görüş	Sosyal ve Kültürel Algı	4,801	4	1,200	1,341	,260
	Ekonomik Algı	12,637	4	3,159	2,155	,080
	Siyasi Algı	8,890	4	2,222	2,143	,081
	Güvenlik Algısı	2,327	4	,582	1,389	,244
	Gruplar Arası Tehdit Algısı	10,893	4	2,723	3,170	,017

- Siyasi görüş değişkeni açısından sosyal ve kültürel algı p değerinin 0,260 değer aldığı ve siyasi görüş durumuna göre anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı,
- Siyasi görüş değişkeni açısından ekonomik algı p değerinin 0,080 değer aldığı ve siyasi görüş durumuna göre anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı,
- Siyasi görüş değişkeni açısından siyasi algı p değerinin 0,081 değer aldığı ve siyasi görüş durumuna göre anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı,
- Siyasi görüş değişkeni açısından güvenlik algısı p değerinin 0,244 değer aldığı ve siyasi görüş durumuna göre anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı,
- Siyasi görüş değişkeni açısından ekonomik algı p değerinin 0,017 değer aldığı ve siyasi görüş durumuna göre anlamlı bir farklılaşmanın olduğu görülmüştür. One Way Anova testi sonuçları tablo 5.16'de yer almaktadır.

Ayrıca cinsiyet ve medeni durum gibi iki farklı durum alabilen kategorik değişkenlerin sosyal ve kültürel algı, ekonomik algı, siyasi algı, güvenlik algısı ve gruplar arası tehdit gibi bağımlı değişkenler üzerindeki etkisini görebilmek için Independent Samples t-test sonuçlarına bakılmıştır.

Cinsiyet açısından homojenlik testi sonuçlarına göre; sosyal ve kültürel algı düzeyinde p değeri 0,000, ekonomik algı düzeyinde 0.049, siyasi algı düzeyinde 0,162, güvenlik algı düzeyinde 0,034, gruplar arası tehdit düzeyinde 0,107 değer almıştır. Medeni durum açısından homojenlik testi sonuçlarına bakıldığında da sosyal ve kültürel algı düzeyinde p değeri 0,138, ekonomik algı düzeyinde 0.450, siyasi algı düzeyinde 0,066, güvenlik algı düzeyinde 0,815, gruplar arası tehdit düzeyinde 0,595 değer aldığı görülmüştür. Elde edilen değerlere göre t testi sonuçları incelendiğinde;

- Cinsiyet değişkeni açısından sosyal ve kültürel algı p değerinin 0,003 değer aldığı ve cinsiyete göre sosyal ve kültürel algının anlamlı bir şekilde farklılaştığı,
- Cinsiyet değişkeni açısından ekonomik algı p değerinin 0,756 değer aldığı ve cinsiyete göre ekonomik algıda herhangi bir farklılaşma olmadığı,
- Cinsiyet değişkeni açısından siyasi algı p değerinin 0,506 değer aldığı ve cinsiyete göre siyasi algıda herhangi bir farklılaşma olmadığı,
- Cinsiyet değişkeni açısından güvenlik algısı p değerinin 0,879 değer aldığı ve cinsiyete göre güvenlik algısında herhangi bir farklılaşma olmadığı,

- Cinsiyet değişkeni açısından gruplar arası tehdit algısı p değerinin 0,281 değer aldığı ve cinsiyete göre gruplar arası tehdit algısında herhangi bir farklılaşma olmadığı,
- Medeni durum değişkeni açısından sosyal ve kültürel algı p değerinin 0,206 değer aldığı ve medeni duruma göre sosyal ve kültürel algıda herhangi bir farklılaşmanın olmadığı,
- Medeni durum değişkeni açısından ekonomik algı p değerinin 0,027 değer aldığı ve medeni duruma göre ekonomik algının anlamlı bir şekilde farklılaştığı,
- Medeni durum değişkeni açısından siyasi algı p değerinin 0,036 değer aldığı ve medeni duruma göre siyasi algının anlamlı bir şekilde farklılaştığı,
- Medeni durum değişkeni açısından güvenlik algısı p değerinin 0,389 değer aldığı ve medeni duruma göre güvenlik algısında herhangi bir farklılaşmanın olmadığı,
- Medeni durum değişkeni açısından gruplar arası tehdit algısı p değerinin 0,085 değer aldığı ve medeni duruma göre güvenlik algısında herhangi bir farklılaşmanın olmadığı sonucu elde edilmiştir. Independent Samples t-Testi sonuçları çizelge 5.17’de yer almaktadır.

Tablo: 5.17IndependentSamples t-Testi sonuçları

IndependentSamples Test								
		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means				
		F	Sig.	t	df	Sig. (2- tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference
Cinsiyet	Sosyal ve Kültürel Algı	19,016	,000	3,031	98	,003	-,55502	,18311
				3,061	81,106	,003	-,55502	,18130
	Ekonomik Algı	3,965	,049	-,310	98	,757	-,07723	,24891
				-,312	95,335	,756	-,07723	,24788
	Siyasal Algı	1,989	,162	-,667	98	,506	-,13936	,20895
				-,670	94,882	,505	-,13936	,20802
	Güvenlik Algısı	4,619	,034	,151	98	,880	,01981	,13113
				,152	88,676	,879	,01981	,13018
Medeni Durum	Gruplar Arası Tehdit Algısı	2,650	,107	1,084	98	,281	,20946	,19319
				1,089	94,214	,279	,20946	,19226
	Sosyal ve Kültürel Algı	2,241	,138	1,272	98	,206	-,24466	,19238
				1,321	97,267	,190	-,24466	,18522
	Ekonomik Algı	,575	,450	2,243	98	,027	-,55172	,24600
				2,290	94,282	,024	-,55172	,24096
	Siyasal Algı	3,455	,066	2,125	98	,036	-,44068	,20739
				2,200	96,841	,030	-,44068	,20036
	Güvenlik Algısı	,055	,815	-,866	98	,389	-,11453	,13233
				-,869	89,635	,387	-,11453	,13185
	Gruplar Arası Tehdit Algısı	,284	,595	1,738	98	,085	,33698	,19388
				1,778	94,744	,079	,33698	,18952

Ayrıca Sultanbeyli’de ikamet eden katılımcılardan elde edilen bulgular çerçevesinde, Sosyal ve Kültürel Algı, Ekonomik Algı, Siyasal Algı ve Güvenlik Algısının, Gruplar Arası Tehdit Algısı üzerindeki etkisi regresyon analizi ile açıklanmaya çalışılmıştır. Regresyon analizi öncesinde katılımcıların Sosyal ve Kültürel Algı Ölçeği, Ekonomik Algı Ölçeği, Siyasal Algı Ölçeği, Güvenlik Algı Ölçeği ve Gruplar Arası Tehdit Ölçeğine vermiş oldukları yanıtların ortalama değerleri alınmış, elde edilen sonuçlara “enter yöntemi” ile regresyon analizi yapılmıştır. Regresyon analizi ile sosyal ve kültürel algı, ekonomik algı, siyasi algı ve güvenlik algısı bağımsız değişken olarak düşünülmüş, bağımlı değişken olarak düşünülen Gruplar arası tehdit algısı üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Regresyon analizi model özeti incelendiğinde R² değerinin sırasıyla; sosyal ve kültürel algıda 0,099, ekonomik algıda 0,223, siyasi algıda 0,142, güvenlik algısında ise 0,090 değer aldığı gözlenmiştir. Bu verilere göre Sultanbeyli’de ikamet eden seçmenlerin gruplar arası tehdit algısını: sosyal ve kültürel algı %09,9 oranında ekonomik algı %22,3 oranında, siyasi algı %14,2 oranında, güvenlik algısı ise %09,9 oranında açıklayabilmektedir. Regresyon analizi model özeti tablo 5.18’de yer almaktadır.

Tablo: 5.18 Regresyon analizi model özeti

Suriyeli Göçmenlere Yönelik Algı	Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
Sosyal ve Kültürel Algı	1	,315 ^a	,099	,090	,92218
Ekonomik Algı	1	,473 ^a	,223	,215	,85622
Siyasi Algı	1	,377 ^a	,142	,133	,90004
Güvenlik Algısı	1	,300 ^a	,090	,080	,92693

Anova testi sonuçları incelendiğinde de sosyal ve kültürel algı, ekonomik algı, siyasi algı ve güvenlik algısında p değerlerinin p<0,05 olduğu görülmüş olup, elde edilen sonuçlar modelin istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermektedir. Regresyon analizi Anova testi sonuçları çizelge 5.19’da yer almaktadır.

Tablo: 5.19 Regresyon analizi Anova testi sonuçları

Suriyeli göçmenlere yönelik algı	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Sosyal ve Kültürel Algı	9,163	1	9,163	10,775	,001 ^b
Ekonomik Algı	20,659	1	20,659	28,180	,000 ^b
Siyasi Algı	13,117	1	13,117	16,193	,000 ^b
Güvenlik Algısı	8,302	1	8,302	9,663	,002 ^b

5.3 Siyasi Parti Temsilcileri Görüşmelerinden Elde Edilen Bulgular

Suriyeli sığınmacılar, özellikle göç akımının başlamasından itibaren siyasi gündemde önemli bir yer teşkil etmiştir. Hatta bu gündem siyasi partilerin seçim beyannamelerine yansımış, sığınmacılarla ilgili farklı söylemler ortaya çıkmıştır. Ak Parti iktidarı uyguladığı açık kapı politikası sonucunda her siyasi arenada; kültürel din, etnik ayrımın karşısında olduğunu beyan etmiştir. Bunun karşılığında Cumhuriyet Halk Partisi Suriyeli sığınmacılar ile ilgili söylemlerinde ekonomik göstergeleri ön plana çıkarmış, Suriyeli sığınmacıların ekonomiye yüklerini dile getirmeye çalışmıştır. Milliyetçi Hareket Partisi'nin söylemlerinin özüne bakıldığında ise, genel çerçeveyi, Suriyeli Türkmenler oluştururken, bölgede bulunan Türkmenlere yapılması gereken yardımlar sıklıkla konuşulmuştur. Milliyetçi Hareket Partisi bu söylemlerle bir anlamda Türk milliyetçiliğini ön plana çıkarırken, Halkların Demokratik Partisi bir taraftan Kürt milliyetçiliği üzerinde durmuş, Diğer yandan insani hassasiyet boyutunda Kürtlere yapıldığı söylenen haksızlıklar topluma aktarılmaya çalışılmıştır (Tuğsuz ve Yılmaz, 2015: 3).

Cumhuriyet Halk Partisinden Mehmet Akif Hamzaçebi 2015 yılında Suriyeli sığınmacılar ile ilgili yaptığı konuşmasında, Meclis Başkanlığının açıklamalarını ilgi göstererek Türkiye'de toplam 21 kampta 200 000'in üzerinde Suriyeli sığınmacının olduğunu, kamp dışındakiler ile birlikte bu sayının 500 000'i bulduğunu ifade etmiştir. O dönemde yapılan bu açıklamaya göre Suriyeli sığınmacılar için harcanan paranın iki milyar dolar olduğunu ifade ederek, iktidarın Suriye politikasını eleştirmiştir (Birgün Gazetesi, 2015). Diğer taraftan Evrensel Gazetesinde yer alan bir başka habere göre Suriyeli sığınmacıların birçok ilde yanlış algıdan kaynaklanan saldırılara maruz kaldığı ifade edilmiş, İstanbul İnsan Hakları Derneğinden meydana gelen saldırılarda Ak Parti iktidarının kullandığı ayrımcı dilin etkisinin olduğu, bunun ırkçı tavırlara yol açtığı belirtilmiştir (Evrensel, 2014).

Suriye krizinin başlayıp, ilk sığınmacıların Türkiye'ye gelmeye başlamasının ardından özellikle Suriyeli sığınmacılara karşı bir ön yargı oluşmaya başlamıştır. Suriyeli sığınmacılar hakkında ortaya atılan ve halk arasında yavaş yavaş yayılan dedikodularla hırsız ve tecavüzcü gibi söylemler toplumu etkilemiş, Suriyeli sığınmacılara karşı önyargı oluşmaya başlamıştır (Algan, 2019). Tüm bu söylemler Suriyeli sığınmacıları hedefe yerleştirmiştir. Hatta Suriyeli sığınmacıların sınav yapılmadan üniversitelere alındığı, devletin Suriyeli sığınmacılara maaş bağladığı, verilen hizmetler karşılığında oy kullandırıldığı ve sağlık hizmetlerinden karşılıksız faydalandıkları gibi söylemler yayılmıştır. Bu tür haberlerin temelinde açık kapı politikası güden iktidar partisinin karşısında yer alan siyasi muhalif gruplar bulunmaktadır. Ak Parti hükümetini eleştirenler genel olarak Suriyeli sığınmacıları günah keçisi olarak görmektedir (Algan, 2019).

Özellikle İstanbul gibi nüfus yoğunluğu fazla olan kentlerde bu olumsuz algının daha yüksek olduğu görülmüştür. Bunun bir nedeni de İstanbul'da kayıtsız göçmen sayısının ve suç oranının yüksek olmasıdır. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığının son seçimlerde Ak Parti tarafından kaybedilmiş olmasında mültecilere halkın bakış açısının olumsuz olmasının etkisinin olduğu düşünülmektedir (Gündüz ve Jovanovski, 2019).

2014 yılında yapılan yerel seçim sonuçlarına göre Ak Parti toplam %47,9 oy alarak İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığında birinci parti olurken, Sultanbeyli ilçesinde %61,2 oranında oy ile yine ilk sırada yer almıştır. Böylece hem Büyükşehir Belediye Başkanlığı, hem de Sultanbeyli Belediye Başkanlığında Adalet ve Kalkınma Partisi birinci parti olmuştur. Diğer taraftan Cumhuriyet Halk Partisi aynı seçimde Büyükşehirde %40,1'lik oy oranı ile ikinci parti olurken, Sultanbeyli İlçe Başkanlığında Saadet Partisi %14,4'lük oy oranı ile ikinci parti, Halkların Demokrasi Partisi %11,6'lık oyla üçüncü parti, Cumhuriyet Halk Partisi %7,0'lık oy oranı ile dördüncü parti olmuştur. (Yüksek Seçim Kurulu, 2019).

2019 yılı Mart ayı yerel seçimlerinde ise Büyükşehir Belediye Başkanlığında Cumhuriyet Halk Partisi ile Adalet ve Kalkınma Partisi kıyasıya çekişmiştir. Seçimler sonucunda Cumhuriyet Halk Partisi %48,80'lik oy oranı ile birinci parti olmuştur. Adalet ve Kalkınma Partisi %48,55 oy oranı sonucunda seçime itiraz etmiş, böylece Büyükşehir Belediye Başkanlığı seçimleri yenilenmiştir. Haziran

ayında yapılan seçimler sonucunda Cumhuriyet Halk Partisi adayı oylarını daha da arttırarak %54,21 oy oranı ile yeniden birinci olmuştur. 2019 yılı Mart ayı Sultanbeyli İlçe Başkanlığı sonuçlarında ise Adalet ve Kalkınma Partisi %59,04 oy oranı ile birinci parti, %15,98 oy oranı ile Cumhuriyet Halk Partisi ikinci parti olmuştur (Yüksek Seçim Kurulu, 2019). 2014 ve 2019 yılı yerel seçimleri birlikte değerlendirildiğinde Cumhuriyet Halk Partisinin ciddi bir kazanımının olduğu, Adalet ve Kalkınma Partisinin ise oy kaybı yaşadığı görülmüştür. Benzer bir durum genel seçimlerde de söz konusudur. Adalet ve Kalkınma Partisi 2011 yılı genel seçimlerinde %49,95 oy oranı ile birinci parti, 2015 yılı genel seçimlerinde %49,49 oy oranı ile birinci parti, 2018 yılı genel seçimlerinde %42,56 ile birinci parti olmuştur. Parti bazında sonuçlar incelendiğinde Adalet ve Kalkınma Partisinin oy oranında azalma olduğu görülmektedir (Sabah Gazetesi, 2019). Seçim sonuçları değerlendirildiğinde Adalet ve Kalkınma Partisinin oy oranındaki azalmasındaki nedeninin Suriyeli sığınmacıların etkisinin olduğunu düşündürmektedir.

Çalışma kapsamında aynı zamanda Sultanbeyli ilçesinde yerleşik siyasi partilerin temsilcileri ile Sultanbeyli ilçesinde yaşayan Suriyeli sığınmacıların durumları hakkında görüşmeler yapılmıştır. Bu kapsamda araştırmacı ile görüşmeyi kabul eden Adalet ve Kalkınma Partisi Sultanbeyli İlçe Başkanı Ali TOMBAŞ, Milliyetçi Hareket Partisi Sultanbeyli İlçe Başkanı Abdullah ÇINAR, Cumhuriyet Halk Partisi Sultanbeyli İlçe Başkanı Hayati BOZKAYA, Cumhuriyet Halk Partisi Belediye Meclis Üyesi Mehmet Emin ENSARİ ve Cumhuriyet Halk Partisi Kadın Kolları Başkanı Güleser SEL ve İyi Parti Sultanbeyli İlçe Başkan Yardımcısı Mevlüt KUVVET ile görüşmeler yapılmıştır. Katılımcılardan söyleşi öncesinde sözlü izin alınarak kayıt cihazı kullanılmıştır.

İktidar partisinin temsilcisi olarak Adalet ve Kalkınma Partisi Sultanbeyli İlçe Başkanı Ali TOMBAŞ, diğer siyasi parti temsilcilerinden farklı olarak Türkiye'nin Suriye politikasının doğru olduğu, Suriye'de meydana gelebilecek bir bölünmenin zararının yine Türkiye'ye dokunacağını belirttiği görülmüştür. Ali TOMBAŞ'ın yaptığı açıklama şu şekildedir.

“Türkiye'nin Suriye politikası... Suriye'deki vatandaşların bir arada yaşaması yani bölünmeye karşı toprak bütünlüğü içerisinde, demokrasi içerisinde,

herkesin eşit ve özgür bir şekilde yaşamasını sağlamaktır. Türkiye'nin Suriye'ye bakışı budur. Tabi ki Suriye'de eğer bir bölünme olursa, farklı gruplarla bir yönetim tarzı ortaya çıkarsa, Türkiye'nin güvenliği açısından bir tehlike arz eder. Türkiye'nin Suriye'de uyguladığı tüm etnik gruplar dahil olmak kaydı ile Suriye'de tek devlet ve tek bayrak altında bütün unsurlarının bir arada yaşamasını sağlamak ve bölünmesini önlemek. Türkiye'nin Suriye'ye bakışı ve yapmak ve sürdürmek istediği politikası budur”

Adalet ve Kalkınma Partisi Sultanbeyli İlçe Başkanı Ali TOMBAŞ, Suriyeli sığınmacıların ülkelerine dönüp dönmeyeceği konusunda kendisine yöneltilen bir başka soruya ise şu şekilde cevap vermiştir.

“Şöyle bir şey var; herkes yurduna memleketine dönmek ister. Bunda bir sıkıntı yok... Suriyeli vatandaşlarında kendi memleketlerine, kendi topraklarına dönmek hayaliyle yaşadıklarını biliyorum. Ama bunların içerisinde bu süre zarfında Türkiye'de iş kuranlar, bir düzen kuranlar var. Bunlar dönmezler. Türkiye güven veren bir ülke. Türkiye'nin güçlü devlet ve askeri yapısı ve ekonomik yapısından dolayı... Sığınmacıların birçoğu tabi ki döner, ben buna inanıyorum. Çünkü orada toprakları ve daha iyi şartlarda düzenleri var. Ama bir kısmı özellikle iş imkanı olanlar ve bir düzen kuranlar Türkiye'de kalmaya devam edecektir”

Diğer siyasi parti temsilcilerinden elde edilen bulgulara göre, Suriyeli sığınmacıların ülkemizde bulunması konusunda genel olarak bir rahatsızlık olmakla birlikte, MHP İlçe Başkanı Abdullah ÇINAR Suriyeli sığınmacıların ülkemizde bulunmasını aşağıdaki ifadelerle tanımlamaktadır.

“Bizim Türk Milleti olarak her zaman mazluma kol kanat germe kodlarımızda vardır. Biz her zaman kol kanat gereceğiz. Bizim milletimizde olan merhamet duygusu hiçbir millette yoktur. Haliyle mazlumlara dün kol kanat gerildi, bugün geriyoruz, yarın da gereceğiz. Çünkü Türkiye Cumhuriyeti devletini, sadece Türkiye Cumhuriyeti Devleti sınırlarından ibaret olarak kimse göremez.

Kimse bizim gönül coğrafyamız konusunda müdahalede bulunamaz. Bizim sınırlarımız bellidir ama bizim bir de sınırları aşan gönül coğrafyamız vardır. Türk beklenendir, biz beklendiğimiz her yere gitmeliyiz.”

Diğer taraftan Cumhuriyet Halk Partisi ve İyi Parti temsilcilerinin aynı yaklaşımda olmadıkları görülmektedir. Cumhuriyet Halk Partisi Kadın Kolları Başkanı Güleser SEL, Suriyeli sığınmacıların ülkemizde bulunmasını şu şekilde tanımlamaktadır.

“Ülkemizde yaşanan bir kaos var. Bu kaostan ötürü de genel anlamda insanlarda şöyle bir bakış açısı var; Bizim henüz daha bir şeylerdeki açlığımız giderilmemişken onlara bu kadar çok hak verilmesi ne kadar doğru? Mesela bir kısım halk şu şekilde bakıyor bu olaya; mübadele... Suriye’de bir savaş olduğu, bu savaş sonucunda tabiki sığınmacıların olabileceği... Aynı şeyi biz ülkemiz olarak da yaşayabiliriz bunlar çok olabilecek olan şeyler. Fakat bu konuda ben insanları ülke açısından bölünmüş olarak görüyorum. Bu benim kendi gözlemim. Sosyal, kültürel, ekonomik anlamda bakıldığı zaman Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına verilen haklardan ziyade Suriyelilere verilen hakların çok daha fazla olduğunu, daha çok sığınmacı olarak onlar değil de biz sığınmacıymışız gibi bir anlayış var.”

Aynı zamanda İYİ Parti Sultanbeyli İlçe Teşkilatından Başkan Yardımcısı Mevlüt KUVVET de Suriyeli sığınmacılar ile ilgili memnuniyetsizliklerini şu sözlerle dile getirmektedir. Mevlüt KUVVET’e göre Suriyeli sığınmacılar yerli halkı olumsuz şekilde etkilemektedir. KUVVET şu şekilde devam etmektedir.

“Buradaki vatandaşı her anlamda etkiliyorlar. Barınma konusunda vatandaş açısından sıkıntılar yaşanıyor. Kira konusunda sıkıntılar yaşanıyor...Bunlardan biz etkileniyoruz onlar etkilenmiyorlar. Hırsızlık, kavga, dövüş, hakaret var...Suriyeli olmayı bir dokunulmazlık olarak kabul ediyorlar. Toplumun yapısını etkiliyorlar.”

Yukarıdaki ifadelerden de anlaşılacağı gibi, Türkiye’de iktidar partisinin siyasi ortağı konumunda olan Milliyetçi Hareket Partisi İlçe Başkanı Abdullah ÇINAR dışında kalan ve muhalefette yer alan siyasi parti temsilcilerinin, Suriyeli sığınmacılardan pek memnun olduğu görülmemektedir. Aynı durum Türkiye’nin sığınmacılar konusunda izlediği “Açık kapı politikası” için de geçerlidir. Abdullah ÇINAR “*Açık kapı politikası*” ile ilgili “...mazlum devletlere kapımızı açmalıyız, destek olmalıyız. Lakin refahın, huzurun tesis edildiğinde geri dönmelerini bekliyoruz...” ifadeleri ile destek verirken, Cumhuriyet Halk Partisi Kadın Kolları Başkanı Güleser SEL “Açık kapı politikası” hakkında, “*Kesinlikle hatalı*” ifadelerini kullanmıştır. Bu ifadeye Cumhuriyet Halk Partisi İlçe Başkanı Hayati BOZKAYA da destek vermiştir. Diğer taraftan görüşme yapılan tüm parti temsilcileri, her konuda olmasa bile çeşitli konularda Suriyeli sığınmacıları tehdit olarak görmektedir. Kimi bu tehdidi ekonomik veya siyasi olarak algılamak, kimi kültürel ve güvenlik açısından tehdidin varlığına işaret etmektedir. Milliyetçi Hareket Partisi Sultanbeyli İlçe Başkanı;

“Sultanbeyli’de yaşayan vatandaşlarımızın Suriyelilerden rahatsız olduğu bazı konular olduğu doğru. Bazı mahallelerde yoğunlukla varlar ve oralarda kendi bölgelerini oluşturmuşlar. Uyuşturucu sektöründe olmaları rahatsızlık veriyor. Bunu yapan Suriyelide olsa normal Türk vatandaşı da olsa rahatsızlık verir zaten. Özellikle yazın ama bu anlamda emniyet iyi çalıştı, bekçiler iyi çalıştı. Yazın Sultanbeyli kent meydanına çıktığımız zaman orada Suriyeliler yüksek sesle müzik açıp halay çekiyorlardı. Bu insanları rahatsız ediyordu. Ama bekçiler bu sorunu çözdü şimdi böyle bir sorun kalmadı. Haliyle bu gibi durumlar Sultanbeyli’de refahı bozuyordu, insanların gözüne battı.”

ifadeleri ile güvenlik ve kültürel sorunları dile getirmekte, Suriyeli sığınmacıların yalnızca birbirleri ile alışveriş yaptıklarına, hatta bazılarının Türk müşterilere ürün satmamaya kadar giren içe kapanıklıklarından bahsetmektedir. Benzer bir görüşü İYİ Parti Sultanbeyli İlçe Teşkilatından Mevlüt KUVVET de belirtmekte, Suriyeli sığınmacıları ekonomik tehdit olarak görmektedir. Diğer taraftan Cumhuriyet Halk Partisi Kadın Kolları İlçe Başkanı Güleser SEL, Suriyeli sığınmacıların sağlıktan ekonomiye, hatta eğitime kadar ayrıcalıklı kesim olduğuna vurgu yapmakta,

gereğinden fazla vatandaşlarımıza nazaran avantajlara sahip olduklarına vurgu yapmaktadır.

Suriyeli sığınmacıların Sultanbeyli ilçesinde yaşayan vatandaşların siyasal tercihlerini etkilemesi konusunda da siyasi parti temsilcileri arasında farklı görüşler mevcuttur. Milliyetçi Hareket Partisi temsilcisi, Suriyeli sığınmacıların siyasi tercihi etkileyeceğine inanmadığını ifade ederken, Cumhuriyet Halk Partisi temsilcisi SEL'in etkileyeceğini ifade ettiği görülmektedir. Cumhuriyet Halk Partisi Belediye Meclis Üyesi Mehmet Emin ENSARİ, Suriyeli sığınmacılar ile ilgili Ak Parti İktidarını suçlamaktadır. Mehmet Emin ENSARİ, Suriye Savaşı ve Ak Parti İktidarı ile ilgili şu ifadeleri kullanmaktadır:

“Suriye politikası baştan bugüne kadar yanlıştı. Ben AKP’den CHP’ye geldim. Baktığım zaman yapmış olduğumuz genel politikaların hepsi yanlış. Suriyeli politikasını her zaman eleştiriyordum. Ben Kürt’üm, Siirt doğumluyum. Hepimiz PKK’ya karşıyız. Ben Özgür Suriye Ordusunu da PKK gibi görüyorum. Bizim onların iç meselelerine karışmamamız gerekiyordu. Benim Suriye’de akrabalarım var ve telefonla onlarla görüşüyorum. Hiç kimse Türk Hükümetinden Allah razı olsun demiyor. Sığınmacılara karşı değiliz onlara evimizi yurdumuzu açmışız. Türk’ü Kürt’ü hepimiz biriz. Yalnız bizim askerimiz orada ne yapıyor, bizim başkasının toprağında ne işimiz var! Kendi sınırına tehdit gelirse gerekeni yaparsın. Ak Parti Hükümeti bu ülkeyi kendi şirketi gibi kullanmaya başladı. Bu ülke sahipsiz değil, kimse kusura bakmasın.”

BÖLÜM VI

SONUÇ ve ÖNERİLER

Suriye’de 2011 yılında başlayan iç savaş bugün hala devam etmektedir. Bugüne kadar gelinen noktada en fazla konuşulan ve siyasete konu olan olayların başında, hiç şüphe yok ki bu iç savaşın insani boyutu gelmektedir. Krizin başlaması ile birlikte, hiç de azımsanmayacak boyutta insan yerinden edilmiş, milyonlarcası ülkelerini terk etmek durumunda kalmışlardır. Sadece Türkiye’de bulunan Suriyeli sığınmacı sayısı bile dört milyon civarındadır. Bu mültecilerin belli bir bölümü kamplarda yaşarken, önemli bir kısmı şehir merkezlerinde yaşamakta olup, özellikle şehir merkezlerinde yaşayan sığınmacılar uyum sorunu ile karşı karşıya kalmaktadır. Kaldı ki siyasi iktidar tarafından geçici olarak lanse edilen bu topluluk, gün geçtikçe kalıcı hale dönüşmeye başlamış, ortaya çıkan bu durum Suriyeli sığınmacıların yoğun yaşadığı yerlerde sağlık, besleme, barınma ihtiyaçlarının yanında sosyal ve kültürel, ekonomik ve güvenlik gibi sorunların ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Sığınmacıların yaşadıkları kamplar ve Antep ve Kilis gibi Suriye sınırına yakın kentler göz ardı edildiği zaman, Suriyeli sığınmacıların en kalabalık yaşadıkları yerlerden birisi de İstanbul Büyükşehir il sınırlarıdır. Temel olarak bu çalışmanın odaklandığı konuların başında ise Suriyeli sığınmacıların toplam nüfusun yaklaşık olarak %7’sini oluşturan Sultanbeyli ilçesinde oluşturduğu etki gelmektedir. Bu çalışmanın amacını da Sultanbeyli ilçesinde yaşayan insanların Suriyeli sığınmacılara yönelik sosyal ve kültürel algısı, ekonomik algısı, siyasi algısı, güvenlik algısı oluşturmakta olup, Sultanbeyli halkında oluşan Suriyeli sığınmacı algısının siyasal ve gruplar arası tehdit açısından etkisinin araştırılmasıdır. Çünkü bu denli büyük bir nüfusa ev sahipliği yapmak, ortaya çıkabilecek sorunlar göz önüne alındığında oldukça önem taşımaktadır.

Katılımcıların demografik özelliklerine göre bu çalışmadan elde edilen sonuçlar incelendiğinde, katılımcıların büyük bir bölümü düşük gelir grubunda olup, katılımcıların %51,0’i 2 500 TL ve altında gelire sahipken, %27,0’si 2 501 TL ile 3000 TL arasında gelire sahiptir. Diğer taraftan elde edilen bulgular katılımcıların önemli bir bölümünün işçi (%43,0) olduğunu göstermekte olup, katılımcılar Milliyetçi (%39,0) ve Muhafazakar (%40,0) kesimden oluşmaktadır. Bunun yanında

elde edilen bulgular Sultanbeyli ilçesinde yaşayanların siyasi tercihlerinde kararlı olduklarını (%52,0) göstermektedir. Suriyeli sığınmacılara yönelik bulgular incelendiğinde de katılımcıların %59,0 oranında Suriyeli sığınmacılara olumlu bakmadıklarını, sığınmacıların siyasi parti tercihlerini (%46,0) olumsuz etkileyebileceğini, bunun gelecek yıllardaki tercihlerinde de etkili olabileceğini (%39,0) ifade etmişlerdir.

Sosyal ve kültürel açıdan bakıldığında katılımcıların diğer seçeneklere nazaran genel olarak Suriyeli sığınmacıların aleyhine görüş bildirdikleri ortaya çıkmıştır. Örneğin katılımcılar Suriyeli sığınmacıların Türkiye’de bulunmasını sosyal ve kültürel açıdan (%58,0) oranında olumlu bulmazken, %29,0’u kararsız kalmıştır. Yine benzer şekilde kültürel ve sosyal açıdan katılımcıların %41,0’i sığınmacıların Türkiye’ye uyum sağlayacağına inanmazken, %35,0’i kararsız kalmıştır. Diğer taraftan katılımcıların önemli bir bölümü (%41,0) yerel yöneticilerin sığınmacılara, uyum noktasında destek olduklarına inanmaktadır.

Çalışmadan elde edilen bulgular yerel halkın genel olarak hoşnutsuz olduğunu göstermektedir. Bunun en önemli göstergeleri arasında çalışmadan %59’luk oranda Suriyeli sığınmacılara yönelik olumsuz algı olup, katılımcıların yarıya yakını bunun siyasi parti tercihinde etkili olabileceğini göstermiş, bunun da ileriki yıllardaki tercihlerini etkileyeceğini ortaya koymuşlardır. Fakat diğer taraftan özellikle son yıllardaki seçim sonuçları incelendiğinde bu durumun seçim sonuçlarına tam olarak yansımadağı görülmektedir. Suriyeli sığınmacıların Türkiye’ye gelmesinin başlamasından itibaren seçim sonuçları genel olarak incelendiğinde 2014 yılında yapılan Cumhurbaşkanlığı Genel Seçimlerinde Recep Tayip Erdoğan %51,79, 2018 yılında yapılan Cumhurbaşkanlığı Seçimlerinde ise %52,59 oy aldığı görülmüştür. Diğer taraftan 2015 yılında yapılan Genel Seçimlerde Ak Parti %49,50 ile birinci parti olmuş, 2018 yılında Yeni Cumhurbaşkanlığı Sistemi ile Ak Parti-MHP ittifakının toplam oyu %65,21 olmuştur. 2019 yılında yapılan Belediye Başkanlığı sonuçları incelendiğinde de Sultanbeyli ilçesi Belediye Başkan Adayının %59,04’lük oy oranı ile başkanlığı kazandığı görülmektedir. Gerek seçim sonuçlarından elde edilen veriler, gerekse çalışma kapsamında elde edilen bulgular birlikte değerlendirildiğinde çalışmadan elde edilen sonuçların tam anlamı ile seçim sonuçlarına yansımadağı ortaya çıkmaktadır. Sultanbeyli ilçesi genel olarak

muhafazakâr bir yapıya sahiptir. Bu noktadan hareketle bu muhafazakar yapı içerisinde seçmenlerin büyük bölümü her ne kadar Ak Parti iktidarının sığınmacı politikasını onaylamasa da, bunu siyasi tercihini etkileyecek oranda önemli bulmamaktadır.

Çalışmadan elde edilen bulgular neticesinde, katılımcıların Suriyeli sığınmacılara yönelik algısında genel olarak dengeli bir dağılım olduğu gözlemlenmiştir. Katılımcıların Suriyeli sığınmacılar ile ilgili siyasi algısına bakıldığında ise, katılımcıların %69,0'u, bu kadar insanın ülkelerini terk etmesinin temel nedeni olarak uluslararası aktörlerin olduğunu düşünmektedir. Diğer taraftan katılımcıların %40,0'ı açık kapı politikasını onaylamazken, katılımcıların %60,0'ı Suriyeli sığınmacıların ülkelere döneceklerine inanmamakta, %55,0'i geri kabul anlaşmasını doğru bulmamaktadır.

Katılımcıların Suriyeli sığınmacılara yönelik güvenlik algısı incelendiğinde ise, katılımcıların %71,0'i Suriyeli sığınmacıların Türkiye'de kendilerini güvende hissettikleri noktasında fikir birliğindedirler. Diğer taraftan katılımcıların %67,0'si sığınmacıların kamplarda güvende olduklarına ve Türkiye'nin yeterli desteği sağladığı, %47,0'si yabancı düşmanlığı ve ayrımcılığın olduğuna inandığını belirtmiştir. Çalışmadan ortaya çıkan en önemli sonuçlardan bir tanesi ise katılımcılar Suriyeli sığınmacıların sayısının artmasının Türkiye'nin düzenini tehdit ettiğini (%70,0) düşündüğü, katılımcıların %67,0'sinin ise Suriyeli sığınmacıların yarardan çok zarar getirdiğine inandığı ortaya çıkmıştır. Ayrıca katılımcıların %63,0'ü Suriyeli sığınmacıların örf ve adet bakımından Türklere benzemediğini ifade ederken, %73,0'ü yaşam tarzlarının Türklere benzemediğini ifade etmiştir.

Elde edilen bulgular Sultanbeyli ilçesinde yaşayan bireylerin Suriyeli sığınmacılara yönelik algılarının genel olarak olumlu olmadığını göstermektedir. Bu çalışmanın araştırma sorularına göre elde edilen bulgular aşağıda yer almaktadır.

Araştırma Sorusu-1: Muhafazakarlar, milliyetçiler, liberaller ve sosyal demokratların Suriyeli sığınmacıların ülkemizde bulunması konusunda görüş ayrılıkları var mıdır?

Elde edilen bulgular katılımcıların kendilerini siyasi olarak tanımlamasına göre Suriyeli sığınmacıların Türkiye'de bulunması konusunda görüş ayrılığı bulunduğunu

göstermektedir. Katılımcılardan Milliyetçi olanların %76,9'u Suriyeli sığınmacıların Türkiye'de bulunmasını olumsuz karşılarırken, Muhafazakarların %35,0'i, Liberallerin %33,3'ü, Sosyal demokratların %80,0'i olumsuz karşılamaktadır (Tablo: 6,13).

Araştırma Sorusu-2: Suriyeli sığınmacılar seçmenlerin siyasi parti tercihleri üzerinde etkili midir?

Elde edilen bulgular Suriyeli sığınmacıların siyasi parti tercihi üzerinde etkili olduğunu göstermektedir. Elde edilen bulgular Milliyetçilerin %33,3'ünün olumsuz etkileneceğini bildirirken, Muhafazakarların %59,5'i, Liberallerin %100,0'ü, Sosyal demokratların %40,0'ı Suriyeli sığınmacıların parti tercihlerini olumsuz etkileyeceğini belirtmiştir (Tablo: 6.12).

Araştırma Sorusu-3:Seçmenlerin sosyal ve kültürel algılarının, gruplar arası tehdit düzeyi üzerinde etkisi var mıdır?

Regresyon analizi sonucunda elde edilen bulgulara göre seçmenlerin sosyal ve kültürel algısının gruplar arası tehdit düzeyi üzerinde %9,9 oranında etkisi bulunmaktadır (Tablo: 6.17).

Araştırma Sorusu-4:Seçmenlerin ekonomik algılarının, gruplar arası tehdit düzeyi üzerinde etkisi var mıdır?

Regresyon analizi sonucunda elde edilen bulgulara göre seçmenlerin ekonomik algılarının gruplar arası tehdit düzeyi üzerinde %22,3 oranında etkisi bulunmaktadır (Tablo: 6.17).

Araştırma Sorusu-5:Seçmenlerin siyasi algılarının, gruplar arası tehdit düzeyi üzerinde etkisi var mıdır?

Regresyon analizi sonucunda elde edilen bulgulara göre seçmenlerin siyasi algılarının gruplar arası tehdit düzeyi üzerinde %14,2 oranında etkisi bulunmaktadır (Tablo: 6.17).

Araştırma Sorusu-6:Seçmenlerin güvenlik algılarının, gruplar arası tehdit düzeyi üzerinde etkisi var mıdır?

Regresyon analizi sonucunda elde edilen bulgulara göre seçmenlerin güvenlik algılarının gruplar arası tehdit düzeyi üzerinde %9,0 oranında etkisi bulunmaktadır (Tablo: 6.17).

Araştırma Sorusu-7:Gruplar arası tehdit algısı yaş, meslek ve eğitim düzeyine göre farklılaşmakta mıdır?

Gruplar arası tehdit algısının yaş, meslek ve eğitim düzeyi gibi kategorik değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığına One Way Anova testi ile bakılmıştır, Elde edilen bulgulara göre yaş değişkeninin gruplar arası tehdit düzeyi üzerinde anlamlı bir farklılaşmaya ($p=0,233$) neden olmadığı, meslek değişkeninin gruplar arası tehdit düzeyi üzerinde anlamlı bir farklılaşmaya ($p=0,177$) neden olmadığı, eğitim değişkeninin gruplar arası tehdit düzeyi üzerinde anlamlı bir farklılaşmaya ($p=0,610$) neden olmadığı anlaşılmıştır.

Suriyeli sığınmacılar 2011 yılında Suriye’de çıkan iç savaş sonrasında kendilerine daha güvenli alanlar bulmak amacıyla farklı yerlere göç etmiş, Türkiye’nin uyguladığı açık kapı politikası doğrultusunda yaklaşık dört milyon Suriyeli sığınmacı Türkiye’ye gelmiştir. Her ne kadar Suriyeli sığınmacılar geçici statüde Türkiye’ye alınmış da olsalar, bu durum zaman içerisinde kalıcı bir hal almaya başlamıştır. Kaldı ki Suriye’ye de iç karışıklık hala devam etmekte olup, ülkelerinde bulunan Suriyeliler kendilerine güvenli bölgeler aramaktadır. Bu noktada Türkiye’nin Suriye’de istikrarı sağlayacak politikalar üretmesi, farklı alternatifleri hayata geçirmesi gerekmektedir.

KAYNAKLAR

- Adalet Bakanlığı*, 2020. Mültecilerin Hukuki Statüsüne İlişkin 1967 Protokolü. Erişim Tarihi: 20.02.2020, Erişim Adresi: http://www.diabgm.adalet.gov.tr/arsiv/sozlesmeler/coktarafilsoz/bm/bm_13.pdf.
- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı*, (2015). Avrupa’da Geçici Koruma Rejimi Örnekleri. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Ankara.
- Akıncı, B., Nergiz, A., Gedik, E. (2015). Uyum Süreci Üzerine Bir Değerlendirme: Göç ve Toplumsal Kabul. *Göç Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 58-83.
- Aydemir, S ve Şahin, M.C. (2018). Zorunlu-Kitlesele Göç Olgusuna Sosyolojik Bir Yaklaşım: Türkiye’deki Sığınmacılar Örneği. *Dini Araştırmalar*, 21(53), 121-48.
- Aydın, O. (2018). Sultanbeyli’de Yaşayan Geçici Koruma Statüsündeki Suriyeli Göçmenlerin Entegrasyon Süreçlerine İlişkin Niteliksel Bir Araştırma. *Yüksek Lisans Tezi*, Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Aziz, A. (2003). *Siyasal İletişim*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Aziz, A. (2007). *Siyasal İletişim*, İstanbul: İletişim Yayınları.
- Aziz, A. (2011). *Televizyon ve Radyo Yayıncılığı Giriş*. Ankara: Turhan Kitapevi.
- Bektaş, A. (2000). *Kamuoyu, İletişim ve Demokrasi*, İstanbul: Bağlam Yayınları.
- Beauchamp, Z. 9 Maps and Charts That Explain the Global Refugee Crisis. Erişim Tarihi: 27.11.2019, Erişim Adresi: <https://www.vox.com/world/2017/1/30/14432500/refugee-crisis-trump-muslim-ban-maps-charts>, 2017.
- Birgün Gazetesi, 2015. Savaş Yalnız Hayatımızı Değil, Sesimizi de Çaldı. Erişim Tarihi: 15.05.2020, Erişim Adresi: <https://www.birgun.net/haber/savas-yalniz-hayatimizi-degil-sesimizi-de-caldi-73813>.
- Birleşmiş Milletler Göç İdaresi*, 2020. Syrian Arab Republic. Erişim Tarihi: 05.02.2020, Erişim Adresi: <https://www.iom.int/countries/syria>.
- Birleşmiş Milletler Mülteci Ajansı*, 2020. Refugees and Migrants –Frequently Asked Questions (FAQs). Erişim Tarihi: 05.02.2020, Erişim Adresi:

<https://www.unhcr.org/news/latest/2016/3/56e95c676/refugees-migrants-frequently-asked-questions-faqs.html>.

Buz, S. (2004). *Zorunlu Çıkış Zorlu Kabul-Mültecilik*. Ankara: SGDD Yayınları.

Cevizci, A. (1996). *Felsefe Sözlüğü* (2. Baskı), Ankara: Ekin Yayınları.

Çakır, S. (2011). Geleneksel Türk Kültüründe Göç ve Toplumsal Değişme. *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 24, 129-42.

Çalışkan, E.A. (2013). Mülteciler ve Sığınmacılar Hakkında İdarenin Görevleri, Yetkileri ve Yargısal Denetim. *Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Çam, E. (2002). *Siyaset Bilimine Giriş*. (8. Basım). İstanbul: Der Yayınları.

Çetin, S. (2017). İzmir'deki Yerel Halkın Suriyeli Sığınmacılara Yönelik Algısı. *Yüksek Lisans Tezi*, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.

Çetin, T. (2019). İstanbul'da Küçük Suriye. Erişim Tarihi: 20.02.2020, Erişim Adresi: <https://www.amerikaninsesi.com/a/istanbulda-kucuk-suriye/4375675.html>.

Çorabatır, M., Hassa, F., Ertürk, Y., Şenyuva, Ö ve Arslan, E.Ü. (2013), *Sivil Toplum Örgütlerinin Türkiye'deki Suriyeli sığınmacılar için Yaptıkları Çalışmalar ile İlgili Rapor*. Ankara: İltica ve Göç Araştırmaları Merkezi.

Çukurçayır, M A. (2000). *Siyasal Katılma ve Yerel Demokrasi*, Ankara: Yargı Yayınevi, s. 270.

Drazen, A. (2000). *Political Economy in Macroeconomics*. New Jersey: Princeton University Press.

Doğan, A. ve Göker G. (2010). Yerel Seçimlerde Seçmen Tercihi: 29 Mart Yerel Seçimleri Elazığ Seçmen Örneği. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 5: 159-87.

Dünya, 2016. *Mülteci Sorunu Dünyayı Böldü*. Erişim Tarihi: 20.02.2020, Erişim Adresi: <https://www.dunya.com/dunya/multeci-sorunu-dunyayi-boldu-haberi-308720>.

Ekici, S ve Tuncel, G. (2015). Göç ve İnsan. *Birey ve Toplum Dergisi*, 5(9), 9-22.

- Erdoğan, M. (2017). 6. Yılında Suriye'deki Mülteciler: Sultanbeyli Örneği. *Mülteciler Derneği*, İstanbul.
- Emin, M.N. (2019). Düzensiz Göç ve Suriyeliler. Erişim Tarihi: 05.02.2020, Erişim Adresi: <https://www.setav.org/duzensiz-goc-ve-suriyeliler/>.
- Eşiyok, D. (2019). İstanbul'daki Suriye Gettoları: Fatih, Sultanbeyli, Sultangazi. Erişim Tarihi: 20.02.2020, Erişim Adresi: <https://ahvalnews.com/tr/multeciler/istanbuldaki-suriye-gettolari-fatih-sultanbeyli-sultangazi>.
- Evrensel, (2014). Saldırılarından Hükümet ve Medya Sorumludur. Erişim Tarihi: 15.05.2020, Erişim Adresi: <https://www.evrensel.net/haber/90374/saldirilardan-hukumet-ve-medya-sorumludur>
- Güçtürk, Y. (2014). *Sürgün ve Savaş Arasında Suriyeli sığınmacılar*. Erişim Tarihi: 20.02.2020, Erişim Adresi: <https://www.setav.org/5-soru-surgun-ile-savas-arasinda-suriyeli-multeciler/>.
- Güldiken, N. (1996). *Toplum Bilimi Boyutlarıyla Siyasal Katılım*, Sivas: Dilek Ofset, s. 31-33.
- Gündüz, R ve Jovanovski, K. (2019). Suriyeli sığınmacılara Yönelik Bakış Olumsuz Değişiyor. Peki Suriyeliler Ne Düşünüyor? Erişim Tarihi: 20.02.2020, Erişim Adresi: <https://tr.euronews.com/2019/08/20/suriyeli-multecilere-yonelik-bakis-olumsuz-yonde-siginmaci-gunah-istanbul-turkiye-gocmen>.
- Güreşçi, E. (2016). Ortak ve Farklı Yönleri ile İç ve Dış Göçler. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(43), 1058-64.
- Günay, E., Atılgan, D., Serin, E. (2017). Dünyada ve Türkiye'de Göç Yönetimi. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 7(2), 37-60.
- Güzel, M.V. (2017). Zorunlu Göç/Sürgün Sürecinde Suriye Türkmen Milli Kimliği. *Türk Yurdu Dergisi*, 106(361), 1-7.
- Hamsici, M. 2019. *Türkiye'de Kaç Suriyeli Var? En Çok Suriyeli Nüfusu Hangi Şehirde Yaşıyor?* Erişim Tarihi: 20.02.2020, Erişim Adresi: <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-49150143>.
- Heywood, A. (2006), *Siyaset*, (Editor: Buğra Kalkan), Ankara: Liberte Yayınları, s. 1.

- İnglis, S. *Syrian Refugees in Turkey are There to Stay, at Least for Now*. Erişim Tarihi: 05.02.2020, Erişim Adresi: <https://theconversation.com/syrian-refugees-in-turkey-are-there-to-stay-at-least-for-now-125176>, 2019.
- İnsan Hakları Gündemi Derneği*, (2020). Yabancılar ve Uluslar arası Koruma Kanunu Nihayet Kabul Edildi. Erişim Tarihi: 20.02.2020, Erişim Adresi: <http://rightsagenda.org/yabancilar-ve-uluslararasi-koruma-kanunu-nihayet-kabul-edildi/>.
- İşçi, M. (2004). *Siyasi Düşünceler Tarihi* (1. Basım). İstanbul: Der Yayınları.
- Kalaycıoğlu, E. (2006). *Türkiye’de Demokrasinin Pekişmesi: Bir Siyasal Kültür Sorunu*. Erişim Tarihi: 20.02.2020, Erişim Adresi: <http://research.sabanciuniv.edu/8882/>
- Kalender, A ve Tabakçı, N. (2005). İletişim Fakültelerinin Ortak Örgütlenmesinde Yönelik Bir Proje Önerisi: Türk Kamuoyu Araştırmaları Ağı. *Selçuk İletişim Dergisi*, 4(1), 91-100.
- Kap, D. (2014). Suriyeli sığınmacılar: Türkiye’nin Müstakbel Vatandaşları. *Akademik Perspektif*, Aralık-2014, 30-5.
- Kapani, M. (2007). *Politika Bilimine Giriş*, Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Karakaş, B. (2018). *Uluslar arası Kriz Grubundan Mülteci Raporu*. Erişim Tarihi: 20.02.2020, Erişim Adresi: <https://www.dw.com/tr/uluslararasi%C4%B1-kriz-grubundan-m%C3%BClteci-raporu/a-42626503>.
- Kavas, A., Avşar, İ., Kadıköy, O., Bilgiç, E.Ç. (2019). İstanbul’da Suriyeliler ve Savaş Sonrası Suriye Gettoları. *TEPAV*, Yayın No: 82, İstanbul.
- Kayalı, N. (2017). *Suriyeli Topluluklarla Etkileşim: İstanbul’daki Yerel Yönetimlerin Rolü*. İstanbul Politikalar Merkezi, İstanbul.
- Keskin, C.Y. (2019). Yerleşme veya Seyahat Özgürlüğü ile Çalışma Hakkı Bağlamında Şartlı Mülteciler. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 25(1), 388-433.
- Kılıçaslan, EÇ. (2008). *Siyasal İletişim İdeoloji ve Medya İlişkisi* (1.Basım). İstanbul: Kriter Yayınevi.
- Koçak, M. (2011). Bayat İlçesinde Göçlerin Nedenleri ve Sonuçları. *Yüksek Lisans Tezi*, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Koçak, Y ve Terzi, E. (2012). Türkiye’de Göç Olgusu, Göç Edenlerin Kentlere Olan Etkileri ve Çözüm Önerileri. *Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 3(3), 163-84.

- KONDA, 2016. KONDA Barometresi: Suriyeli Sığınmacılara Bakış. Erişim Tarihi: 20.02.2020, Erişim Adresi: https://konda.com.tr/wp-content/uploads/2017/11/1602_Barometre62_SURIYELI_SIGINMACILAR.pdf,
- Migration Data Portal, 2020. Forced Migration or Displacement. Erişim Tarihi: 05.02.2020, Erişim Adresi: <https://migrationdataportal.org/themes/forced-migration-or-displacement>.
- Özcan, K. (2008). *Kültürün Seçmen Davranışları Üzerine Etkisi: Ankara İli Sincan ve Ümitköy İlçelerinde Yapılan Bir Uygulama*, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Özdemir, H. (2012). Türkiye’de İç Göçler Üzerine Genel Bir Değerlendirme. *Akademik Bakış Dergisi*, 30, 1-18.
- Özdemir, E. (2017). Suriyeli sığınmacıların Türkiye’deki Algıları. *Savunma Bilimleri Dergisi*, 16(1), 115-36.
- Özer, İ. (2011). *Kentleşme, Kentlileşme ve Kentsel Değişme*. Bursa: Ekin Kitabevi.
- Özkan, N. (2007). *Seçim Kazandıran Kampanyalar*, İstanbul: Kapital Medya Hizmetleri.
- Poggl, G. (2007). *Modern Devletin Gelişimi*, (Editör: Şule Kut, Binnaz Toprak), İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, s.16-17.
- Resmi Gazete, (15.07.1950). Pasaport Kanunu. Resmi Gazete Sayısı: 7564.
- Resmi Gazete, (11.04.2013). Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu. Resmi Gazete Sayısı: 28615.
- Resmi Gazete, (17.03.2016). Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik. Resmi Gazete Sayısı: 29656.
- Sabah Gazetesi, 2019. Seçim Sonuçları. Erişim Tarihi: 15.05.2020, Erişim Adresi: <http://www.sabah.com.tr/secim-sonuclari>.
- Sarı, E., Dinçer, C.G. (2017). Toward a New Asylum Regime in Turkey. *Movements Journal*, 3, 59-82.
- Sezen, S. (1994). *Seçim ve Demokrasi*, Ankara: Gündoğan Yayınları, s. 51.
- Sezik, M. (2017). Yurt Dışı Zorunlu Göçlerin Türkiye Kentleri Üzerindeki Etkileri. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 7(2), 139-56.

- Sociology Discussion. (2020). *Migration: Meaning, Types and Effects*. Erişim Tarihi: 20.01.2020, Erişim Adresi: <http://www.sociologydiscussion.com/communication/migration/migration-meaning-types-and-effects/3112>
- Sultanbeyli Belediyesi, 2020. Coğrafi Durum ve Nüfus. Erişim Tarihi: 20.02.2020, Erişim Adresi: <https://www.sultanbeyli.istanbul/cografi-durum-ve-nufus/>.
- Sultanbeyli Kaymakamlığı, 2020. Sultanbeyli İlçesinin Nüfus Durumu. Erişim Tarihi: 20.02.2020, Erişim Adresi: <http://www.sultanbeyli.gov.tr/ilcemizin-nufus-durumu>.
- Süleymanov, A. (2016). Sultanbeyli İlçesindeki Suriyelilerin Yaşam Deneyimleri. İstanbul: *Suriyeli Mülteci Çocuklarla El Ele Projesi Sonuç Raporu*, 1-51.
- Taş, Y ve Özcan, S. (2013). *Türkiye’de İç Göçün Yoksulluğa ve İstihdama Etkileri*. International Conference on Euroasian Economies, 289-298.
- TBMM, 2018. Göç ve Uyum Raporu. Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Hakları İnceleme Komisyonu, Mülteciler Alt Komisyonu, Ankara.
- Tekin, F. (2011). Kültürel Travma Olarak Zorunlu Göç. *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 25, 91-100.
- Tokgöz, O. (2008). *Siyasal İletişimi Anlamak* (1. Basım). Ankara: İmge Yayınevi.
- Tokay, M. (2019). İstanbul’da Suriyeli Mülteci Krizi: Protestolar Başlarken, Sorunun Çözüm Yolu Nedir? Erişim Tarihi: 20.02.2020, Erişim Adresi: <https://tr.coeurnewsm/2019/07/27/istanbul-da-suriyeli-multeci-krizi-protestolar-baslarken-sorunun-cozum-yolu-nedir>.
- Tolan, B. (1985). *Ben ve Toplum*. Ankara: Teori Yayınları.
- Tuğsuz, N ve Yılmaz, A. (2015). Siyasi Partilerin Mülteci Politikalar. *SETA Perspektif*, 106, 1-6.
- Tunca, H.Ö ve Karadağ, A. (2018). Suriye’den Türkiye’ye Göç: Tehditler ve Fırsatlar. *Kara Harp Okulu Bilim Dergisi*, 28(2), 47-68.
- Tuncel, G ve Ekici, S. (2019). Göçün Siyasal Etkisi: Suriyeli Göçmenlerin Türkiye Siyasetine Etkisi. *Birey ve Toplum Dergisi*, 9(18), 49-72.
- Uluslararası Af Örgütü, 2016. Türkiye 65 Yıl Önce İmzalanan Cenevre Mülteci Sözleşmesine Koyduğu Sınırlamayı Kaldırmalıdır. Erişim Tarihi: 20.02.2020, Erişim Adresi: <https://www.amnesty.org.tr/icerik/turkiye-65->

[yil-once-imzalanan-cenevre-multeci-sozlesmesine-koydugu-sinirlamayi-kaldirmalidir.](#)

Uluslararası Göç Örgütü, (2019). *Who is a Migrant*. Erişim Tarihi: 20.01.2020, Erişim Adresi: <https://www.iom.int/who-is-a-migrant>.

UNCHR, 2019. What is Refugee. Erişim Tarihi: 20.02.2020, Erişim Adresi: <https://www.unrefugees.org/refugee-facts/what-is-a-refugee/>.

United Nations. (2011). *World Population Prospects: The 2010 Revision*. Hihglights and Advance Tables, New York.

University of Oxford, 2020. Why Study Forced Migration? Erişim Tarihi: 05.02.2020, Erişim Adresi: <https://www.rsc.ox.ac.uk/study/msc-refugee-forced-migration-studies/why>.

Ünal, S ve Demir, G. (2009). Göç, Kimlik ve Aidiyet Bağlamında Türkiye’de Balkan Göçmenleri. VI. *Ulusal Sosyoloji Kongresi*, Aydın.

World Economic Forum. (2019). Win-win Solutions for Syrian Refugees and Their Hosts. Erişim Tarihi: 27.11.2019, Erişim Adresi: <https://www.weforum.org/agenda/2019/01/win-win-solutions-for-syrian-refugees-and-their-hosts/>.

Yayla, A. (1998). *Siyaset Teorisine Giriş*. Ankara: Siyasal Kitapevi.

Yeniçağ, 19.07.2019. PİAR’dan Devlet Bahçeliyi Üzecek Anket. Erişim Tarihi: 20.02.2020, Erişim Adresi: <https://www.yenicaggazetesi.com.tr/piardan-devlet-bahceliyi-uzecek-anket-242472h.htm>

Yılmaz, A. (2014). Uluslar arası Göç: Çeşitleri, Nedenleri ve Etkileri. *Turkish Studies*, 9(2), 1685-704.

Yüksek, F.S. (2019). *Türkiye’de Siyaseti Kuşatan Sorun: Suriyeli Göçmenler*. Erişim Tarihi: 20.02.2020, Erişim Adresi: <https://tr..com/2019euronews/09/13/turkiye-de-siyaseti-kusatan-sorun-suriyeli-gocmenler-siyasi-partilerin-tutumu-akp-mhp-chp>.

Yüksek Seçim Kurulu, (2019). Sandık Sonuçları ve Tutanaklar. Erişim Tarihi: 15.05.2020, Erişim Adresi: <https://sonuc.ysk.gov.tr/sorgu>

Yanboluoğlu, Ö. (2018). Suriyeli sığınmacılara Yönelik Duygular ve Algılanan Sosyal Mesafe, Gruplar arası Pozitif ve Negatif Temas, Sosyal Baskınlık Yönelimi, Gruplar arası Tehdit ve Gruplar arası Kaygının Rolü. *Yüksek Lisans Tezi*, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

Yüzbaşıoğlu, N., Durul, T., Çam, T. (2020). Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu: Astana ve Soçi Süreçleri Yara Almaya Başladı: Erişim Tarihi: 05.02.2020

EKLER

EK-1 Anket Formu

TÜRKİYE’DEKİ SURİYELİ SİĞINMACILARIN SEÇMENLERİN SİYASAL TERCİHLERİNE ETKİSİ: SULTANBEYLİ İLÇE ÖRNEĞİNDE BİR DEĞERLENDİRME

Bu anket çalışması İstanbul Medeniyet Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi alanında, İstanbul ilinin Sultanbeyli ilçesinde Suriyeli sığınmacıların, seçmenlerin siyasal tercihlerine olan etkisini araştırmak amacıyla hazırlanmıştır. Tamamen bilimsel amaca yönelik olarak yapılan bu çalışmadan elde edilen bilgiler kesinlikle gizli tutulacaktır. Bu çalışmaya vermiş olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür ederim.

Araştırmacı: Yağmur DURDAĞI

DEMOGRAFİK BİLGİLER

1) Cinsiyetiniz

(a) Kadın

(b) Erkek

2) Yaşınız

Lütfen yazınız:

3) Medeni durumunuz

(a) Evli

(b) Bekar

4) Çalışıyor musunuz?

(a) Evet

b) Hayır

5) Gelir düzeyiniz nedir?

Lütfen yazınız:

6) Eğitim durumunuz nedir?

(a) İlköğretim

(b) Ortaöğretim

(c) Ön lisans / Lisans

(d) Yüksek lisans / Doktora

7) Mesleğiniz nedir?

(a) Memur

(b) İşçi

(c) Serbest Meslek

(d) Emekli

(e) Öğrenci

(f) Ev hanımı

(g) Diğer(Lütfen

yazınız):.....

8) Kendinizi siyasi olarak nasıl tanımlarsınız?

(a) Milliyetçi

(b) Muhafazakar

(c) Liberal

(d) Sosyal demokrat

(e) Diğer(Lütfen

yazınız):.....

9) Siyasi Parti tercihinizi ne zaman yaparsınız?

(a) Seçimden kısa süre önce

(b) Seçimlerden uzun süre önce

10) Yerel seçimde ve genel seçimde aynı partiye mi oy verdiniz? Vermediyseniz neden?

a) Evet

b)Hayır.

Çünkü...

11) Sürekli oy verdiğiniz parti hakkında fikriniz değişir mi?

(a) Evet

(b) Hayır

(c) Kararsızım

12) Suriyeli sığınmacıların ülkemizde bulunmasını nasıl karşılıyorsunuz?

(a) Olumlu

(b) Olumsuz

(c) Kararsızım

13) Suriyeli sığınmacılar seçimlerde siyasal parti tercihlerinizi etkiledi mi?

a) Olumlu

b) Olumsuz

c) Kararsızım

14) Suriyeli sığınmacılar gelecek yıllardaki seçimlerde siyasal parti tercihlerinizi etkiler mi?

a) Olumlu

b) Olumsuz

c) Kararsızım

		Kesinlikle katılmıyor	Katılmıyo rum	Kararsız ım	Katılıyor m	Kesinlikle Katılıyor
SOSYAL ve KÜLTÜREL ALGI ÖLÇEĞİ						
1	Suriyeli sığınmacıların Türkiye’de bulunması sosyal ve kültürel açıdan olumludur.	1	2	3	4	5

2	Sığınmacılar kültürel ve sosyal açıdan ülkemize uyum sağlamaktadır.	1	2	3	4	5
3	Yaşadığınız bölgede Suriyeli sığınmacıların bulunması sosyal ve kültürel açıdan uygundur.	1	2	3	4	5
4	Yaşadığınız yerde halk ve yerel yöneticiler sığınmacılara yeterince iyi davranmakta ve onların sorunlarıyla ilgilenmektedir.	1	2	3	4	5
EKONOMİK ALGI ÖLÇEĞİ						
5	Türkiye'nin Suriyeli sığınmacılara yaptığı maddi yardımları olumlu karşılıyorum.	1	2	3	4	5
6	Sığınmacılara çalışma izni verilmesini doğru buluyorum.	1	2	3	4	5
7	Türkiye Sığınmacıların açlık, yoksulluk ve işsizlik sorununu çözmelidir.	1	2	3	4	5
8	Sığınmacıların Türkiye ekonomisine katkı yapacak potansiyele sahip olduğuna inanıyorum.	1	2	3	4	5
SİYASİ ALGI ÖLÇEĞİ						
9	Suriye'deki savaşın devam etmesinin ve milyonlarca kişinin ülkesini terk etmesinin sebebi yerel ve uluslararası aktörlerdir.	1	2	3	4	5
10	Türk hükümetinin açık kapı politikasını ve sığınmacılara ev sahipliği yapmasını siyasi açıdan olumlu karşılıyorum.	1	2	3	4	5
11	Suriye'deki durumun birkaç yıl içinde düzeleceğine ve sığınmacıların ülkelerine döneceklerine inanıyorum.	1	2	3	4	5
12	Avrupa ülkelerinin kapılarını sığınmacılara kapatmasını ve Türkiye ile geri kabul anlaşması yapmasını olumlu karşılıyorum.	1	2	3	4	5
GÜVENLİK ALGI ÖLÇEĞİ						
13	Suriyeli sığınmacılar ülkemizde bir güvenlik sorununa yol açmaktadır.	1	2	3	4	5
14	Sığınmacılar Türkiye'de kendilerini güvende hissetmektedir.	1	2	3	4	5
15	Türkiye'deki kamplar yeterince güvenlidir ve sığınmacıların ihtiyaçlarını karşılamaktadır.	1	2	3	4	5
16	Sığınmacılar ülkemizde ırkçılık, ayrımcılık ve yabancı düşmanlığına maruz kalmaktadır.	1	2	3	4	5
GRUPLAR ARASI TEHDİT ÖLÇEĞİ						
17	Suriyeliler, Türk vatandaşlarının elinden iş olanaklarını almaktadır.	1	2	3	4	5
18	Suriyelilerin bulundukları ortamlarda suç oranları artmaktadır.	1	2	3	4	5
19	Suriyeliler, Türkiye'nin sosyal refah seviyesinin azalmasına neden olmaktadır.	1	2	3	4	5
20	Suriyeliler Türkiye'nin Avrupa'da güçlenmesini engellemektedir.	1	2	3	4	5
21	Suriyeli sığınmacılara çeşitli haklar sağlanması, diğer sığınmacıların da hak talep etmesine yol açabilir.	1	2	3	4	5
22	Ülkemizdeki Suriyelilerin sayısının artması Türkiye'nin düzenini tehdit etmektedir.	1	2	3	4	5
23	Suriyeliler ekonomik olarak Türkiye'ye yarar sağlamaktan çok zarar vermektedir.	1	2	3	4	5
24	Suriyeliler ülke bütünlüğüne zarar vermeye çalışmaktadır.	1	2	3	4	5
25	Suriyeliler Türkiye'nin kurulu düzenini tehdit etmektedir.	1	2	3	4	5
26	Suriyelilerin kimliklerine sahip çıkmaları, Türkiye'nin birlik ve beraberliğine karşı olduklarını gösterir.	1	2	3	4	5
27	Suriyeliler iş yapıları açısından Türk vatandaşları kadar ahlaklı değildir.	1	2	3	4	5
28	Suriyelilerin örf ve adetleri Türk vatandaşlarından farklıdır.	1	2	3	4	5
29	Suriyeliler, yaşam tarzı açısından Türk vatandaşlarına benzemezler	1	2	3	4	5

30	Suriyeliler, Türk vatandaşlarının yoğun olduğu bölgelere göç ettiklerinde o bölgeyi kötü etkilemektedirler.	1	2	3	4	5
31	Suriyeliler kültürlerine ve dillerine gereğinden fazla sahip çıkıyorlar.	1	2	3	4	5
32	Suriyeliler kendi kültürlerini yaşatmaya çalışması Türkiye'yi olumsuz etkiler.	1	2	3	4	5
33	Dini inanışları açısından Suriyeliler ve Türk vatandaşları birbirlerine benzemezler.	1	2	3	4	5
34	Aile ilişkileri ve çocuk yetiştirme tarzları açısından Suriyeliler, Türk vatandaşlarından farklıdır.	1	2	3	4	5
35	Sultanbeyli'de Suriyeli sığınmacıların olması oy tercihinizi etkiliyor mu?	1	2	3	4	5

ANKET BİTMİŞTİR
TEŞEKKÜRLER...

EK-2/A Siyasi Parti Temsilcileri Görüşme Kayıt Dokümanı

20.05.2020

AK PARTİ SULTANBEYLİ İLÇE TEMSİLCİLİĞİ

YAĞMUR DURDAĞI: *Türkiye'nin Suriye politikası ve Sultanbeyli'de yaşayan Suriyeli sığınmacılar hakkında ne düşünüyorsunuz?*

AK PARTİ İLÇE BAŞKANI ALİ TOMBAŞ: *Türkiye'nin Suriye politikası...Suriye'deki vatandaşların bir arada yaşaması yani bölünmeye karşı toprak bütünlüğü içerisinde, demokrasi içerisinde, herkesin eşit ve özgür bir şekilde yaşamasını sağlamaktır. Türkiye'nin Suriye'ye bakışı budur. Tabi ki Suriye'de eğer bir bölünme olursa, farklı gruplarla bir yönetim tarzı ortaya çıkarsa Türkiye'nin güvenliği açısından bir tehlike arz eder. Ve Türkiye'nin Suriye'de uyguladığı tüm etnik gruplar dahil olmak kaydı ile Suriye'de tek devlet ve tek bayrak altında bütün unsurlarının bir arada yaşamasını sağlamak ve bölünmesini önlemek. Türkiye'nin Suriye'ye bakışı ve yapmak ve sürdürmek istediği politikası budur. Ondan dolayı bu politikayı destekliyoruz tabi ki. Sultanbeyli'deki Suriyeli sığınmacılar konusuna gelecek olursam da öncelikle belirtmek isterim ki kimseyi Allah vatansız bırakmasın. Bugün demokrasi umuduyla Irak'a gelenler Irak'ı paramparça ettiler. Milyonlara varan ölümler oldu ve milyonlarca insanları hicret etti, göç etti ve sığınmacı durumuna düştü. Şimdi Suriye'de vatandaşlardan Arap kökenli olanlar var, farklı kökenli olanlar var...Türkiye göç edenlere kucak açmamış olsaydı birçok kadın, çocuk, yaşlı insan ölecekti. Türkiye onlara ensar görevi yaparak kucak açtı. Sultanbeyli'de özellikle Mülteciler Merkezi ile birlikte Sultanbeyli Belediyesi, kaymakamlığı burada Mülteciler Merkezi kurarak bütün Sultanbeyli'ne gelen Suriyeli Sığınmacıları kontrol altına aldılar. Böylelikle Sultanbeyli bölgesindeki Suriyelilerde belki birkaç sıkıntı olmuş olabilir ama genel anlamda Sultanbeyli'de Suriyeliler ile alakalı çok bir sorun yaşanmamıştır. Yaşanmamasının nedeni ise Sultanbeyli'ne gelen tüm sığınmacıların kayıt altına alınması, onlara iş imkanı sağlanarak yardımcı olunması, doktorundan sağlığına kadar bir merkezde poliklinik hizmeti verilmesi, eğitim ile ilgili olarak onlara okul açılması gibi sosyal yaşamlarında karşılaşacakları güçlükleri de önleyerek Sultanbeyli'de ki Suriyeli*

sığınmacıların bizim kendi vatandaşlarımızla karşı karşıya gelmesini ya da bizim vatandaşlarımızın Suriyeli Sığınmacılara karşı negatif görüşe sahip olmasını önlemiş oldu. Tabii Sultanbeyli'nin şöyle bir özelliği var; Sultanbeyli muhafazakar yapıya sahip bir ilçe. Yani nasıl ki Anadolu'da bir akşamüzeri bir vatandaşın kapısını çalarsınız, evine davet eder ve misafir eder. Sultanbeyli'de böyle... Onun için sığınmacı kardeşlerine, mülhacir kardeşlerine ensar görevi görmüşlerdir. Onlara kucak açmışlardır. Sultanbeyli'de çok ciddi bir olayla da karşılaşılmamıştır. Bu bizim seçimlerimize de yansımamıştır.

YAĞMUR DURDAĞI: *Söylediklerinizden yola çıkarak Açık Kapı Politikasını, Avrupa ülkelerinin kapılarını sığınmacılara kapatması ve Türkiye ile geri kabul anlaşması yapmasını olumlu karşıladığınızı anlıyorum.*

AK PARTİ İLÇE BAŞKANI ALİ TOMBAŞ: *Eyvallah.*

YAĞMUR DURDAĞI: *Suriye'de sorunlar bittiğinde sığınmacıların geri döneceğine inanıyor musunuz? Ne düşünüyorsunuz? Türk hükümetinin bu konudaki söylemlerini nasıl yorumluyorsunuz?*

AK PARTİ İLÇE BAŞKANI ALİ TOMBAŞ: *Şöyle bir şey var; herkes yurduna memleketine dönmek ister. Bunda bir sıkıntı yok. Suriyeli vatandaşlarında kendi memleketlerine, kendi topraklarına dönmek hayaliyle yaşadıklarını biliyorum. Ama bunların içerisinde bu süre zarfında Türkiye'de iş kuranlar, bir düzen kuranlar dönmezler. Çünkü bu böyledir yani Türkiye güven veren bir ülke. Türkiye'nin güçlü devlet ve askeri yapısı ve ekonomik yapısından dolayı sığınmacıların birçoğu tabi ki döner, ben buna inanıyorum çünkü orada toprakları ve daha iyi şartlarda düzenleri var ama bir kısmı özellikle iş imkanı olanlar ve bir düzen kuranlar Türkiye'de kalmaya devam edecektir.*

YAĞMUR DURDAĞI: *Sultanbeyli bölgesinde araştırma ve inceleme yaptığımda Suriyeli sığınmacıların birbirlerine destek olduğuna ve beraber yaşadıklarına şahit oldum. Bu durum Sultanbeyli halkının istihdamına engel oluyor mu? Suriyeli sığınmacılar genel anlamda, vatandaşların iş imkanlarını nasıl etkiliyor?*

AK PARTİ İLÇE BAŞKANI ALİ TOMBAŞ: *Buna ben inanmıyorum. Şöyle...bizler iş adamlarıyla bir aradayız. Türkiye’de özellikle alt segmentlerde çalışanlar var. Örneğin, sanayi, tekstil, hizmet sektöründe alt segmentlerde çalışanlar... Bu konularda Türkiye’de eleman/personel çalıştırmayla ilgili bir sıkıntı vardı. Çünkü artık işten ziyade insanlar iş seçiyorlardı. Ama Suriyeli sığınmacılarla birlikte bu alt segmentlerdeki personel ihtiyacı giderilmiş oldu. Suriyelilerin Türkiye’de olması, Türk vatandaşının işini elinden alması gibi bir durumu oluşturmuyor. Çünkü zaten mesleği olan, kalifiyeli eleman pek yok içlerinde. Evet, kalifiyeli eleman var tamamıyla yok değil ama birçoğu değil. Bunlar personel sıkıntısı yaşadığımız alanlardaki ihtiyacı gideriyorlar. Sadece Suriyeli sığınmacılar değil, Afgan da var. Dolayısıyla ben istihdamı engellediği görüşüne katılmıyorum.*

YAĞMUR DURDAĞI: *Özetle, Suriyeli sığınmacıların Türkiye’de vatandaşların beğenmediği işlerde çalışarak işverenlerin yükünü hafifletmiş oldu. Çünkü işin içerisinde ucuz iş gücü maliyeti de var.*

AK PARTİ İLÇE BAŞKANI ALİ TOMBAŞ: *Aynen öyle, tabi tabi maliyette var.*

YAĞMUR DURDAĞI: *Suriyeli sığınmacılar bir tehdit olarak algılanıyor mu? Sultanbeyli’de sığınmacılar tarafından gerçekleşen herhangi bir olay oldu mu?*

AK PARTİ İLÇE BAŞKANI ALİ TOMBAŞ: *Diyorlar ya Almanya’da yabancı Türkiye’de Almancı diye... Şimdi onlar neticede bir insan. Onlara insan olarak baktığınız zaman problem yok. Ama çok üzücü olaylarla karşı karşıya geldik. Ben bir tehdit unsuru olarak görmüyorum bu konu hakkında çok uzun da konuşulabilir ama çıkan olayların zeminine baktığımız zaman maalesef farklı şeyler ortaya çıkıyor. Ama herhangi bir Suriyeli sığınmacının, Türk vatandaşına saldırdığı yok yani. Onun için ben tehdit unsuru olarak görmüyorum.*

YAĞMUR DURDAĞI: *Sultanbeyli bölgesinin muhafazakar bir bölge olduğunu söylediniz. Suriyeli sığınmacılar, Sultanbeyli bölgesindeki halkın siyasal partilere olan oy tercihlerini etkilemiyor dediniz. Peki, Sultanbeyli halkı Suriyeli sığınmacıları benimsedi mi? İlerleyen dönemde seçim olduğunda tavırlar değişir de Suriyeli sığınmacılardan ötürü siyasal oy tercihlerinde değişiklik olur mu?*

AK PARTİ İLÇE BAŞKANI ALİ TOMBAŞ: *Zannedersem takriben 10 yıla yakındır bu mesele var...Şimdi ilk başlarda bu olabilirdi. Ama artık 10 yıl geçmiş. Yani 10 yaşındaki bir çocuk 20 yaşına gelmiş ve Türkiye'nin kültürüyle büyümüş. Yine 1 yaşındaki çocuk artık 10 yaşına gelmiş...Dolayısıyla gelecek seçimlerde de Sultanbeyli'de siyasal anlamda farklı bir tercih olmaz. Çünkü Sultanbeyli nüfusu 400 bin civarında, Suriyeliler 30 bin civarında...Bunların zaten birçoğu dediğim gibi güvenli bölgelere zaman içinde gidenler var, gitmeye devam edenler var. Onun için siyasi bir tercihte vatandaş için sorun olacağına inanmıyorum.*

EK-2/B Siyasi Parti Temsilcileri Görüşme Kayıt Dokümanı

24 ŞUBAT 2020

MHP SULTANBEYLİ İLÇE TEMSİLCİLİĞİ

YAĞMUR DURDAĞI: *Sultanbeyli bölgesinde yaşayan seçmenleri siyasal olarak nasıl tanımlarsınız?*

MHP İLÇE BAŞKANI ABDULLAH ÇINAR: *Sultanbeyli seçmeni kendini tanımlarken çoğunluklu olarak milliyetçi – muhafazakar olarak tanımlar. Zaman zaman bu Türkiye'nin konjonktürüne göre öncelikler değişir. Bazen milliyetçi olur bazen muhafazakar olur. Genel siyasetten etkilenirler. Ama burada baskın olarak görülen milliyetçi-muhafazakar olarak tanımlayabileceğimiz seçmen kitlesidir. Bu seçmenler seçimde sandığa gittiğinde ciddi anlamda değişimler olur. Örneğin MHP den AKP ye ya da AKP den MHP ye k olur. Bu tarz geçişkenlikler vardır. Bunun en bariz örneğini biz 7 Haziran 2015 seçimlerinde gördük. O seçimde hem Sultanbeyli hem de Türkiye genelinde MHP ye bir yöneliş vardı. O zaman ki hükümet sistemi parlamenter sistemdi. Parlamenter sistemde hükümet kurulmayınca, siyasal partiler arasında mutabakat sağlanmayınca 1 Kasım'da erken seçime gittiğimizde MHP ye oy vermiş olan seçmen AKP ye gitti, bir geçişkenlik oldu. Bunu net bir şekilde gördük.*

YAĞMUR DURDAĞI: *Suriyeli sığınmacılar Sultanbeyli'ne entegre olabildiler mi? Ziya Ülhak Caddesi hakkında bazı şeyler paylaşıldı benimle... Suriyeli sığınmacıların o caddede kuyumcudan tutunda kasabına kadar kendi dükkanları*

varmış. Sadece birbirlerinden alışveriş yapıyorlarmış. Bunlar hakkında ne söyleyeceksiniz?

MHP İLÇE BAŞKANI ABDULLAH ÇINAR: *Doğru, hepsi doğru... Sultanbeyli'deki insanlar olaya maddeci bakıyorlar. Örneğin evi veya dükkanı olan birisi normal şartlarda buranın vatandaşına elindeki evi veya dükkanı satamayacak ya da kiralayamayacakken bugün Suriyelilere kömürlükleri bile kiraya veriyorlar. Asgari ücret ve sigortalı bir işçi çalıştırmak yerine daha az bir paraya sigortasız adam çalıştırmayı tercih ediyorlar. Daha ucuz bir maliyetle aynı işi yaptırıyorlar. Dolayısıyla genel anlamda Suriyelilerden rahatsız değiller. Kimlerin rahatsız olduğunu ifade edeyim... MHP Sultanbeyli İlçe Başkanlığı olarak biz Sultanbeyli Belediyesine bir teklifte bulunduk. Belediye meclis üyeleriyle istişare yaptık. Burada bahsedilen Ziya Ülhak Caddesi hakkında konuştuk. Orda Suriyelilerin açtığı mağazalar var ve genel anlamda Suriyeliler alışverişlerini hep orada yapıyorlar. Bundan bizim rahatsızlığımız yok ama bizim tek sıkıntımız şuydu; öncelikle burada yaşayan Suriyeliler bizim vatandaşımızın vermiş olduğu vergiyle muhatap ise herkes ticaretini yapabilir sıkıntımız yok. İkinci olarak, Arapça tabelalar. Biz bunun teklifini götürdük, sadece Arapça değil yabancı dilde olan bütün tabelaların Türkçeleştirilmesi konusunda görüştük ve bu bütün belediye meclis üyelerinin tamamının oy birliği ile geçti. Daha sonra bu anlamda belediye gereken tebligatları yaptı ve tabelalar Türkçeleştirildi. Suriye ibareleri yine var ama daha küçük esas belirgin olan Türkçe ifadeler. Sultanbeyli'de yaşayan vatandaşlarımızın Suriyelilerden rahatsız olduğu bazı konular olduğu doğru. Bazı mahallelerde yoğunlukla varlar ve oralarda kendi bölgelerini oluşturmuşlar. Uyuşturucu sektöründe olmaları rahatsızlık veriyor. Bunu yapan Suriyelide olsa normal Türk vatandaşı da olsa rahatsızlık verir zaten. Özellikle yazın ama bu anlamda emniyet iyi çalıştı, bekçiler iyi çalıştı. Yazın Sultanbeyli kent meydanına çıktığımız zaman orada Suriyeliler yüksek sesle müzik açıp halay çekiyorlardı. Bu insanları rahatsız ediyordu. Ama bekçiler bu sorunu çözdü şimdi böyle bir sorun kalmadı. Haliyle bu gibi durumlar Sultanbeyli'de refahı bozuyordu, insanların gözüne battı.*

YAĞMUR DURDAĞI: *Suriyeli sığınmacılara karşı sizin bakış açınız nasıldır?*

MHP İLÇE BAŞKANI ABDULLAH ÇINAR: *Bizim Türk Milleti olarak her zaman mazluma kol kanat germe kodlarımızda vardır. Biz her zaman kol kanat gereceğiz. Bizim milletimizde olan merhamet duygusu hiçbir millette yoktur. Haliyle mazlumlara dün kol kanat gerildi, bugün geriyoruz, yarın da gereceğiz. Çünkü Türkiye Cumhuriyeti devletini, sadece Türkiye Cumhuriyeti Devleti sınırlarından ibaret olarak kimse göremez. Kimse bizim gönül coğrafyamız konusunda müdahalede bulunamaz. Bizim sınırlarımız bellidir ama bizim bir de sınırları aşan gönül coğrafyamız vardır. Türk beklenendir, biz beklendiğimiz her yere gitmeliyiz.*

YAĞMUR DURDAĞI: *Açık kapı politikasını nasıl karşılıyorsunuz?*

MHP İLÇE BAŞKANI ABDULLAH ÇINAR: *Biz tüm mazlum devletlere kapımızı açmalıyız, destek olmalıyız. Lakin refahın, huzurun tahsis edileceği Suriye bölgesine geri dönmelerini de istiyoruz zamanı geldiğinde. Onların geri dönüp kendi topraklarında huzur içinde yaşamalarını arzu ediyoruz.*

YAĞMUR DURDAĞI: *Peki, Suriyeli sığınmacıların geri dönüşüne olan inancınız nedir?*

MHP İLÇE BAŞKANI ABDULLAH ÇINAR: *Herkesin yaşadığı topraklardan bir ayrılma sebebi vardır. Her şey iyiye durup dururken kimse yaşadığı toprakları bırakıp gitmez. Hepsinin temelinde zorluklar vardır. Evet, Suriyeliler birçok kişinin gözüne batıyor ama bunların büyük çoğunluğu memleketlerinde huzur varken burada gelip hamallık yapmayı istemiyordur. Onlar da mutlaka bir gün kendi topraklarına dönmenin hayalini kuruyorlardır. Ben olduğu kanaatindeyim ve gideceklerini düşünüyorum. Gitmeyecek olanlar illaki olacaktır. Burada evlilikler oluyor, akrabalık aile bağları oluşuyor artık.*

YAĞMUR DURDAĞI: *Suriye'deki savaşın devam etmesinin ve milyonlarca kişinin ülkesini terk etmek zorunda kalmasının sebebi yerel ve uluslararası aktörler midir sizce?*

MHP İLÇE BAŞKANI ABDULLAH ÇINAR: *Bunu zaman içinde yaşayıp göreceğiz. Orada insanları göçe zorluyorlar. Çünkü o bölgedeki nüfus yapısını değiştirmeyi amaçlıyorlar. Bir başka nokta ise Türkiye Cumhuriyeti'nin o bölgeye*

bakış açısını değiştirmeyi hedeflediklerini düşünüyorum ben. Yani Türkiye kendi içerisinde mücadele verirken orayla ilgilenemez. Böylelikle hem nüfus değişecek hem de Türkiye göç sorunuyla uğraşsın. Bunlar benim naçizane düşüncelerim.

YAĞMUR DURDAĞI: *Suriyeli sığınmacıların birbirlerini bu bölgede her anlamda desteklemeleri bir tehdit olarak algılanıyor mu?*

MHP İLÇE BAŞKANI ABDULLAH ÇINAR: *Suriyelilerden toplumun her kesiminde rahatsız olan insanlar var ve bunun siyasi bir tarafı olur olmaz o ayrı. Ama tabi parti liderlerinin söyledikleri kendi seçmenlerini bu konuda oldukça etkiliyor. Buradaki Suriyeliler birbirlerini destekliyorlar çünkü birbirlerine ihtiyaçları var. Biz yerel halk olarak onlara hazır değildik... Doğal olarak onlarda kendi yerlerini açıp destek verdiler birbirlerine. Ama artık onlar için dil eğitimi vesaire veriliyor, Türkçe öğrenebilmeleri açısından. Ama tabi bu böyle gitmez. Çünkü mesela burada yaşayan bir arkadaşım Türk olduğu için Suriyeli biri baklava satmamış. Parasıyla gidip alışveriş yapmak istemiş ve Suriyeli olduğu halde baklava yok deyip satmamış. Bunu duyduğumuzda çok fazla rahatsız olduk. Ben de aynı zamanda esnafım. Dükkanıma giren müşteriye mezhebini, dilini, meşrebini sormuyorum. Bu davranış akıllara farklı şeyler getirmiyor değil. Biz bu kadar inisiyatif verip anlayışlı davranıyorken bu hal ve tutum onaylanan bir şey değil. O yüzden bir an önce sorunlar çözülmeli.*

YAĞMUR DURDAĞI: *Türkiye gereken yardımları yapmalı yani...*

MHP İLÇE BAŞKANI ABDULLAH ÇINAR: *Evet... Burada yaşamaya devam edeceklerse buranın nizamına, kültürüne, geleneğine artık alışmaları gerekiyor. Entegre olmaları gerekiyor.*

YAĞMUR DURDAĞI: *Denetim yapılıyor mu?*

MHP İLÇE BAŞKANI ABDULLAH ÇINAR: *Ben açtıkları dükkanların, evlerinin vs denetlendiğini görmedim hiç. Ama denetlenmeli hele uyuşturucu olayından sonra...*

YAĞMUR DURDAĞI: *Suriyeli sığınmacıların Sultanbeyli’de olması vatandaşların siyasal oy tercihlerini etkiliyor mu? Bu konuda bir fikriniz var mı?*

MHP İLÇE BAŞKANI ABDULLAH ÇINAR: *Yok, sanmıyorum. Burada 81 vilayetten insan yaşıyor çok çeşitlilik var. En az 14 kişiyle Burdurlu en fazla 29 bin küsür sayıyla Erzurumlu yaşıyor. Burada kimse İstanbullu değil. Yani demek istediğim hala ben Tokatlı, sen Ardahanlı, öbürü Erzurumlu... Yani hemşericilik var. Herkes kendi içerisinde kendi kültürünü yaşıyor. Burada da oy oranlarını bu hemşericilik anlayışını belirliyor büyük ölçüde. İlk unsur genel siyasettir ama devamında kişiye göre tercih yapılıyor. Son seçimlerde de bu bariz şekilde görüldü. Belirleyici unsur Suriyeliler değildir.*

EK-2 C Siyasi Parti Temsilcileri Görüşme Kayıt Dokümanı

24 ŞUBAT 2020

CUMHURİYET HALK PARTİSİ SULTANBEYLİ İLÇE TEMSİLCİLİK BİNASI

YAĞMUR DURDAĞI: *Türkiye’nin Suriye politikası ve Sultanbeyli’de yaşayan Suriyeli sığınmacılar hakkında ne düşünüyorsunuz? Bu bölgede yaşayan vatandaşların siyasal partilere olan oy tercihlerini etkiliyorlar mı?*

CHP SULTANBEYLİ İLÇE BAŞKANI HAYATİ BOZKAYA: *Öncelikle Cumhuriyet Halk Partisi’nin bu konudaki düşüncesi bellidir; oradaki savaşın bitmesi ve Suriyelilerin geri dönmesi. Sultanbeyli’de olmalarından hiç kimse memnun değil. Çünkü bizden daha çok rağbet görüyorlar zaten onların gitmeye niyeti yok gibi. Her türlü imkanları var burada. Kendi vatandaşına sahip çıkamıyor ama Suriyeliler için her türlü imkan var. Mesela korsan taksi durağı kurmuşlar...*

YAĞMUR DURDAĞI: *Sultanbeyli’de yaşayan insanların istihdamını engelliyorlar mı yani?*

CHP SULTANBEYLİ İLÇE BAŞKANI HAYATİ BOZKAYA: *Tabi. Üstelik kimsede müdahale edemiyor onlara.*

YAĞMUR DURDAĞI: *Suriyeliler burada birbirlerini destekliyorlar mı?*

CHP SULTANBEYLİ İLÇE BAŞKANI HAYATİ BOZKAYA: Tabii. Suriyeliler burada hiçbir Türk vatandaşından alışveriş yapmazlar. Kendi dükkanlarından alışveriş yaparlar.

YAĞMUR DURDAĞI: Nerede tam olarak bu bahsettiğiniz Suriyeli sığınmacıların açtığı dükkanlar?

CHP SULTANBEYLİ İLÇE BAŞKANI HAYATİ BOZKAYA: Sultanbeyli Çeşme Durağının orada Ziya Ülhak Caddesi. Suriyeliler sadece Sultanbeyli'nin değil Türkiye'nin sorunu ama evet bölgemizde çok fazla var.

YAĞMUR DURDAĞI: Pekala bu kadar şikayet olduğunu söylüyorsunuz, Sultanbeyli halkının bu durum siyasal oy tercihlerine nasıl yansıyor?

CHP SULTANBEYLİ İLÇE BAŞKANI HAYATİ BOZKAYA: Doğru. Şikayet var ama oy tercihlerini çok etkilemiyor.

YAĞMUR DURDAĞI: Siz yerelde CHP İlçe Temsilciliği olarak bu konuda herhangi bir çalışma yaptınız mı? Suriyeli sığınmacıları entegre olamadıkları için bir tehdit olarak değerlendiriyor musunuz?

CHP SULTANBEYLİ İLÇE BAŞKANI HAYATİ BOZKAYA: Yok, öncesini bilmiyorum ama ben zaten yeni göreve başladım, bu konuda bir çalışma yapmadım. Sultanbeyli halkı Suriyelilerden rahatsız ama bunu seçimlerde yansıtmıyor. Memnun olduğu konular şunlar Sultanbeyli halkının; evleri boş olan, mahalle aralarında dükkanları olan kişiler Suriyelilere evlerini, dükkanlarını kiraya veriyorlar.

YAĞMUR DURDAĞI: Ticari bir kazanç olarak görüyorlar yani...

CHP SULTANBEYLİ İLÇE BAŞKANI HAYATİ BOZKAYA: Tam bir ticaret mantığıyla bakılıyor.

YAĞMUR DURDAĞI: Kişisel menfaat mi ön planda?

CHP SULTANBEYLİ İLÇE BAŞKANI HAYATİ BOZKAYA: Kişisel menfaat ön plana çıkıyor. Ama bunun yanı sıra gün yüzüne çıkan rahatsızlıklar da var. Hatta daha fazla...

YAĞMUR DURDAĞI: Sultanbeyli'de yaşayan seçmeni çoğunlukla siyasal olarak nasıl tanımlarsınız?

CHP SULTANBEYLİ İLÇE BAŞKANI HAYATİ BOZKAYA: Bundan bir hafta önce Sultanbeyli'de bir tapu sorunu nedeniyle ciddi eylem yaşandı. Yani insanların rahatsız olduğu bir durum olursa ciddi anlamda, burada şartlar değişebilir. En azından böyle bir algı bizde oluşmaya başladı. Ama genel olarak muhafazakar diyebilirim. Dindar kesimde var lakin muhafazakar kesim daha fazla. Ama dediğim

gibi sıkıntılar gün yüzüne çıktığında, siyasal tercihlerde değişebiliyor. Vatandaşa doğru dokunabilmek çok önemli...Ekonomi burada çok önemli. Halk fanatik gibi sıkı sıkıya bağlı değil siyasal parti tercihlerinde şahit olunan değişimler var.

YAĞMUR DURDAĞI: *Siz peki ilçe yapılanması olarak burada yaşayan Suriyeli sığınmacılarla alakalı bir çalışma yürütmeyi düşünüyor musunuz? En azından partinin bu bölgeden aldığı oy oranını iyileştirmek ve halkın bahsettiğiniz rahatsızlıklarını gidermek adına bir çalışma yürütmek hedefinizde var mı?*

CHP SULTANBEYLİ İLÇE BAŞKANI HAYATİ BOZKAYA: *İlerleyen süreçlerde bu konuda harekete geçeceğiz. Sultanbeyli vatandaşının olduğu yerde korsan taksi girişimine girip istihdama engel oluyorsa vesaire bunları dillendireceğiz. Bir de buradaki Suriyelilerin yüzde sekseni çok genç. Genç nüfusun çoğu çalışmıyor ve devletten yardım alıyor. İstedikleri gibi sokaklara hakim olmaya başladılar. Bu çok ciddi bir sıkıntı...*

YAĞMUR DURDAĞI: *Geri dönüşe olan inancınız nedir?*

CHP SULTANBEYLİ İLÇE BAŞKANI HAYATİ BOZKAYA: *İnsan olarak, devlet olarak elimizden gelen her şeyi fazlasıyla yaptık zaten ama geri dönüşlerine olan inancım azaldı. Gitmeyeceklerini düşünüyorum. Artık gayrimenkuller almaya başladılar. Çeşme durağının orda kuyumcusundan kasabına varana kadar o caddede her şey satıyorlar. Bu etler nasıl nerden geliyor? Nasıl temin ediyorlar? Belgeleri yok. Tampon bölge, güvenli bölge oluşması yıllarca sürer.*

YAĞMUR DURDAĞI: *Bahsettiğiniz caddede yapılanmışlar, birbirlerini destekliyorlar diyorsunuz...Denetimler olmuyor mu? İnsanlar oradan alışveriş yapıyorlarsa eğer sağlık ve hijyen açısından bu tehdit sayılmıyor mu?*

CHP SULTANBEYLİ İLÇE BAŞKANI HAYATİ BOZKAYA: *Ne denetim ne vergi... onlar hükümetin desteği ile buradalar. Kaçak oluşumlar zaten.*

YAĞMUR DURDAĞI: *Peki. Çok teşekkür ederim vakit ayırdığınız ve katkı sağladığınız için.*

EK-2/D Siyasi Parti Temsilcileri Görüşme Kayıt Dokümanı

24 ŞUBAT 2020

CUMHURİYET HALK PARTİSİ SULTANBEYLİ İLÇE TEMSİLCİLİK BİNASI

YAĞMUR DURDAĞI: Ülkemizde ve bölgenizde bulunan Suriyeli sığınmacıları nasıl değerlendiriyorsunuz? Halk sizce bu konuda ne düşünüyor?

CHP SULTANBEYLİ İLÇE TEMSİLCİLİĞİ KADIN KOLLARI BAŞKANI

GÜLESER SEL: Ülkemizde yaşanan bir kaos var. Bu kaostan ötürü de genel anlamda insanlarda şöyle bir bakış açısı var; Bizim henüz daha bir şeylerdeki açlığımız giderilmemişken onlara bu kadar çok hak verilmesi ne kadar doğru? Mesela bir kısım halk şu şekilde bakıyor bu olaya; mübadele... Suriye’de bir savaş olduğu, bu savaş sonucunda tabi ki sığınmacıların olabileceği... Aynı şeyi biz ülkemiz olarak da yaşayabiliriz bunlar çok olabilecek olan şeyler. Fakat insanlar bu konuda ben insanlar ülke açısından bölünmüş olarak görüyorum. Bu benim kendi gözlemim. Sosyal, kültürel, ekonomik anlamda bakıldığında zaman Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına verilen haklardan ziyade Suriyelilere verilen hakların çok daha fazla olduğunu, daha çok sığınmacı olarak onlar değil de biz sığınmacıymışız gibi bir anlayış var. Çünkü şöyle bir şey söyleyeyim ben size... En basiti bir gün ben Vodafone ‘a gittiğim zaman bayanın bir tanesi kontör yükletecekti. Orda bir fiyat çizelgesi asılıydı. Kadında cüzdanını açtı ve içindeki paraya bakınca 20 TL’lik bir limit gördü ve istediği tarifeyi söyledi – bu arada bunu 2 yıl önce falan yaşadım-.Karşıdaki beyefendi dedi ki Suriye vatandaşı mısınız? Onlar sadece Suriye vatandaşları için geçerlidir dedi.

Bu durumda bize ait olan tarifeler 35 TL’den başlayıp 100-150-180 TL’ye kadar giden bir meblağ... Kadın orda ortalığı karıştırdı tabiki haklı olarak. Çok basitçe bir örnek verdim ben burada şu an. Genel anlamda bakılınca herkesin aynı şeyi söyleyeceğini düşünüyorum ben.

YAĞMUR DURDAĞI: Temelde benim Sultanbeyli bölgesinde araştırdığım konu Suriyeli sığınmacıların burada yaşayan seçmenlerin siyasal oy tercihlerini etkileyip etkilemediği... Bu konu hakkında ne söyleyebilirsiniz?

CHP SULTANBEYLİ İLÇE TEMSİLCİLİĞİ KADIN KOLLARI BAŞKANI GÜLESER SEL: Ben şöyle bir şey söyleyeyim... Biz burada bir devlet hastanesine gittiğimiz vakit şöyle bir şey yapılıyor ki buna bende çoğu zaman denk geldim. Şöyle bir durum var...sıra bekliyoruz değil mi? Bu benim kendi başıma gelen bir durum benim kızım kalp hastası ve çocuğum rahatsızdı doktorun acil müdahale etmesi gerekiyordu o sırada. Fakat içerde hasta olduğu için ben giremiyorum. Suriyeli bir kadın bana dirseğini atarak ‘‘çekil sıra benim’’ dedi. Bende ona ‘‘hayır, sıra benim’’ dedim. Benim o sırada duramayacağımı söyledi. ‘‘Neden?’’ diye sorduğumda ‘‘çünkü ben Suriyeliyim, öncelik benim’’ dedi. Varın etkili olmuş olmamış buradan pay çıkartın.

YAĞMUR DURDAĞI: Anlıyorum...yani diyorsunuz ki kesinlikle topluma entegre değiller...Peki siz Suriye’de sorunlar bittiğinde sığınmacıların geri döneceğine inanıyor musunuz? Ne düşünüyorsunuz? Türk hükümetinin bu konudaki politikalarını nasıl yorumluyorsunuz? Ayrıca merak ettiğim bir başka konuda CHP’nin bu konuda ürettiği bir çözüm var mı? Bu konudaki tavrını sizden dinlemek isterim.

CHP SULTANBEYLİ İLÇE TEMSİLCİLİĞİ KADIN KOLLARI BAŞKANI GÜLESER SEL: Hayır inanmıyorum geri döneceklerine. Şöyle bir şey söyleyeyim... Genel anlamda ülke baz alınarak bakıldığı zaman bu konuda parti önemli değil. Genel başkanımız bu konuda siyasal anlamda yaralar aldığımızı ve bu konuda tamirinin yapılıp rayına oturturulması gerektiğini ifade etmişti. Gerekli bölgelerde barışın sağlanılıp refah içerisinde herkesin geri dönmesini temenni etti. Parti olarak bunu istiyoruz. Ama şöyle bir durum var ki ülkemizde yaşayan Suriyelilerin pek gidebileceği kanısına sahip değilim. Ya da ben mi yanlış düşünüyorum bilmiyorum. Onlar çıkarları doğrultusunda hareket ediyorlar. Asgari ücrete tabii olan bir aile kiraydı faturalardı mücadele verirken onlar için böyle bir şey yok. Her anlamda rahatlık getirilmiş. Bugün üniversite kapısında bizim öğrencilerimiz sınavla girerken

onların öğrencileri istedikleri bölüme gidebiliyorlar. Bu lise için de aynı şekilde geçerli. Tabi bir an önce herkesin yuvasına dönmesinde fayda var.

YAĞMUR DURDAĞI: Eğitimde ayrıcalık dediniz, küçük bir esnaf dükkanından alışveriş yaparken bile ayrıcalık görüyorlar dediniz... Hem genel anlamda hem de Sultanbeyli bölgesi açısından düşünürsek Suriyeli sığınmacıların istihdamı engellediğini düşünüyor musunuz? Yani vatandaşların iş olanaklarını ellerinden alıyorlar mı?

CHP SULTANBEYLİ İLÇE TEMSİLCİLİĞİ KADIN KOLLARI BAŞKANI GÜLESER SEL: Her anlamda engelliyorlar. Şu an genel anlamda taban olarak da bakarsanız zaten Adalet ve Kalkınma Partisi buranın kalesidir. İstanbul'da kaledir. Şu an herhangi bir AKP'li seçmenin kapısını da çalabilirsiniz. Bu konuda vicdani olarak herkesin başlarda söylediği bir şey var; 'ülkelerinde savaş var tabi ki sahip çıkacağız'. Ama daha sonra bu ekonomik, sosyal, kültürel anlamda hatta ve hatta Suriyelilerle alakalı namusa dayalı olabilecek derecede haberlerin gündeme düşmesiyle beraber herkesin düşüncesi değişti. Sonuçta örneğin benim çocuğum yıllarca okulda okuduktan sonra mesleğini icra edemeyip gidip belki çaycılık yapayım derken onu dahi bulamazken Suriyeliler bulabiliyorsa doğal olarak halkın ayaklanması bu anlamda gayet doğal değil mi?

YAĞMUR DURDAĞI: Yani Suriyeli sığınmacıların bir güvenlik sorunu oluşturduğu da ifade ediyorsunuz... Söylediklerinizden bunu rahatça anlayabilir miyiz?

CHP SULTANBEYLİ İLÇE TEMSİLCİLİĞİ KADIN KOLLARI BAŞKANI GÜLESER SEL: Tabi tabi, tabi ki...

YAĞMUR DURDAĞI: Sultanbeyli bölgesinde Suriyeli sığınmacılar tarafından gerçekleşen herhangi bir olaya şahit olundu mu?

CHP SULTANBEYLİ İLÇE TEMSİLCİLİĞİ KADIN KOLLARI BAŞKANI GÜLESER SEL: Benim kendi mahallemde vardı gördüklerim... Haftada bir defa hırsızlık konusunda mutlaka mahallede kavga çıkıyordu. En sonunda ev sahipleri onları evden çıkartmakta çareyi buldu. Sultanbeyli'nin kendi halkına bile saldırdılar.

Bir berber dükkanının camlarını kırdılar... Yani her türlü eylemsel söylemsel şeyler...

YAĞMUR DURDAĞI: *Sosyal refah seviyesini düşürdüklerini söyleyebilir miyiz yani?*

CHP SULTANBEYLİ İLÇE TEMSİLCİLİĞİ KADIN KOLLARI BAŞKANI GÜLESER SEL: *Kesinlikle. Şöyle bir şey söyleyeyim...Zaten günümüzün şartlarından ötürü çocuklarımızı sokağa ya da parka vesaire salamıyoruz. Bu bizim kendi içimizde yaşamış olduğumuz ayrıca bir durum ama aynı zamanda bir de Suriyeli profili girdiği zaman araya her şey çok farklı oluyor gerçekten. Biz ırkçı insanlar değiliz. Ortada bir savaş var. Tabi ki insanlara kardeşlik bağımızı açacağız ama bunu yaparken haddimizi aşmayalım.*

YAĞMUR DURDAĞI: *Söylemek istediğiniz durum, Suriyeli sığınmacıların hakları iyileştirilsin ama Türk vatandaşlar da unutulmasın mı?*

CHP SULTANBEYLİ İLÇE TEMSİLCİLİĞİ KADIN KOLLARI BAŞKANI GÜLESER SEL: *Öncelik bizim, öncelik biziz. Ben önce kendi gençlerime, kendi insanıma sahip çıkıp onların durumlarını iyileştirdikten sonrasında Suriyelilere tabiki haklar verilsin. Ben buna karşı değilim. Ama bugün üniversite mezunu birçok işsiz varken, sadece üniversite değil genel olarak insanların geçim sorunları varken kendi vatandaşımıza önce sahip çıkılmalı. Sonrasında tabi dışardan gelen insanlar için hak, hukuk neyse gereken yapılır. Bugün Almanya'ya giden Türkleri düşündüğümüzde en az Almanya vatandaşı kadar haklara sahipler, ayırım yapılmamıştır. Ama şu an bizim ülkemizde denge bu şekilde değil.*

YAĞMUR DURDAĞI: *Açık kapı politikasına değinelim...*

CHP SULTANBEYLİ İLÇE TEMSİLCİLİĞİ KADIN KOLLARI BAŞKANI GÜLESER SEL: *Yanlış. Kesinlikle hatalı.*

YAĞMUR DURDAĞI: *Hatalı bulduğunuz yönleri neler?*

CHP SULTANBEYLİ İLÇE TEMSİLCİLİĞİ KADIN KOLLARI BAŞKANI

GÜLESER SEL: Ülkemizin her bölgesine aldık. Başkent dahil... Eminönü'ne gittiğiniz vakit Türk tabela göremezsiniz mesela.

YAĞMUR DURDAĞI: Avrupa ülkelerinin kapılarını sığınmacılara kapatması ve Türkiye ile geri kabul anlaşması yapması hakkında neler söylersiniz? Suriyeli sığınmacıların zorunlu göç durumunu da dikkate alırsak nasıl bir değerlendirme yaparsınız?

CHP SULTANBEYLİ İLÇE TEMSİLCİLİĞİ KADIN KOLLARI BAŞKANI

GÜLESER SEL: Bu çok göreceli durum. Avrupa açısından bakmaya kalkarsak... Suriye'de gerçekten bir savaş olduğuna inanılmadığı için olabilir mi?

YAĞMUR DURDAĞI: Avrupa ülkeleri Suriye'deki savaşa inanmıyorlar mı diyorsunuz?

CHP SULTANBEYLİ İLÇE TEMSİLCİLİĞİ KADIN KOLLARI BAŞKANI

GÜLESER SEL: Şöyle bir şey var...Suriyeliler bayramlarda sınır kapılarından geçip ülkelere gidiyorlar. Demek ki ülkelerinde bir savaş yok. Yani kendi içlerinde yaşamış oldukları durum acaba dış dünyaya farklı bir noktadan mı anlatılıyor... Dedim ya göreceli bir durum. Onların açısından bakarsak bir savaş olmadığını düşünüyor olabilirler.

CHP BELEDİYE MECLİS ÜYESİ MEHMET EMİN ENSARİ:

Ben siyasi olarak bakmıyorum. Suriye politikası baştan bugüne kadar yanlıştı. Ben AKP'den CHP'ye geldim. Baktığım zaman yapmış olduğumuz genel politikaların hepsi yanlış. Suriyeli politikasını her zaman eleştiriyordum. Ben Kürt'üm, Siirtliyim. Hepimiz PKK'ya karşıyız. Ben Özgür Suriye Ordusunu da PKK gibi görüyorum. Bizim onların iç meselelerine karışmamamız gerekiyordu. Benim Suriye'de akrabalarım var ve telefonla onlarla görüşüyorum. Hiç kimse Türk Hükümetinden Allah razı olsun demiyor. Sığınmacılara karşı değiliz onlara evimizi yurdumuzu açmışız. Türk'ü Kürt'ü hepimiz biriz. Yalnız bizim askerimiz orada ne yapıyor, bizim başkasının toprağında ne işimiz var! Kendi sınırına tehdit gelirse gerekeni yaparsın. Ak Parti Hükümeti bu ülkeyi kendi şirketi gibi kullanmaya başladı. Bu ülke sahipsiz değil, kimse kusura bakmasın.

YAĞMUR DURDAĞI: Konumuz çok dağılmasın, Sultanbeyli bölgesinde yaşayan Suriyeliler ile ilgili bir şey söylemek isterseniz devam edebiliriz.

CHP BELEDİYE MECLİS ÜYESİ MEHMET EMİN ENSARİ: Suriyelilere karşı değiliz. Elhamdülillah Müslüman bir ülkeyiz. Her zaman, geçmişten bugüne kadar zamanında sıkıntılar yaşadık ve diğer devletlerden yardım aldık. Ama artık Suriyeliler bize zarar vermeye başladılar, bizim ülkemizi bitirdiler. Biz yoksa onlara karşı değiliz onlar da insan. Küçük çocuklar öldüğü zaman insanın kendi çocuğu gözünün önüne geliyor. Benim o bölgede akrabalarım var. Ama onlar burada kafelerde nargile içerken bizim askerlerimiz orada şehit oluyor. Kimin için? Kendi yamamızı kapatamadan başkasının yamasını kapatmaya çalışıyoruz. Bizim ülke olarak her tarafa el atma gücümüz yok. Ekonomimiz alt üst oldu. 12 tane şehidim var benim ailemde.

YAĞMUR DURDAĞI: Peki. Sizlere çok teşekkür ederim vakit ayırdığınız ve katkı sağladığınız için.

EK-2/E Siyasi Parti Temsilcileri Görüşme Kayıt Dokümanı

24 ŞUBAT 2020

İYİ PARTİ SULTANBEYLİ İLÇE TEMSİLCİLİĞİ

YAĞMUR DURDAĞI: Suriyeli sığınmacılarla ilgili olarak ne söylersiniz?

İYİ PARTİ İLÇE BAŞKAN YARDIMCISI MEVLÜT KUVVET: Özal zamanında Türkiye'ye muhacirler geldi, uyum sağladılar. Ama Suriyeliler uyum sağlayamıyor. Biz her türlü şartta ülkemizi savunuruz ama onlar kaçıp gelip burada eğleniyorlar.

YAĞMUR DURDAĞI: Sultanbeyli'de yaşayan Suriyeli sığınmacılar hakkında ne söylersiniz?

İYİ PARTİ İLÇE BAŞKAN YARDIMCISI MEVLÜT KUVVET: Buradaki vatandaşı her anlamda etkiliyorlar. Barınma konusunda vatandaş açısından sıkıntılar yaşanıyor. Kira konusunda sıkıntılar yaşanıyor...Bunlardan biz

etkileniyoruz onlar etkilenmiyorlar. Hırsızlık, kavga, dövüş, hakaret var... Suriyeli olmayı bir dokunulmazlık olarak kabul ediyorlar. Toplumun yapısını etkiliyorlar.

YAĞMUR DURDAĞI: *Siyasal ve sosyal açıdan Suriyeli sığınmacılar Sultanbeyli’de yaşayan vatandaşı etkiliyor diyebiliriz öyleyse. Peki, Suriyeli sığınmacıları bir tehdit olarak değerlendiriyor musunuz?*

İYİ PARTİ İLÇE BAŞKAN YARDIMCISI MEVLÜT KUVVET: *Evet, ekonomik bir tehditler.*